

άγνοοςετικά τετράδια 9

ΠΑΝΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
**Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΣΤΗ ΝΕΑ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ**

Ορμύλια Χαλκιδικής,
30 Ιουνίου - 4 Ιουλίου 1993

ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΣΤΗ ΝΕΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΠΑΝΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΣΤΗ ΝΕΑ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Ορμύλια Χαλκιδικής,
30 Ιουνίου - 4 Ιουλίου 1993

ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΜΒΑΚΑΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΝΣΕΛΗΝΟΣ
ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΑ ΤΕΤΡΑΔΙΑ

9

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το Πανευρωπαϊκό Πολιτικό Συνέδριο "Η Ορθοδοξία στη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα" υπήρξε μια εξαιρετική πρωτοβουλία της Βουλής των Ελλήνων, της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θρησκευμάτων και Ορθοδοξίας και του τότε προέδρου της και νυν αντιπροέδρου βουλευτού κ. Βασιλείου Κοραχάη, το πολιτικό βάρος της οποίας ίσως δεν έχει ακόμη δεόντως εκτιμηθεί.

Αν δημοσίευσαν αναλογισθούμε πως, ενώ τα τελευταία χρόνια γίνονται διάφορες συζητήσεις και αναφορές στο θέμα, δεν έγινε καμιά οργανωμένη προσπάθεια πολιτικής προσέγγισής του, τότε κατανοείται η σπουδαιότητα του εγχειρήματος.

Εάν, επιπλέον, συμφωνήσουμε ότι επί του αποτελέσματός της κρίνεται και η δλη προσπάθεια, τότε το κείμενο της διακήρου ξηγάνεις που προέκυψε είναι μεγάλης πολιτικής σπουδαιότητος, αλλά και η συνέχεια που δίνεται στις αρχές Νοεμβρίου του 1994, με την ίδρυση "Διακοινοβουλευτικής Επιτροπής Ορθοδοξίας των Βουλευτών των Κοινοβουλίων των Ευρωπαϊκών Κρατών", βεβαιώνουν την επιτυχία του τολμήματος.

Η διοργάνωση δεν έτυχε της πρέπουσας δημοσιότητος, μια και συνέπεσε χρονικά με κυβερνητική κρίση. Έχει λοιπόν την αξία της η ανά χείρας έκδοση των δημοσιευμάτων του ημερήσιου και περιοδικού τύπου, ώστε ο κάθε ενδιαφερόμενος να μπορέσει να προσεγγίσει πληρέστερα το γεγονός.

Η δλη προσπάθεια θα καταγραφει ευχρινέστερα με την έκδοση των πρακτικών του συνεδρίου από τη Βουλή των Ελλήνων.

*Παραμονή Αγίου Δημητρίου 1994
Κώστας Μυγδάλης
Αρχιτέκτονας Μέλος της Οργανωτικής
Επιτροπής του Συνεδρίου*

Η ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

Θέμα Συνεδρίου:

"*Η Ορθοδοξία στη νέα Ευρωπαϊκή πραγματικότητα*"

Φορέας Διοργάνωσης:

Βουλή των Ελλήνων (ειδική επιτροπή για την Ορθοδοξία)

Σκοπός του Συνεδρίου:

Η Ορθοδοξία αποτελεί για μεγάλο αριθμό Ευρωπαίων πολιτών και για ικανό αριθμό ευρωπαϊκών εθνών αναπόσπαστο μέρος της εθνικής και πολιτιστικής τους κληρονομιάς. Επί πλέον, για μεγάλες περιόδους της ιστορίας, αυτή η κοινή πολιτιστική παράδοση, υπήρξε η κύρια ενοποιητική δύναμη των λαών της Ανατολικής Ευρώπης.

Στις μέρες μας η ανάγκη επικοινωνίας των πολιτικών δυνάμεων αυτών των χωρών και των εικλησιών τους πάνω στη βάση της κοινής Ορθόδοξης Παράδοσης καθίσταται προφανώς αναγκαία.

Το συνέδριο καλείται να εξετάσει τις δυνατότητες επικοινωνίας των λαών αυτών δια μέσου της Ορθοδοξίας, η οποία άλλωστε καλείται να λειτουργήσει ως δύναμη καταλλαγής και ειρήνης στην ταραγμένη περιοχή της Ανατολικής Ευρώπης.

Ακόμη καλείται να δώσει μια αξιόπιστη απάντηση στο ερώτημα που σήμερα φαίνεται ν' απασχολεί πιο

σοβαρά την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, κατά πόσο δηλαδή η Ορθοδοξία αποτελεί μια ασφαλή διόδο επικοινωνίας της Κοινότητας με τους λαούς της Ανατολικής Ευρώπης.

Το συνέδριο θ' αποτελέσει μια πρώτη οργανωμένη επαφή μεταξύ κοινοβουλευτικών, εκκλησιαστικών και παραγόντων της ΕΟΚ, όπως επίσης και ειδικών επιστημόνων που μέσα από μια σαφή θεματολογία θ' αποτελεθούν μια πρώτη προσέγγιση στα ανωτέρω ζητήματα. Προσέγγιση που δεν πρέπει να περιορισθεί μόνο σε θεωρητικούς και ιστορικούς άξονες, αλλά να καταλήξει σε πρακτικά συμπεράσματα και προτάσεις άμεσα υλοποιήσιμες, που θ' ανοίγουν το δρόμο σε μια αναβάθμιση των σχέσεων μεταξύ των Ορθοδόξων λαών και των εκκλησιών τους.

Γίνεται σαφές πως μέσα από μια τέτοια κεντρική θέση της Ορθοδοξίας στα πράγματα της Ευρώπης, ο ρόλος του Οικουμενικού Πατριαρχείου καθίσταται περισσότερο διακριτός ως χώρος που υποστησάζει την Οικουμενικότητα της Ορθοδοξίας, αλλά και ο ρόλος της χώρας μας, ως μόνης "Ορθόδοξης" χώρας-μέλος της Κοινότητας, στην προσπάθεια οικοδόμησης αυτής της σχέσης, καθίσταται ουσιαστικότερος.

Χρόνος διοργάνωσης:

Περί την αρχή του θέρους του 1993 (Μάιος ή Ιούνιος) Έναρξη Τετάρτη απόγευμα, διάρκεια μέχρι και Σάββατο, λήξη Κυριακή.

Τόπος διοργάνωσης:

Πνευματικό Κέντρο "Παναγία η Φιλανθρωπινή".

Το ίδρυμα αυτό ανήκει στο Ιερό Πατριαρχικό γυναικείο κοινόβιο "Ευαγγελισμός της Θεοτόκου" που είναι μετόχι της Ι.Μ. Σίμωνος Πέτρας του Αγ. Όρους. Η Μονή και το Κέντρο βρίσκονται στην κοινότητα Ορμύλιας της Χαλκιδικής μεταξύ της χερσονήσου της Κασσάνδρας και της Σιθωνίας, που απέχει 45 λεπτά από το αεροδρόμιο "Μακεδονία" και μία ώρα από την Θεσσαλονίκη.

Διαθέτει την απαραίτητη υποδομή για την διοργάνωση συνεδρίων ήτοι αίθουσα 160 καθημένων συνέδρων κατάλληλη να δεχθεί μεταφραστικό σύστημα, βοηθητικές αίθουσες, χώρο δεξιώσεων, δωμάτια φιλοξενίας για τριάντα άτομα, διαθέτει δε ικανή εμπειρία διοργάνωσης συνεδρίων. Σ' αυτόν το χώρο άλλωστε συνήλθε και η προσυνεδριακή συνάντηση της Κωνσταντινούπολης. Ο τόπος διοργάνωσης, όπως επίσης και η ιδέα οργάνωσης του εν λόγω συνεδρίου, συζητήθηκε και συμφωνήθηκε μετά του Οικ. Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου, κατά την πρόσφατη επίσκεψή του στο Άγ. Όρος.

Συμμετοχές:

Από κάθε κοινοβουλίο των κατωτέρω χωρών τέσσερις εκπρόσωποι. Ήτοι Ρωσίας, Σερβίας, Ρουμανίας, Βουλγαρίας, Γεωργίας, Ουκρανίας, Κύπρου και Αλβανίας, σύνολο 32 άτομα.

Από κάθε ομάδα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ένας εκπρόσωπος, δηλαδή σύνολο εννέα άτομα.

Από την επιτροπή της ΕΟΚ τρία άτομα.

Από κάθε μία από τις κατωτέρω Εκκλησίες δύο εκπρόσωποι. Ήτοι Οικουμενικό Πατριαρχείο Ρωσίας, Σερβίας, Ρουμανίας, Βουλγαρίας, Γεωργίας, Κύπρου, Ελλάδος, Αλβανίας, δηλαδή σύνολο 18 άτομα.

Από το Άγ. Όρος δύο μοναχοί..

Από ένας εκπρόσωπος του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών και του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Εκκλησιών, ήτοι δύο άτομα.

Από ένας παρατηρητής για τους Ρωμαιοκαθολικούς, τους Αγγλικανούς και τους Λουθηρανούς, ήτοι τρία άτομα.

Από το ΥΠ.ΕΞ. δύο διπλωμάτες της Διεύθ. Εκκλησιών.

Από το Υπ. Παιδείας και Θρησκευμάτων ένας εκπρόσωπος.

Ειδικοί επιστήμονες και διπλωμάτες 12 άτομα.

Δημοσιογράφοι μεγάλων Μ.Μ.Ε. 20 άτομα.

Εκπρόσωποι του Ελληνικού Κοινοβουλίου 10 άτομα.

Σύνολο 126 προσκεκλημένων συνέδρων.

Οργανωτική επιτροπή:

Αυτή θα πρέπει ν' αποτελείται από μικρό αριθμό βουλευτών μελών της επιτροπής της βουλής και από αριθμό ατόμων που θα ορίσει το Πνευματικό Κέντρο "Παναγια η Φιλανθρωπινή", τα οποία μέλη άλλωστε θα διεκπεραιώσουν τα πρακτικά ζητήματα του συνεδρίου. Το συνέδριο θα διεξαχθεί σε τέσσερις γλώσσες, ήτοι Αγγλικά, Γαλλικά, Ρωσικά, Ελληνικά.

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΤΕΤΑΡΤΗ 30 ΙΟΥΝΙΟΥ 1993

Συνεδριακή Αίθουσα "Μακεδονία" του Ξενοδοχείου "Γερακίνα"

Α' ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

- 19:15** Προσέλευση Συνέδρων και Προσκεκλημένων
- 19:20** Εναρκτήρια Δέηση
- 19:30** Έναρξη των εργασιών του Συνεδρίου
Μήνυμα του Πρωθυπουργού της Ελλάδος
κ. Κωνσταντίνου Μητσοτάκη
- 19:40** Μήνυμα του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας
κ. Κωνσταντίνου Καραμανλή.
- 19:45** Μήνυμα της Αυτού Θειοτάτης Παναγιότητος
του Οικουμενικού Πατριάρχου *κ.κ. Βαρθολομαίου*
- 19:50** Μήνυμα της Αυτής Μακαριότητος του Αρχιεπισκόπου
Αθηνών και Πάσης Ελλάδος *κ.κ. Σεραφείμ*
- 19:55** Χαιρετισμοί Εκπροσώπων Πολιτικών
Κομμάτων και Προέδρου Τοπικής Ένωσης Δήμων και
Κοινοτήτων Ν. Χαλκιδικής *κ. βασιλείου βασιλάκη*
- 20:15 ΠΡΩΤΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΙΣΗΓΗΣΗ**
"Η Πολιτική Σημασία της Κοινής Παραδόσεως
των Ορθοδόξων στην Νέα Ευρωπαϊκή
Πραγματικότητα"
*βασιλείος κοραχάης, Πρόεδρος Διακοινοβουλευτικής
Επιτροπής Θρησκευμάτων και Ορθοδοξίας,
Βουλευτής Επικρατείας*

- 20:35 ΔΕΥΤΕΡΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΙΣΗΓΗΣΗ**
"Η Διαχρονική Πορεία της Ορθοδοξίας και η
Συνοδική της Έκφραση"
Αιδεσμολογιώτατος π. *Ion Bria*, Καθηγητής της
Θεολογικής Σχολής Βουκουρεστίου
- 21:00 Πέρας Συνεδριάσεως - Εθνικός Ύμνος**
- 21:00 Δεξιώση προς τιμήν των Συνέδρων από την
Οργανωτική Επιτροπή.**
- Την εκδήλωση πλαισιώνει με Βυζαντινούς Ύμνους η χορωδία
"Μακεδονία" υπό την διεύθυνση του Άρχοντος Πρωτοψάλτου
της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας
κ. Χαριλάου Ταλιαδώρου.

ΠΕΜΠΤΗ 1 ΙΟΥΛΙΟΥ 1993

Συνεδριακή Αίθουσα Πνευματικού Κέντρου "Παναγία η Φιλανθρωπινή"

- 07:30-08:15 Πρόγευμα στο Ξενοδοχείο**
- 08:15-08:30 Μετακίνηση προς το χώρο του
Συνεδρίου**

Β' ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΘΕΜΑ: "Η Ορθοδοξία και η Πολιτιστική Παράδοση της Ευρώπης"

- Ορισμός Προεδρείου
- 08:30-09:45 Εισηγήσεις**
- 09:45-11:30 Παρέμβαση - Συζήτηση**
- 11:30-12:00 Εγκαίνια της Έκθεσης παλαιών
φωτογραφιών της "Αγιορείτικης Φωτοθήκης"
Διάλειμμα - Καφές**

Γ' ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΘΕΜΑ: "Η Ορθοδοξία και ο Σύγχρονος Ευρωπαίος Πολίτης"

Ορισμός Προεδρείου

12:00-13:15 Εισηγήσεις

13:15-15:00 Παρεμβάσεις - Συζήτηση

15:00-15:30 Γεύμα & Χρόνος ελεύθερος για συναντήσεις

21:30 Δείπνο

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 2 ΙΟΥΛΙΟΥ 1993

Συνεδριακή Αίθουσα Πνευματικού Κέντρου "Παναγία η Φιλανθρωπινή"

07:30-08:15 Πρόγευμα στο Ξενοδοχείο

08:15-08:30 Μετακίνηση προς το χώρο του Συνεδρίου

Δ' ΣΥΝΕΔΡΙΑ

**ΘΕΜΑ: "Οι Ορθόδοξες Χώρες της Ευρώπης
και οι Σχέσεις τους με την E.O.K."**

Ορισμός Προεδρείου

08:30-09:45 Εισηγήσεις

09:45-11:00 Παρεμβάσεις -Συζήτηση

11:00-11:30 Διάλειμμα - Καφές

Ε' ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΘΕΜΑ: "Η Ορθοδοξία Γέφυρα της Ευρώπης στην Ανατολή"

Ορισμός Προεδρείου

11:30-12:45 Εισηγήσεις

12:45-14:00 Παρεμβάσεις - Συζήτηση

14:00-14:30 Γεύμα

17:30 Αναχώρηση για τη Θεσσαλονίκη

Επίσκεψη - ξενάγηση στο Αρχαιολογικό
Μουσείο. Προσκύνημα στον Ιερό Ναό Αγίου
Δημητρίου, Περιήγηση στην Άνω Πόλη και στα
"Κάστρα".

Επίσκεψη στη Μονή Βλατάδων

22:00 Δείπνο στη Λέσχη Αξιωματικών
Φρουράς Θεσσαλονίκης Προσφορά του
Υπουργού Μακεδονίας-Θράκης
κ. Π. Χατζηνικολάου

ΣΑΒΒΑΤΟ 3 ΙΟΥΛΙΟΥ 1993

Συνεδριακή Αίθουσα Πνευματικού Κέντρου "Παναγία η Φιλανθρωπινή"

07:30-08:15 Πρόγευμα στο Ξενοδοχείο

08:15-08:30 Μετακίνηση προς το χώρο του Συνεδρίου

ΣΤ' ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΘΕΜΑ: "Προβλήματα των Ορθοδόξων Πληθυσμών στις χώρες του
Πρώην Λεγόμενου Υπαρκτού Σοσιαλισμού στην Ευρώπη"

Ορισμός Προεδρείου

08:30-09:45 Εισηγήσεις

09:45-11:30 Παρεμβάσεις - Συζήτηση

11:30-12:00 Διάλεψη - Καφές

Ζ' ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΘΕΜΑ: "Οι Κοινοβουλευτικές Πολιτικές Δυνάμεις στις Ευρωπαϊκές Χώρες του πρώην λεγόμενου υπαρχτού Σοσιαλισμού και η σχέση τους με την Ορθοδοξία"

Ορισμός Προεδρείου

- 12:00-13:15** Εισηγήσεις
- 13:15-15:00** Παρεμβάσεις - Συζήτηση
- 15:00-15:30** Γεύμα

Η' ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΗ

Συνεδριακή Αίθουσα "Μακεδονία" του Ξενοδοχείου "Γερακίνα"

19:30-22:00 Στρογγυλό Τραπέζι

ΘΕΜΑ: "Η Οικουμενικότητα της Ορθοδοξίας ως Παράγοντας Ειρήνης στην Ενωμένη Ευρώπη"

Συμμετέχουν και συζητούν Πολιτικές και Εκκλησιαστικές Προσωπικότητες.

22:00 Δεξίωση προς τιμή των Συνέδρων από την Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων του Νομού Χαλκιδικής

ΚΥΡΙΑΚΗ 4 ΙΟΥΛΙΟΥ 1993

- 08:00-10:00** Παρακολούθηση της Θείας Λειτουργίας στο Καθολικό Ναό της Ιεράς Μονής Ευαγγελισμού της Θεοτόκου.
- 10:00-11:00** Γεύμα στην Τράπεζα της Μονής

- 11:00-12:00** Μετάβαση στον λιμενίσκο του "Ορμου Παναγιάς" και επιβίβαση στο πλοίο "Πορτοκαλής Ήλιος" με κατεύθυνση την τοποθεσία "Καρούλια" του Αγίου Όρους.
- 16:00-18:00** Προσκύνημα στην Ιερά Μονή Ξενοφώντος
- 18:00-20:30** Επιστροφή στο Ξενοδοχείο
Κατά τη διάρκεια του ταξιδίου θα δοθεί Συνέντευξη Τύπου από τους Συνέδρους και θα παρατεθεί δεξίωση στο πλοίο.
- 22:30-24:00** Παρακολούθηση Συναυλίας του Μουσικού Συγκροτήματος του Γιάννη Μαρκόπουλου στο Στάδιο της Κοινότητας Ορμύλιας.
Ελεύθερη συμμετοχή κοινού.

ΔΕΥΤΕΡΑ 5 ΙΟΥΛΙΟΥ 1993

Αναχώρηση Συνέδρων

ΟΙ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

ΒΥΖΟΒΙΤΗΣ Χρήστος
ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ Θεοφάνης
ΚΑΚΚΑΛΟΣ Νικόλαος
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Νικήτας
ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ Αναστάσιος
ΚΑΤΣΑΡΟΣ Νικόλαος
ΚΟΡΑΧΑΗΣ Βασιλείος
ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ Ιωάννης
ΜΑΜΜΩΝΑΣ Νικόλαος
ΜΕΪΜΑΡΑΚΗΣ Ευάγγελος
ΜΠΕΧΡΑΚΗΣ Διονύσιος
ΜΠΟΥΡΔΑΡΑ Καλλιόπη
ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ Νικόλαος
ΞΑΡΧΑΣ Αθανάσιος
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Ελευθέριος
ΠΑΠΑΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ Ιωάννης
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ Ελευθέριος
ΠΕΤΡΑΛΙΑ Φανή
ΣΑΛΙΚΑΣ Νικόλαος
ΣΙΒΕΝΑΣ Προκόπης
ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ Στέφανος
ΦΩΤΕΑΣ Παναγιώτης
ΧΩΜΑΤΑΣ Ιωάννης
ΑΛΑΜΠΑΝΟΣ Δημήτριος
ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ Ελευθέριος
ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Δημήτριος
ΓΛΑΒΙΝΑΣ Ιωάννης
ΔΑΜΙΑΝΙΔΗΣ Αλέξανδρος

ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Απόστολος
ΚΑΤΣΙΦΑΡΑΣ Γεώργιος
ΚΟΥΡΗΣ Γεράσιμος
ΜΠΑΝΤΟΥΒΑΣ Κωνσταντίνος
ΠΑΓΚΑΛΟΣ Θεόδωρος
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Αλέξανδρος
ΠΑΠΑΗΛΙΑΣ Ηλίας
ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ Στυλιανός
ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ Γιώργος
ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΗΣ Ορέστης
ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ Γεώργιος
ΠΕΠΟΝΗΣ Αναστάσιος
ΠΡΑΣΙΑΝΑΚΗΣ Γεώργιος
ΤΡΙΑΡΙΔΗΣ Κωνσταντίνος
ΛΕΝΤΑΚΗΣ Ανδρέας
ΣΕΒΑΣΤΑΚΗΣ Αλέξης
ΚΟΣΙΩΝΗΣ Παναγιώτης

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

ΦΕΙΔΑΣ Βλάσης
ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Αθανάσιος
ΒΙΤΣΑΞΗΣ Βασίλειος
ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ Ιωάννης
ΑΛΕΞΙΟΥ Σπύρος

Πανεπιστημιακός Καθηγητής
Πανεπιστημιακός Καθηγητής
Πρέσβυς επί τιμή
Πρέσβυς επί τιμή
Δημοσιογράφος

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΣΕΡΑΠΙΩΝ Σιμωνοπετρέτης,
ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Αθανάσιος
ΜΥΤΔΑΛΗΣ Κωνσταντίνος

Ιερουμόναχος
Καθηγητής Πανεπιστημίου
Αρχιτέκτον

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

Η Βουλή των Ελλήνων με πρόταση της Διακοινοβουλευτικής Επιτροπής Θρησκευμάτων και Ορθοδοξίας είχε την πρωτοβουλία να συγκαλέσει διεθνές συνέδριο, στην Ορμύλια Χαλκιδικής με θέμα:

"Η Ορθοδοξία στη Νέα Ευρωπαϊκή Πραγματικότητα", κατά το διάστημα 30ής Ιουνίου έως 4ης Ιουλίου 1993.

Στη συνάντηση αυτή προσκλήθηκαν εκπρόσωποι των Κοινοβουλίων των ανεξαρτήτων κρατών, στην επικράτεια των οποίων διαβισύν ορθόδοξοι λαοί, προσωπικότητες των αυτοκέφαλων ορθοδόξων Εκκλησιών, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της ΔΑΣΕ, καθώς και παρατηρητές των υπολογίων χριστιανικών ομολογιών, άλλων διεθνών οργανισμών, πανεπιστημίων, ιδρυμάτων, αλλά και ειδικοί εμπειρογνώμονες.

Το σκεπτικό της επιτροπής είναι το ακόλουθο:

"Μετά τις ιστορικές αλλαγές, που συνέβησαν στις χώρες του λεγόμενου υπαρκτού σοσιαλισμού της ηπείρου μας, και μετά την υπογραφή της συμφωνίας του Μάαστριχτ από τις χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινό-

τητας, διαμορφώνεται μία νέα πραγματικότητα. Η Ευρώπη, το κοινό μας σπίτι, αντικρύζει τη νέα χιλιετία της ζωής της με την καινούργια της μορφή, που προβάλλει μέσα από την πολιτιστική της πορεία. Ο προβληματισμός που αναπτύσσεται στις ημέρες μας για το νέο πρόσωπο της Ευρώπης, πλούσιος και γόνιμος, συμβάλλει στην ουσιαστικότερη επικοινωνία των λαών της. Δεν θα πρέπει βέβαια να διαφεύγει της προσοχής το γεγονός πως το σύνολο των τριακοσίων σχεδόν εκατομμυρίων Ορθόδοξων Ευρωπαίων πολιτών δεν συμμετέχουν στο νέο αυτό Ευρωπαϊκό γίγνεσθαι. Η Ελλάδα αποτελεί τη μόνη χώρα-μέλος των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων με ορθόδοξο πληθυσμό και κατά συνέπεια ο ρόλος της καθίσταται περισσότερο διακριτός.

»Υπαρξιακό στοιχείο του Ευρωπαϊκού πολιτισμού είναι ο χριστιανισμός. Ο χριστιανισμός της ανατολής και της δύσεως. Η Ορθοδοξία, πέρα από τον εκυλησιαστικό της χαρακτήρα, αποτελεί άρτιο και διαχρονικό γεγονός που με το κοινοτικό και ελεύθερο φρόνημά της συνθέτει την κοινή πολιτιστική παράδοση πολλών λαών. Υπήρξε δε, η κύρια ενοποιητική δύναμη των λαών της ανατολικής Ευρώπης και αποτελεί ακόμη για ικανό αριθμό Ευρωπαίων πολιτών αναπόσπαστο τμήμα της εθνικής και πολιτιστικής τους κληρονομιάς μιας και σαρκώνει την πνευματική της ταυτότητα..."

"Χριστιανική"

24.6.93

ΧΩΡΙΣ ΤΙΤΛΟ

ΠΑΝΕΥΡΩΠΑΪΚΟ συνέδριο με θέμα «Η Ορθοδοξία στην Νέα Ευρωπαϊκή πραγματικότητα» θα διοργανωθή στα τέλη Ιουνίου, στην Χαλκιδική. Στο συνέδριο θα συμμετέχουν θρησκευτικές και πολιτικές προσωπικότητες από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Την διοργάνωση ανέλαβε μετά από πρωτοβουλία της η Διακοινοβουλευτική Επιτροπή Θρησκευμάτων και Ορθοδοξίας της Βουλής των Ελλήνων. Σκοπός του συνεδρίου είναι η εξέταση νέων δυνατοτήτων που ανοίγονται για την Ορθοδοξία στην νέα Ευρωπαϊκή πραγματικότητα, καθώς επίσης και η καταγραφή της Ορθοδοξίας ως ιστορικό μόρφωμα. Οι εργασίες του συνεδρίου θα διαρκέσουν 4 ημέρες στο ξενοδοχείο “Γερακίνα Μπατς” στην Χαλκιδική.

“Ελ. Ωρα”
24.6.93

ΧΩΡΙΣ ΤΙΤΛΟ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ με θέμα: “Η Ορθοδοξία στη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα”, οργανώνεται από την ελληνική Βουλή στην Ορμύλια Χαλκιδικής μεταξύ 30.6 και 4.7. Στο συνέδριο:

- Θα εξετασθούν οι δυνατότητες επικοινωνίας των ομόδοξων λαών της ηπείρου διά μέσου της Ορθοδοξίας, η οποία καλείται να λειτουργήσει ως δύναμη ειρήνης στην ταραγμένη περιοχή της Ανατολικής Ευρώπης.
- Θα γίνει μια πρώτη οργανωμένη επαφή μεταξύ κοινοβουλευτικών, εκκλησιαστικών και παραγόντων της ΕΟΚ.

ΣΤΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΧΟΥΝ ΠΡΟΣΚΛΗΘΕΙ εκπρόσωποι των κοινοβουλίων των ανεξάρτητων κρατών με ορθόδοξο θρήσκευμα, προσωπικότητες των αυτοκέφαλων ορθόδοξων εκκλησιών, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της ΔΑΣΕ, καθώς και παρατηρητές των υπολογίων χριστιανικών ομολογιών, άλλων διεθνών οργανισμών, πανεπιστημάτων, ιδρυμάτων και ειδικοί εμπειρογνώμονες.

Η ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΑ θα είναι καθαρά

πολιτική. Οι οργανωτές δεν φιλοδοξούν να υποκαταστήσουν το Οικουμενικό Πατριαρχείο, αλλά στοχεύουν στη μονιμότερη επαφή των πολιτικών δυνάμεων των χωρών στις οποίες ζουν ορθόδοξοι πληθυσμοί.

EINAI MIA KALΗ – EΣΤΩ ΚΑΙ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΗ – αρχή σ' ένα χώρο όπου το Βατικανό και η Δύση έχουν δείξει από καιρό πώς παίζονται τα μεγάλα παιχνίδια. Και δεν χρειάζεται να αναφέρουμε εδώ για ποιους λόγους πρέπει να φροντίσουν όλοι να κλείσει με επιτυχία και να 'χει και συνέχεια!...

"Ποντίκι"

24.6.93

Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΔΕΝ ΜΕΝΕΙ ΑΔΡΑΝΗΣ

Το διεθνές συνέδριο που αρχίζει το άλλο Σάββατο στην Ορμύλια της Χαλκιδικής, και που θα συζητηθούν εκεί τα θέματα της Ορθοδοξίας, εν σχέσει με τη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα, δεν είναι μια συνάντηση ρουτίνας. Δεν θα μαζευτούν εκεί ορισμένοι άνθρωποι για να καθιορίσουν την ημερομηνία της επόμενης συναντήσεώς τους, όπως γίνεται στα πιο πολλά, διαφόρων ειδών συνέδρια, αλλά για κάτι πολύ σοβαρό. Κάτι που δεν επιδέχεται αναβολές ή δεν επιτρέπει ελαφρότητες.

Έχει γίνει πολλή και σοβαρή δουλειά, στη διάρκεια ενός χρόνου, από τότε που συνεστήθη επίσημα διακοινοβουλευτική επιτροπή “Θρησκευμάτων και Ορθοδοξίας”, και στην οποία μετέχουν 45 μέλη της εθνικής αντιπροσωπείας, και μάλιστα επίλεκτα, που διαθέτουν ιδιαίτερη ευαισθησία και γνώσεις στα ζητήματα σχέσεων των λαών της βαλκανικής περιοχής, αλλά και της ευρύτερης, με βάση και κίνητρο την κοινή πίστη μας και ομολογία στην Ορθοδοξία.

Η επιτροπή αυτή, που πρόεδρός της είναι ο βουλευτής Επικρατείας κ. Βασιλης Κοραχάης, έμπειρος δημοσιο-

γράφος και δοκιμασμένος κοινοβουλευτικός παράγων, έταξε σκοπό της τη δημιουργία μας ενωτικής κινήσεως μεταξύ των Ορθοδόξων της Ελλάδος και των γειτονικών μας χωρών, του πρώην “υπαρκτού σοσιαλισμού”, για την κοινή αντιμετώπιση προβλημάτων και καταστάσεων, με βάση το κοινό μας γνώρισμα, την πίστη μας στην Ορθόδοξη Εκκλησία. Η προσπάθεια αυτή δεν περικλείει κανένα σκοπό, ούτε επιδίωξη, ούτε καν όνειρο, για τη δημιουργία ενός “ορθοδόξου τόξου”. Τα τόξα και τα βέλη, τα προσπαθούν και τα θέλουν δσοι έχουν πολεμικές και κατακτητικές διαθέσεις. Όσες, θρησκείες, ομολογίες και λαοί έχουν τέτοια προηγούμενα στην ιστορία τους και στο αίμα τους.

Εμείς οι Ορθόδοξοι της Βαλκανικής δεν έχουμε τέτοια δείγματα να παρουσιάσουμε. Αυτή λοιπόν η πανορθόδοξη ενότητα των λαών της περιοχής μας αποβλέπει σε μία ειρηνική, πολιτιστική, μορφωτική και κάθε είδους ευγενούς συνεργασίας, ώστε οι επιδιώξεις μας να είναι κοινές και το όφελος, ασφαλώς μεγάλο. Η Ορθόδοξια κτυπήθηκε επί μισό αιώνα αδυσώπητα και είναι ανάγκη να συνέλθει. Αυτή τη βοήθεια θέλει να δώσει η προσπάθεια της ελληνικής Βουλής. Και πρέπει αμέσως να ξεκαθαρισθεί πως η κίνηση είναι καθαρά και μόνο πολιτική.

Οι Εκκλησίες, Ελλάδος, Ρωσίας, Σερβίας, Ρουμανίας, Βουλγαρίας, Αλβανίας παρακολουθούν με αγάπη το έργο και εγκρίνουν την προσπάθεια. Δεν μετέχουν. Και

δσοι εκκλησιαστικοί άνδρες είναι κατά οποιοδήποτε τρόπο συνεργάτες και μέλη ακόμα των επιτροπών, ευφράζουν μόνο τη δική τους προσωπικότητα, και όχι τις Εκκλησίες στις οποίες ανήκουν. Και τούτο για να μη δημιουργούνται προβλήματα σχέσεων Εκκλησιών και κυβερνήσεων, κυρίως στις γειτονικές μας χώρες και όχι στη δική μας. Η προετοιμασία του καλού άλιματος ήταν κοπιαστική. Χρειάστηκε να γίνουν επισκέψεις ολιγομελών επιτροπών, στις οποίες ηγήθηκαν ικανά στελέχη, όπως ο αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Ξαρχάς, η υφυπουργός Πολιτισμού κ. Μπουρδάρα, ο πρώην υπουργός κ. Παπαθεμελής και άλλοι για να ανοίξουν το δρόμο της συνεργασίας, μέσω των κοινοβουλίων. Αν ληφθεί υπόψη ότι εκεί δεν είναι ομοιογενείς από πλευράς θρησκεύματος οι κοινοβουλευτικές εκπροσωπήσεις, γίνεται αμέσως φανερό πόσο λεπτή ήταν η αποστολή, και πόση προσοχή χρειαζόταν για το χειρισμό του θέματος.

Όλα δύναται να λέμε πως πήγαν καλά, και πρώτο ισχυρό και σοβαρό βήμα είναι η συνάντηση της προσεχούς εβδομάδας στην Ορμύλια Χαλκιδικής, την οποία, όπως γνωρίζουμε, θα περιβάλει η επίσημη εκπροσώπηση της πολιτείας με δύο της το ενδιαφέρον και το κύρος.

Στη Βαλκανική, όπως σημειώνει ο καθηγητής της Ιστορίας κ. Αθ. Αγγελόπουλος, μέλος της οργανωτικής επιτροπής του συνεδρίου, κατοικούν 70 εκατομμύρια άτομα. Απ' αυτούς τα 58 είναι Ορθόδοξοι, τα 6 Καθολι-

κοί και τα υπόλοιπα 6 μουσουλμάνοι. Θα ήταν απαράδεκτο λοιπόν η Ορθοδοξία να μένει αδρανής και άπρακτη ενώ οι άλλες θρησκευτικές μειονότητες δρουν και πολλές φορές και ενοχλούν τη μεγάλη πλειοψηφία. Άλλα είπαμε, εμείς οι Ορθόδοξοι, δεν έχουμε ούτε επιθετικές, ούτε κυριαρχικές διαθέσεις.

Θα έχουμε ελπίζω την ευκαιρία και μετά τη λήξη των εργασιών του συνεδρίου να πούμε πάλι μερικά, συμπερασματικά τότε, για τις εργασίες του και τις προοπτικές του. Τώρα, χωρίς κανένα δισταγμό, μπορούμε να σημειώσουμε πως πολλά οφείλονται στον κ. Κοραχάη, καθώς και σε μερικούς αφανείς ιδεολόγους της Ορθοδοξίας όπως ο αρχιτέκτων Κώστας Μυγδάλης, που έβγαλε πέρα δύο τον δύκο της γραφειοκρατικής δουλειάς του συνεδρίου.

Επίσης, στον σιμωνοπετρίτη ιερομόναχο πατέρα Σεραπίωνα, εφημέριο της Μονής Ορμύλιας, την Ηγουμένη και τις μοναχές, που διέθεσαν όλες τους τις δυνάμεις και τους χώρους τους για τη μοναδική αυτή σύναξη σε ορθόδοξο χώρο. Δεν μένει παρά να ευχηθούμε καλή επιτυχία και να κλείσουμε με την πληροφορία πως οι σύνεδροι δεν θα προέρχονται μόνο από τα Βαλκάνια, αλλά και από τις Δημοκρατίες τις ορθόδοξες, της πρώην Σοβιετικής Ενώσεως και είναι όλοι τους σημαντικά ονόματα του πολιτικού τους χώρου.

Σπύρος Αλεξίου

"Μεσημβρινή"
26.6.93

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΣΤΗΝ ΟΡΜΥΛΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

“Η Ορθοδοξία στη νέα Ευρωπαϊκή πραγματικότητα” είναι το θέμα του συνεδρίου που αρχίζει σήμερα σε ξενοδοχείο της Χαλκιδικής και θα διαρκέσει μέχρι τις 4 Ιουλίου.

Στο συνέδριο που διοργανώνει η Βουλή των Ελλήνων και συγκεκριμένα η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θρησκευμάτων και Ορθοδοξίας έχουν κληθεί να συμμετάσχουν εκπρόσωποι των κοινοβουλίων των Ευρωπαϊκών χωρών, στις οποίες διαβιούν ορθόδοξοι πληθυσμοί, όπως της Ρωσίας, της Λευκορωσίας, της Ουκρανίας, της Γεωργίας, της Αρμενίας, της Ρουμανίας, της Βουλγαρίας, της Σερβίας, του Μαυροβουνίου, της Αλβανίας, της Σλοβενίας, της Πολωνίας και της Φιλανδίας.

Θα ακουστούν δυο κεντρικές εισηγήσεις. Η πρώτη από τον πρόεδρο της κοινοβουλευτικής επιτροπής Θρησκευμάτων και Ορθοδοξίας κ. Βασιλη Κοραχάη, βουλευτή επικρατείας, που θα έχει το θέμα “Η πολιτική σημασία της κοινής παραδόσεως των ορθοδόξων στη νέα Ευρωπαϊκή πραγματικότητα”.

Η δεύτερη από τον καθηγητή της Θεολογικής Σχολής Βουκουρεστίου κ. Ion Brîa με θέμα: "Η διαχρονική πορεία της Ορθοδοξίας και η συνοδική της έκφραση".

Το συνέδριο αποτελεί την πρώτη οργανωμένη επαφή μεταξύ κοινοβουλευτικών Ορθοδόξων και εκκλησιαστικών παραγόντων της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, όπως επίσης και ειδικών επιστημόνων, για να εξετάσουν τις δυνατότητες επικοινωνίας των Ορθοδόξων λαών με την κοινή τους παράδοση.

"Ανοιανή"

30.6.93

ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΚΑΙ ΝΕΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ. Η Ορθοδοξία στη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα θα απασχολήσει εκπροσώπους πολιτικών και εκκλησιαστικών αρχών της Ευρώπης και κυρίως των ανατολικών χωρών, στο διεθνές συνέδριο που αρχίζει σήμερα στην Ιερά Μονή Ευαγγελισμού της Θεοτόκου, στην Ορμύλια Χαλκιδικής. Στις εργασίες του συνεδρίου πρόκεται να συμμετάσχουν εκπρόσωποι των Εκκλησιών Ρωσίας, Γεωργίας, Φινλανδίας, Βουλγαρίας, Σερβίας, Κύπρου, Αλβανίας, Τσεχοσλοβακίας, Πολωνίας και Ελλάδος, καθώς και εκπρόσωποι 15 κοινοβουλίων των ευρωπαϊκών και ανατολικών χωρών, στις οποίες διαβιούν ορθόδοξοι πληθυσμοί (Ρωσίας, Λευκορωσίας, Ουκρανίας, Γεωργίας, Αρμενίας, Ρουμανίας, Βουλγαρίας, Σερβίας, Μαυροβουνίου, Αλβανίας, Σλοβενίας, Πολωνίας και Φινλανδίας).

Το συνέδριο που οργανώνεται από την κοινοβουλευτική επιτροπή Θρησκευμάτων και Ορθοδοξίας, αποτελεί την πρώτη οργανωμένη συνάντηση κοινοβουλευτικών ορθοδόξων και εκκλησιαστικών παραγόντων, οι οποίοι θα προσπαθήσουν να προσεγγίσουν σύγχρονα θέματα της Ορθοδοξίας.

"Καθημερινή"

30.6.93

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΡΧΙΖΕΙ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΗΝ ΟΡΜΥΛΙΑ

ΔΙΟΡΓΑΝΩΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ
ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΙ ΘΑ ΠΑΡΑΣΤΟΥΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ
ΤΗΣ ΕΟΚ ΚΑΙ ΠΟΛΛΩΝ ΧΩΡΩΝ

Αρχίζει σήμερα στη μονή Ευαγγελισμού της Ορμύλιας Χαλκιδικής το διεθνές συνέδριο ορθοδοξίας, που οργανώνει η Βουλή των Ελλήνων με θέμα: “Η ορθοδοξία στη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα”.

Στο συνέδριο έχουν κληθεί και θα παραστούν εκπρόσωποι από 15 κοινοβούλια κυρίως χωρών της ανατολικής Ευρώπης. Θα παραστούν ακόμη εκπρόσωποι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αλλά και του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου.

Η τελετή έναρξης του συνεδρίου θα πραγματοποιηθεί σήμερα το απόγευμα στη μονή και θα διαβαστεί μήνυμα του προέδρου της Δημοκρατίας κ. Κωνστ. Καραμανλή. Την έναρξη των εργασιών επρόκειτο να κηρύξει ο πρωθυπουργός κ. Κωνστ. Μητσοτάκης, αλλά η άφιξή του

ματαιώθηκε λόγω της επίσκεψης του Ρώσου προέδρου Μπόρις Γέλτσιν.

Στόχος του συνεδρίου είναι να υποδηλωθεί ο ρόλος της ορθοδοξίας στη διαφαινόμενη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα. Όπως είπε ο κ. Στ. Παπαθεμελής, μέλος της κοινοβουλευτικής επιτροπής θρησκευμάτων και παιδείας της ελληνικής βουλής, που έχει την οργανωτική ευθύνη του συνεδρίου, “η Ευρώπη πρέπει να καταλάβει ότι το ‘εργαλείο’ για να πετύχει την προσέγγιση των χωρών της ανατολικής Ευρώπης, είναι η ορθοδοξία”.

Στις τρεις μέρες των εργασιών του συνεδρίου θα αναλυθούν τα θέματα που απασχολούν την ορθόδοξη εκκλησία, ενώ στο περιθώριο των εργασιών θα πραγματοποιηθούν επισκέψεις των συνέδρων κληρικών και κοινοβουλευτικών, στο αρχαιολογικό μουσείο της Θεσσαλονίκης αλλά και μια σύντομη περιήγηση στο Άγιον Όρος και ειδικά στη μονή Ξενοφώντος.

Κατά την πρώτη πανηγυρική συνεδρίαση, μετά την ανάγνωση των μηνυμάτων και των χαιρετισμών, θα ακουσθούν οι δύο κεντρικές εισηγήσεις.

Η πρώτη από τον πρόεδρο της κοινοβουλευτικής επιτροπής θρησκευμάτων και ορθοδοξίας κ. Βασ. Κοραχάη, βουλευτή επικρατείας, που θα έχει ως θέμα “Η πολιτική σημασία της κοινής παραδόσεως των ορθοδόξων στη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα”.

Η δεύτερη από τον καθηγητή της θεολογικής σχολής

Βουκουρεστίου π. Ion Bria με θέμα: "Η διαχρονική πορεία της ορθοδοξίας και η συνοδική της έκφραση".

Ας σημειωθεί ότι το συνέδριο θα εξετάσει τις δυνατότητες επικοινωνίας των ορθοδόξων λαών διά της κοινής ορθοδόξου παραδόσεως της, η οποία άλλωστε καλείται να λειτουργήσει ως δύναμη ειρήνης στην Ευρώπη.

Το συνέδριο αποτελεί την πρώτη οργανωμένη επαφή μεταξύ κοινοβουλευτικών ορθοδόξων αφενός και αφετέρου κοινοβουλευτικών ορθοδόξων και εκκλησιαστικών παραγόντων και παραγόντων της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, όπως επίσης και ειδικών επιστημόνων, που μέσα από σαφή θεματολογία θα αποτελεθεί μια πρώτη προσέγγιση στα παραπάνω ζητήματα.

"Μακεδονία"

30.6.93

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ "ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΗ"

ΑΡΧΙΖΕΙ σήμερα το απόγευμα στη μονή Ευαγγελισμού στην Ορμύλια Χαλκιδικής, το διεθνές συνέδριο Ορθοδοξίας που οργανώνει η Βουλή των Ελλήνων με θέμα "Η Ορθοδοξία στη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα". Στο συνέδριο έχουν προσκληθεί και θα πάρουν μέρος εκπρόσωποι από 15 κοινοβούλια, κυρίως χωρών της Ανατολικής Ευρώπης. Στην τελετή ενάρξεως, το απόγευμα, στο τουριστικό συγκρότημα "Γερακίνα Μπιτς", θα διαβαστεί μήνυμα του Προέδρου της Δημοκρατίας Κωνσταντίνου Καραμανλή. Ο πρωθυπουργός ματαίωσε την άφιξή του στη Χαλκιδική λόγω της επισκεψης του Ρώσου προέδρου.

"Ελ. Τύπος"
30.6.93

ΑΝΑΒΑΘΜΙΖΕΤΑΙ Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΣΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 30. Το ρόλο που πρέπει και μπορεί να διαδραματίσει η Ορθοδοξία στις πολιτικές και κοινωνικές εξελίξεις που λαμβάνουν χώρα στα Βαλκάνια και την Ανατολική Ευρώπη θα συζητήσουν εκπρόσωποι δεκαπέντε κοινοβουλίων από χώρες κυρίως της Ανατολικής Ευρώπης αλλά και κρατών-μελών της ΕΟΚ, στο διεθνές συνέδριο που αρχίζει σήμερα στην ιερά μονή Ευαγγελισμού της Θεοτόκου στην Ορμύλια Χαλκιδικής.

Η διοργάνωση του πολύ σημαντικού αυτού συνεδρίου υποκινήθηκε από την ανάγκη για αναβάθμιση του παρεμβατικού ρόλου της Ορθοδοξίας σε ένα πεδίο κοσμογονικών κοινωνικοπολιτικών εξελίξεων — όπως τα Βαλκάνια και η Αν. Ευρώπη — όπου παρατηρείται ολοένα και εντονότερα τα τελευταία χρόνια η προσπάθεια επέμβασης του Ισλάμ αλλά και της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας διά των Ουνιτών. Σύμφωνα με πληροφορίες ένα από τα θέματα που θα τεθούν προς συζήτηση είναι και η γνωστή πρόταση Σέρβων ηγετών για τη

δημιουργία μιας χαλαρής, άτυπης Συνομοσπονδίας των Ορθοδόξων λαών της Ευρώπης με 'οδηγούς' την Ελλάδα, τη Σερβία και τη Ρωσία.

Υπενθυμίζουμε ότι την πρόταση αυτή έχει διατυπώσει επανειλημμένως ο ηγέτης των Σέρβων της Βοσνίας Ράντοβαν Κάρατζιτς.

Η τελετή έναρξης του σημαντικού συνεδρίου θα πραγματοποιηθεί το απόγευμα και θα διαβαστεί μήνυμα του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Κων. Καραμανλή.

"Απογευματινή"

30.6.93

ΑΛΒΑΝΟΙ ΣΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

Η αλβανική Βουλή έδειξε ξαφνικά ενδιαφέρον και έτσι αντιπροσωπεία του Κοινοβουλίου των Τιράνων παίρνει μέρος στο διεθνές συνέδριο με θέμα “Ορθοδοξία και Ευρώπη” που θα γίνει σήμερα και αύριο στην Ορμύλια Χαλκιδικής και που οργανώνει η ελληνική Βουλή.

Παρ’ όλα τα τελευταία γεγονότα της απέλασης του Χρυσόστομου από την Αλβανία, οι Αλβανοί ανακοίνωσαν ότι παίρνουν μέρος στο συνέδριο αυτό με δύο βουλευτές από το κόμμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και το σοσιαλιστικό, ενώ δεν συμμετέχει εκπρόσωπος του κόμματος του κ. Σαλί Μπερίσα.

Στο συνέδριο έχουν ήλθει και θα παραστούν εκπρόσωποι από 15 κοινοβούλια υπόσχεται των χωρών της ανατολικής Ευρώπης. Θα παραστούν ακόμη εκπρόσωποι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αλλά και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Η τελετή έναρξης του Συνεδρίου θα πραγματοποιηθεί σήμερα το απόγευμα στη μονή και θα διαβαστεί μήνυμα

του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Κ. Καραμανλή.

Την έναρξη των εργασιών επρόκειτο να κηρύξει ο πρωθυπουργός κ. Κ. Μητσοτάκης, αλλά η άφιξή του ματαιώθηκε λόγω της επίσκεψης του Ρώσου προέδρου Μπόρις Γέλτσιν.

Στόχος του συνεδρίου είναι να υποδηλωθεί ο ρόλος της Ορθοδοξίας στη διαφαινόμενη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα.

Όπως είπε ο κ. Στ. Παπαθεμελής, μέλος της κοινοβουλευτικής επιτροπής θρησκευμάτων και παιδείας της ελληνικής Βουλής, που έχει την οργανωτική ευθύνη του Συνεδρίου, “η Ευρώπη πρέπει να καταλάβει ότι το ‘εργαλείο’ για να πετύχει την προσέγγιση των χωρών της Ανατολικής Ευρώπης, είναι η Ορθοδοξία”.

Στις τρεις μέρες των εργασιών του Συνεδρίου θα αναλυθούν τα θέματα που απασχολούν την Ορθόδοξη Εκκλησία, ενώ στο περιθώριο των εργασιών θα πραγματοποιηθούν επισκέψεις των Συνέδρων, ιληρικών και κοινοβουλευτικών, στο αρχαιολογικό Μουσείο της Θεσσαλονίκης, αλλά και μια σύντομη περιήγηση στο Άγιον Όρος και ειδικά στη Μονή Ξενοφώντος.

Φαίδων Γιαγκιόζης

“Μεσημβρινή”

30.6.93

ΑΡΧΙΣΕ ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

ΑΡΧΙΣΕ στη Χαλκιδική το Συνέδριο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θρησκευμάτων και Ορθοδοξίας της Βουλής των Ελλήνων, παρουσία εκπροσώπων των Ορθοδόξων κρατών της Βαλκανικής και της Ανατολικής Ευρώπης, όπως και της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και παρατηρητών των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών.

Ανακοινώθηκαν στην πανηγυρική πρώτη συνεδρίαση μηνύματα του Προέδρου της Δημοκρατίας Κ. Καραμανλή, του πρωθυπουργού Κ. Μητσοτάκη, του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος Σεραφείμ.

Ο πρόεδρος της Δημοκρατίας, στο μήνυμά του, τόνισε ότι στη σημερινή εποχή των κοσμογονικών ανακατατάξεων — θετικών ή αρνητικών — η αποστολή της Ορθοδοξίας γίνεται επίκαιρη και πιο αναγκαία παρά ποτέ. Γιατί είναι μια αποστολή ειρήνης, αγάπης και συνεργασίας μεταξύ όλων των λαών του κόσμου, ιδιαίτερα για την προσέγγιση και κατανόηση των λαών της Ευρώπης.

Ο πρωθυπουργός Κ. Μητσοτάκης, εξάλλου, επισημαίνει το γεγονός ότι η Ελλάδα, μέλος και μέρος της Ενω-

μένης Ευρώπης, καλείται να διαδραματίσει σημαίνοντα ρόλο όχι μόνο οικονομικής, αλλά και πνευματικής γέφυρας, μεταξύ της Δύσης και των χωρών των Βαλκανίων και της Ανατολικής Ευρώπης. Αφού η μόνη ορθόδοξη χώρα η ίδια στην ΕΟΚ είναι ομόδοξης με εκείνες.

Ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών, τέλος, επευλογεί την κοινοβουλευτική πρωτοβουλία και συνιστά συνεργασία, συνύπαρξη και συγειτνίαση μεταξύ των ορθοδόξων λαών και των άλλων λαών, ασχέτως φυλής, θρησκείας και γλώσσας.

Χαιρετισμούς επίκαιρους, με το ίδιο πνεύμα, του ρόλου της Ορθοδοξίας στα Βαλκάνια και της Ευρώπης, απήγθυναν εκ μέρους του ΠΑΣΟΚ, του Συνασπισμού και του ΚΚΕ οι κ. κ. Παπαθεμελής, Νέστορας και Κοσιώνης.

Στην εισαγωγική ομιλία του, με θέμα: "Η πολιτική σημασία της κοινής παραδόσεως των Ορθοδόξων στη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα", ο πρόεδρος του Συνεδρίου, βουλευτής Επικρατείας, Βασ. Κοραχάης έκανε τη διαπίστωση ότι δεν μπορεί να επιτευχθεί η οικονομική και πολιτική ένωση της Ευρώπης, ερήμην της Θρησκείας – εν προκειμένω και της Ορθοδοξίας – και συνέστησε την ίδρυση Μόνιμης Συντονιστικής Γραμματείας των Κοινοβουλίων των ορθοδόξων λαών.

"Ελ. Τύπος"

1.7.93

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΟΡΜΥΛΙΑ ΤΟ ΠΑΝΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

Συνεχίζονται και λήγουν την Κυριακή στο μοναστήρι της Ορμύλιας Χαλκιδικής οι εργασίες του πανευρωπαϊκού συνεδρίου, που διοργανώνει η βουλή των Ελλήνων, με θέμα “Η ορθοδοξία στη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα”.

Τις εργασίες του συνεδρίου κιήρυξε ο υψηλούργος εθνικής άμυνας κ. Σπηλιωτόπουλος, ο οποίος κατά τις επαφές που είχε στο περιθώριο του συνεδρίου εξέφρασε την ιδιαίτερη ανησυχία της ελληνικής κυβέρνησης για την κατάσταση που έχει δημιουργηθεί στην Αλβανία, σε βάρος των Ελληνορθοδόξων Βορειοηπειρωτών. Τόνισε ότι η ελληνική κυβέρνηση δεν πρόκειται να μείνει παθητικός θεατής των τεκταινόμενων σε βάρος του ελληνισμού και της ορθοδοξίας.

Στο συνέδριο μετέχουν εκπρόσωποι των κοινοβουλίων 15 ευρωπαϊκών χωρών, στις οποίες διαβιούν ορθόδοξοι πληθυσμοί, δηλαδή της Ρωσίας, της Λευκορωσίας, της Ουκρανίας, της Γεωργίας, της Αρμενίας, της Ρουμανίας, της Βουλγαρίας, της Σερβίας, του Μαυροβουνίου, της Σλοβενίας, της Πολωνίας, της Φινλανδίας

και της Αλβανίας.

Μετέχουν ακόμη εκκλησιαστικές προσωπικότητες από την Τσεχοσλοβακία και την Κύπρο, καθώς και εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, του ευρωκοινοβουλίου, διεθνών οργανισμών και ιδρυμάτων από όλες τις χώρες της Ευρώπης.

ΔΥΝΑΜΗ ΕΙΡΗΝΗΣ

Στο συνέδριο εξετάζονται οι δυνατότητες επικοινωνίας των ορθοδόξων λαών διά της κοινής ορθόδοξης παράδοσης, η οποία άλλωστε καλείται να λειτουργήσει ως δύναμη ειρήνης στην Ευρώπη. Αποτελεί την πρώτη οργανωμένη επαφή μεταξύ κοινοβουλευτικών ορθοδόξων αφενός και αφετέρου κοινοβουλευτικών ορθοδόξων και εκκλησιαστικών παραγόντων και παραγόντων της ΕΟΚ, όπως επίσης και ειδικών επιστημόνων, που μέσα από σαφή θεματολογία θα αποτελούσει μια πρώτη προσέγγιση στα ζητήματα αυτά.

Στο συνέδριο επίσης θα αναζητηθεί και ο ρόλος της Ελλάδος ως της μόνης ορθόδοξης χώρας-μέλους της Κοινότητας, η οποία βαρύνεται με την ευθύνη να προβάλει τους λόγους για τους οποίους επιβάλλεται η Ευρωπαϊκή Κοινότητα να διακρίνει την ιδιαιτερότητα των ορθοδόξων πληθυσμών της Ευρώπης.

Τέλος, καλείται η ορθόδοξη να αποδείξει τη δυνατότητα που έχει ως ενοποιητική δύναμη στα ανατολικά της Ευρώπης, να λειτουργήσει δηλαδή ως γέφυρα της

Ευρώπης με τους άλλους πολιτισμούς, ιδιαίτερα της Ασίας, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στην εμπέδωση της ειρήνης.

ΕΚΘΕΣΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ

Στο περιθώριο των εργασιών του συνεδρίου η υφυπουργός πολιτισμού Καλλιόπη Μπουρδάρα, παρουσία σημαντικών προσωπικοτήτων του πολιτικού και του επιστημονικού κόσμου της ορθοδοξίας, εγκαινίασε χθες την έκθεση αγιορείτικης φωτογραφίας στο πνευματικό κέντρο “Παναγία Φιλανθρωπινή” στην Ορμύλια.

Τους συνέδρους ενημέρωσε σχετικά με την έκθεση ο διευθυντής του πολιτιστικού κέντρου της Εθνικής Τράπεζας, το οποίο και οργάνωσε την έκθεση και ετοίμασε την έκδοση “Αγιορείτικη φωτογραφία 1”. Το λεύκωμα το οποίο διασώζει σπάνιους αγιορείτικους θησαυρούς διανεμήθηκε στους συνέδρους ως προσφορά της Εθνικής Τράπεζας.

“Μακεδονία”
2.7.93

ΕΚΘΕΣΗ ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ

Εγκαινίασε παρουσία σημαντικών προσωπικοτήτων του πολιτικού και επιστημονικού κόσμου της Ορθοδοξίας, η υψηλούργος Πολιτισμού κα Κ. Μπουρδάρα. Η έκθεση πραγματοποιείται στο πνευματικό κέντρο Παναγία Φιλανθρωπινή, στην Ορμύλια, στα πλαίσια του συνεδρίου “Η Ορθοδοξία στη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα”. Τους συνέδρους ενημέρωσε ο διευθυντής του πολιτιστικού κέντρου Βορείου Ελλάδος της Εθνικής Τράπεζας το οποίο και επιμελήθηκε την έκθεση και την ένδοση “Αγιορείτικη φωτογραφία 1”. Το λεύκωμα το οποίο διασώζει σπάνιους αγιορείτικους φωτογραφικούς θησαυρούς, διανεμήθηκε στους συνέδρους, ως προσφορά της Εθνικής Τράπεζας.

“Θεσσαλονίκη”

2.7.93

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

ΤΗΝ ΕΠΙΣΗΜΗ έναρξη του Πανευρωπαϊκού Πολιτικού Συνεδρίου που διοργανώνει η Διακομματική Επιτροπή Θρησκευμάτων και Ορθοδοξίας της Βουλής κήρυξε ο υφυπουργός Εθνική Άμυνας κ. Σπ. Σπηλιωτόπουλος, ως εκπρόσωπος του πρωθυπουργού κ. Κ. Μητσοτάκη. Στο μήνυμα του πρωθυπουργού που ανέγνωσε ο υφυπουργός τονίζεται μεταξύ άλλων ότι: “Η Ορθοδοξία ως θρησκεία, ως πολιτισμός και ως τρόπος ζωής μάς συνδέει άρρηκτα και ακατάλυτα πάνω από 1.000 χρόνια. Η Ελλάδα ως ορθόδοξος χώρα είναι ομόδοξος με εκείνες της ανατολικής Ευρώπης σε μια περίοδο που παρατηρείται έξαρση των εθνικιστικών διεκδικήσεων”. Το θέμα του συνεδρίου, στο οποίο συμμετείχαν και εκπρόσωποι του αλβανικού κοινοβουλίου, ήταν: “Η Ορθοδοξία στη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα”.

Στο περιθώριο του συνεδρίου ο κ. Σπ. Σπηλιωτόπουλος είχε επαφές και συνομιλίες με βουλευτές εκπροσώπους κοινοβουλίων που συμμετείχαν σ' αυτό. Κατά τη διάρκεια των επαφών αυτών, ο κ. υφυπουργός τόνισε

την ιδιαιτερη ανησυχία της ελληνικής κυβέρνησης για την κατάσταση που έχει δημιουργηθεί στην Αλβανία, σε βάρος των ελληνορθοδόξων Βορειοηπειρωτών, υπογραμμίζοντας ότι δεν πρόκεται να μείνει παθητικός θεατής των τεκταινομένων σε βάρος του Ελληνισμού και της Ορθοδοξίας.

"Ελ. Τύπος"
2.7.93

Η ΟΡΟΟΔΟΞΙΑ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

Συνεχίζονται οι εργασίες
για το ρόλο της Ορθοδοξίας.
Στη Θεσσαλονίκη απόψε οι σύνεδροι

Συνεχίζονται σήμερα στο πνευματικό κέντρο “Παναγία η Φιλανθρωπινή” της μονής Ευαγγελισμού της Θεοτόκου στην Ορμύλια Χαλκιδικής, οι εργασίες του συνεδρίου για το ρόλο της ορθοδοξίας στη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα.

Το σημερινό πρόγραμμα περιλαμβάνει εισηγήσεις - συζητήσεις στα εξής θέματα: “Οι ορθόδοξες χώρες της Ευρώπης και οι σχέσεις τους με την ΕΟΚ”, και “Η Ορθοδοξία Γέφυρα της Ευρώπης στην Ανατολή”.

Το απόγευμα οι σύνεδροι θα έλθουν στη Θεσσαλονίκη όπου θα επισκεφθούν το Αρχαιολογικό Μουσείο, τα Κάστρα στην Άνω Πόλη και τη Μονή Βλατάδων. Θα πραγματοποιήσουν επίσης προσκύνημα στον ιερό ναό του Αγίου Δημητρίου ενώ το βράδυ στη Λέσχη Αξιωματικών θα τους προσφερθεί δεύτερο από τον υπουργό Μακεδονίας - Θράκης κ. Παν. Χατζηνικολάου.

Το συνέδριο θα συνεχιστεί και – θα λήξει ουσιαστικά – αύριο Σάββατο με εισηγήσεις και συζητήσεις στα θέματα “Προβλήματα των ορθοδόξων πληθυσμών στις χώρες του πρώην λεγόμενου υπαρκτού σοσιαλισμού στην Ευρώπη”, “Οι κοινοβουλευτικές πολιτικές δυνάμεις στις ανατολικές χώρες και η σχέση τους με την ορθοδοξία”. Το βράδυ θα δεξιωθεί τους συνέδρους η Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων του Νομού Χαλκιδικής.

Την Κυριακή το πρόγραμμα περιλαμβάνει μεταξύ άλλων, προσκυνηματική επίσκεψη στο Άγιο Όρος (Καρούλια και Ιερά μονή Ξενοφώντος) και συνέντευξη Τύπου για τα συμπεράσματα του Συνεδρίου εν πλω προς το Άγιο Όρος.

“Θεσσαλονίκη”

2.7.93

ΣΥΝΕΔΡΙΟ: Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΣΤΗΝ ΝΕΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ, 2 (του απεσταλμένου μας κ. Κώστα Παπαπαναγιώτου).- Την έναρξη του διεθνούς συνεδρίου με θέμα “Η ορθοδοξία στην Νέα Ευρωπαϊκή Πραγματικότητα” που άρχισε και διεξάγεται στην Ιερά Μονή Ευαγγελισμού της Θεοτόκου στην Ορμυλία της Χαλκιδικής κήρυξε ο υφυπουργός Εθνικής Αμύνης κ. Σπήλιος Σπηλιωτόπουλος.

ΜΕΤΕΦΕΡΕ μήνυμα του πρωθυπουργού κ. Κ. Μητσοτάκη το οποίο μεταξύ άλλων έλεγε: “Η Ορθοδοξία ως Θρησκεία, ως πολιτισμός και ως τρόπος ζωής μάς συνδέει άρρηκτα και ακατάλυτα πάνω από 1000 χρόνια. Η Ελλάδα ως Ορθόδοξος χώρα είναι ομόδοξος με εκείνες της Ανατολικής Ευρώπης σε μία περίοδο που παρατηρείται έξαρσις των εθνικιστικών διεκδικήσεων”.

Θα πρέπει να σημειωθή ότι στο περιθώριο του Συνεδρίου ο κ. Σπηλιωτόπουλος είχε επαφές και συνομιλίες με βουλευτές και εκπροσώπους των κοινοβουλίων και Αλβανών που συμμετείχαν σε αυτό.

Κατά την διάρκεια των επαφών αυτών ο κ. Υφυπουργός τόνισε την ιδιαίτερη ανησυχία της ελληνικής κυβερνήσεως για την κατάσταση που έχει δημιουργηθεί στην Αλβανία σε βάρος των Ελληνορθοδόξων Βορειοηπειρωτών, τονίζοντας παράλληλα ότι “η Ελλάδα δεν πρόκειται να μείνη παθητικός θεατής των τεκταινομένων σε βάρος του Ελληνισμού και της Ορθοδοξίας”.

Ο πρωθυπουργός κ. Κ. Μητσοτάκης στο μήνυμά του επισημαίνει το γεγονός ότι η Ελλάδα μέλος και μέρος της Ενωμένης Ευρώπης καλείται να διαδραματίση σημαίνοντα ρόλο όχι μόνο οικονομικής, αλλά και πνευματικής γέφυρας μεταξύ της Δύσεως, των χωρών των Βαλκανίων και της Ανατολικής Ευρώπης. Αφού η μόνη ορθόδοξη χώρα στην ΕΟΚ η ίδια, είναι ομόδοξης με εκείνες. Ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών τέλος, επευλογεί την κοινοβουλευτική πρωτοβουλία και συνιστά συνεργασία, συνύπαρξη και συνγειτνίασι μεταξύ των Ορθοδόξων και των άλλων λαών, ασχέτως φυλής, θρησκείας και γλώσσας.

“Ελ. Ωρα”
2.7.93

ΜΗΝΥΜΑ ΨΗΛΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

Η Ορθοδοξία ως θρησκεία, ως πολιτισμός και ως τρόπος ζωής μάς συνδέει άρρηκτα και ακατάλυτα πάνω από 1.000 χρόνια.

Αυτό επισημαίνει ο πρωθυπουργός κ. Κων. Μητσοτάκης στο μήνυμά του προς το Πανευρωπαϊκό Πολιτικό Συνέδριο, το οποίο – με θέμα “Η Ορθοδοξία στη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα” – οργανώνει η διακομματική Επιτροπή Θρησκευμάτων και Ορθοδοξίας της Βουλής.

Στο μήνυμά του, ο κ. Κ. Μητσοτάκης, τονίζει, επίσης, ότι “Η Ελλάδα ως ορθόδοξος χώρα είναι ομόδοξος με εκείνες της Ανατ. Ευρώπης, σε μια περίοδο που παρατηρείται έξαρση των εθνικιστικών διεκδικήσεων”.

Το μήνυμα του Πρωθυπουργού ανέγνωσε ο υφυπουργός Εθνικής Αμύνης κ. Σπήλιος Σπηλιωτόπουλος, που κήρυξε και την έναρξη των εργασιών του συνεδρίου.

“Απογευματινή”

2.7.93

Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΓΕΦΥΡΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗ

ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ, 3 (του απεσταλμένου μας Κώστα Παπαπαναγιώτου). -Συνεχίζονται στην Ορμύλια της Χαλκιδικής οι εργασίες του πανευρωπαϊκού πολιτικού συνεδρίου με θέμα: Η Ορθοδοξία στην νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα”, το οποίο διοργανώνει η Διακοινοβουλευτική Επιτροπή Θρησκευμάτων και Ορθοδοξίας της Βουλής των Ελλήνων.

Οι εισηγήσεις χθες στο συνέδριο στο οποίο συμμετέχουν περισσότεροι από 160 εκπρόσωποι κοινοβουλίων και εκκλησιών από όλες τις χώρες της Ευρώπης, περιεστράφησαν γύρω από τα θέματα “Οι ορθόδοξες χώρες και οι σχέσεις τους με την ΕΟΚ” και “Η Ορθοδοξία γέφυρα της Ευρώπης στην Ανατολή”.

Εκπρόσωποι της Κομισιόν, κοινοβουλίων και εκκλησιών, τόνισαν την ανάγκη της Πνευματικής παρουσίας της Ορθοδοξίας στην διαμορφουμένη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα, ώστε ο δυτικός πολιτισμός να εμπλουτισθή και να διευρυνθή από την ορθόδοξη παράδοση και πνευματικότητα.

Κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι τόνισαν την ανάγκη της διαρκούς πολιτικής συνεργασίας μεταξύ των ορθοδόξων λαών και των κοινοβουλίων τους και την μορφοποίησι της συνεργασίας αυτής σε ένα ενιαίο διακοινοβουλευτικό όργανο συντονισμού και ενεργειών.

Επίσης επισημάνθηκε ότι η Ορθοδοξία με τις άριστες σχέσεις που διατηρεί με τις Ισλαμικές χώρες, μπορεί να γίνει η γέφυρα που θα φέρῃ σε άμεση επαφή και αλληλοκατανόησι τον δυτικό και τον ισλαμικό κόσμο.

Χθες διαβάσθηκαν στους συνέδρους μηνύματα του Πατριάρχη Αλεξανδρείας, Παρθενίου, του Αρχιεπισκόπου Σινά, Δαμιανού, και του Πατριάρχη των Κοπτών, Σενούντα.

"Ελ. Ωρα"
3.7.93

Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

ΕΙΝΑΙ αξιέπαινα τα διακεκριμένα μέλη της Διακοινοβουλευτικής Επιτροπής Θρησκευμάτων και Ορθοδόξιας, που είχαν την πρωτοβουλία της οργανώσεως στην Ορμύλια Χαλκιδικής διεθνούς συνεδρίου με θέμα “Η Ορθοδοξία στη Νέα Ευρωπαϊκή Πραγματικότητα”. Το συνέδριο αυτό έχει μεγάλη σημασία, διότι ως πληροφόρησε ο Τύπος, συμμετέχουν σ' αυτό εκπρόσωποι των Κοινοβουλίων Κρατών, στην επικράτεια των οποίων διαβιούν ορθόδοξοι λαοί, εκπρόσωποι των Αυτοκεφάλων Ορθοδόξων Εκκλησιών, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της ΔΑΣΕ, καθώς και παρατηρητές των υπόλοιπων χριστιανικών ομολογιών, άλλων διεθνών οργανισμών, Πανεπιστημίων, Ιδρυμάτων και ειδικοί εμπειρογνώμονες.

Ως τονίζει η Διακοινοβουλευτική Επιτροπή, “μετά τις ιστορικές αλλαγές, που συνέβησαν στις χώρες του λεγόμενου υπαρκτού σοσιαλισμού της ηπείρου μας και μετά την υπογραφή της συμφωνίας του Μάαστριχτ από τις χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, διαμορφώνεται μία νέα πραγματικότητα. Η Ευρώπη, το κοινό μας σπίτι, αντικρίζει τη νέα χιλιετία της ζωής της με την και-

νούργια της μορφή, που προβάλλει μέσα από την πολιτιστική της πορεία". Αλλ' όμως "δεν θα πρέπει να διαφεύγει της προσοχής το γεγονός πως το σύνολο των τριακοσίων σχεδόν εκατομμυρίων Ορθοδόξων Ευρωπαίων πολιτών δεν συμμετέχει στο νέο αυτό Ευρωπαϊκό γίγνεσθαι.

»Η Ελλάδα αποτελεί τη μόνη χώρα-μέλος των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων με ορθόδοξο πληθυσμό και κατά συνέπεια ο ρόλος της καθίσταται περισσότερο διακριτός».

Αλλά ποιος είναι ο ρόλος αυτός της Ελλάδας και της Ορθοδοξίας στην υπό Ένωση Ευρώπη; Έχομε γράψει σχετικώς στο παρελθόν. Αλλά ας επιτραπεί να αναφέρωμε για τους αγαπητούς αναγνώστες του "Έλεύθερου Τύπου" μερικά σημεία που πρέπει συνεχώς να επαναλαμβάνονται:

Πρέπει συνεχώς και αδιαλείπτως να θυμίζωμε στους Δυτικούς Ευρωπαίους ότι και ο Δυτικός πολιτισμός διαμορφώθηκε υπό την επίδραση του Χριστιανισμού της Ανατολής.

Βεβαίως, είναι ορθή η διακήρυξη του σημερινού Πάπα, ότι ο όσιος Βενέδικτος ο εκ Νουρσίας (ε΄ - στ΄ αιών.) συνετέλεσε στην εδραίωση της Λατινικής Ευρώπης με την ακτινοβολία του κοινοβίου που ίδρυσε στο Monte Cassino (Κάτω Ιταλίας) και με το πολιτιστικό έργο των Βενεδικτίνων μοναχών. Αλλ' όμως η διακήρυξη αυτή παρασιωπά ότι, ως τονίζουν δυτικοί ερευνητές, το έργο του οσίου αυτού είναι «προϊόν βαθείας αφομοι-

ώσεως του συνόλου των μεγάλων ανατολικών μυστικών παραδόσεων”, ιδίως εκείνων που ανάγονται σε μεγάλες μορφές του Ανατολικού Μοναχισμού (Μ. Αντώνιο, Παχώμιο, Μ. Βασίλειο).

Και ο Μ. Αθανάσιος, όταν ήταν εξόριστος στη Δύση, συνετέλεσε στη μετάδοση των παραδόσεων αυτών. Το ίδιο έγινε και από τους Αγίους Ιερώνυμο και Ρουφίνο, που γνώρισαν την ανατολική χριστιανική πνευματικότητα στην Κωνσταντινούπολη και στην Αντιόχεια.

Επομένως ο Όσιος Βενέδικτος είναι δυνατόν να θεωρείται ως ένας από τους ακρογωνιαίους λίθους του οικοδομήματος της Ηνωμένης Ευρώπης όχι διότι είναι φορεύς του ρωμαϊκού πνεύματος, αλλά προ πάντων, διότι η μεγάλη πνευματική προσφορά του ζωογονείται από τα ζεύγα του ανατολικού ελληνικού πνεύματος και συνδέει τη δυτική προς την ανατολική ελληνική παράδοση. Το γεγονός τούτο έμεινε ζωηρό στη μνήμη των Βενεδικτίνων, οι οποίοι συχνά στρέφονται με νοσταλγία στις ελληνικές πνευματικές ρίζες τους. Χαρακτηριστικόν είναι ότι το Κεντρικό Κοινόβιο, που ιδρύθηκε στο Monte Cassino από τον Όσιο Βενέδικτο, ήταν κατά το 12ο αιώνα το μόνο κέντρο στη Δύση όπου διδασκόταν συστηματικώς η ελληνική γλώσσα.

Η λεγόμενη “Λατινική Ευρώπη” δεν είναι τίποτε άλλο παρά η εξελληνισμένη λατινορωμαϊκή Ευρώπη, που ανυψώθηκε πολιτιστικώς με την οικείωση των θετικών στοιχείων του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού. Υπενθυμίζουμε τους λόγους της διακεκριμένης φιλολόγου κ.

Ζακλίν ντε Ρομιγύ, που είναι μέλος της Γαλλικής Ακαδημίας, που τονίζουν ότι στην αρχή έχομε τον δραστήριο ελληνικό “αποικισμό σε ολόκληρη τη Μεσόγειο, που δημιούργησε πολλά μικρά κέντρα ελληνικής παιδείας, που ποτέ δεν εξαφανίσθηκαν. Αργότερα εμμέσως μεσολαβεί η Ρώμη. Τα έργα των Ελλήνων συγγραφέων μεταφράζονται, διασκευάζονται, γίνονται αντικείμενα μιμήσεων, αφομοιώνονται... Κάθε χώρα που γνώρισε τη ρωμαϊκή διοίκηση, γνώρισε ταυτόχρονα και την ελληνική παιδεία, τις ελληνικές λέξεις, τις ελληνικές αξίες”. Και αυτός ο αμφιλεγόμενος Ντιροζέλ ομολόγησε ότι “μέσω των Ρωμαίων η Ελληνική Τέχνη, τα Γράμματα, τα Μαθηματικά, η Αστρονομία και η Φιλοσοφία εξαπλώνονται σε δλη τη Δύση”. Στο επόμενο άρθρο μας θα συνεχίσουμε την υπόμνηση της προσφοράς του Ελληνικού Βυζαντίου στη Δύση...

Ευάγγελος Θεοδώρου
Ομότιμος καθηγητής
του Παν/μίου Αθηνών

“Ελ. Τύπος”
3.7.93

Ο ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΗΝ ΟΡΜΥΛΙΑ ΚΛΕΙΝΕΙ ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

Ο Γιάννης Μαρκόπουλος αύριο θα βρίσκεται στην Ορμύλια της Χαλκιδικής. Μαζί του θα έχει τους Χαράλαμπο Γαργανουράκη, Βασιλική Λαβίνα και το Χορωδιακό Εργαστήρι Μουσικής που θα πουν τραγούδια του από το “Χρονικό”, τη “Θητεία”, τους “Ορέζοντες”, τους “Ελεύθερους Πολιορκημένους”, το “Φίλοι που φεύγουν”.

Τη συναυλία θα παρακολουθήσουν και οι αντιπρόσωποι του συνεδρίου με θέμα: “Η Ορθοδοξία στη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα”, που τελειώνει αύριο στη Χαλκιδική.

“Ελευθεροτυπία”
3.7.93

Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Πάνω από 160 εκπρόσωποι Κοινοβουλίων και Εκκλησιών από όλες τις χώρες της Ευρώπης που έχουν ορθόδοξο πληθυσμό, λαμβάνουν μέρος στο Πανευρωπαϊκό Πολιτικό Συνέδριο το οποίο πραγματοποιεί η Διακονοβουλευτική Επιτροπή Θρησκευμάτων και Ορθοδοξίας της Βουλής των Ελλήνων στη Χαλκιδική με γενικό θέμα “Η Ορθοδοξία στη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα”.

Όπως αναφέρει σχετική ανακοίνωση Τύπου, εκπρόσωποι της Κομισιόν, Κοινοβουλίων και Εκκλησιών τόνισαν την ανάγκη της πνευματικής παρουσίας της Ορθοδοξίας στη διαμορφωμένη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα ώστε ο δυτικός ευρωπαϊκός πολιτισμός που αποτελεί το υπόστρωμα της σημερινής ΕΟΚ να εμπλουτιστεί και να διευρυνθεί από την ορθόδοξη παράδοση και πνευματικότητα.

Μέσα στην Ευρώπη των λαών ο ρόλος αυτός μπορεί να αποβεί ευεργετικός προς αμοιβαία ωφέλεια.

Τονίσθηκε επίσης ότι η Ορθοδοξία με τις άριστες σχέσεις που διατηρεί με τις ισλαμικές χώρες μπορεί να

γίνει η γέφυρα που θα φέρει σε άμεση επαφή και αλληλοκατανόηση το δυτικό με τον ισλαμικό κόσμο.

"Μεσημβρινή"

3.7.93

Η ΑΝΑΓΚΗ ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΛΑΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΩΝ ΤΟΝΙΣΤΗΚΕ ΣΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

Συνεχίζονται στην Ορμόλια της Χαλκιδικής οι εργασίες του Πανευρωπαϊκού πολιτικού συνεδρίου με θέμα “Η Ορθοδοξία στην νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα”, το οποίο διοργανώνει η διακοινοβουλευτική επιτροπή θρησκευμάτων και ορθοδοξίας της βουλής των Ελλήνων.

Οι εισηγήσεις στο συνέδριο, στο οποίο συμμετέχουν περισσότεροι από 160 εκπρόσωποι κοινοβουλίων και εκκλησιών από όλες τις χώρες της Ευρώπης, περιεστράφησαν γύρω από τα θέματα “οι Ορθόδοξες χώρες και οι σχέσεις τους με την ΕΟΚ” και “Η Ορθοδοξία, γέφυρα της Ευρώπης στην Ανατολή”.

Εκπρόσωποι της Κομισιόν, κοινοβουλίων και εκκλησιών, τόνισαν την ανάγκη της πνευματικής παρουσίας

της Ορθοδοξίας στη διαμορφούμενη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα, ώστε ο δυτικός πολιτισμός να εμπλουτιστεί και να διευρυνθεί από την ορθόδοξη παράδοση και πνευματικότητα.

Κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι τόνισαν την ανάγκη της διαρκούς πολιτικής συνεργασίας μεταξύ των ορθόδοξων λαών και των κοινοβουλίων τους και τη μορφοποίηση της συνεργασίας αυτής σε ένα ενιαίο διακοινοβουλευτικό δργανό συντονισμού και ενεργειών.

Επίσης, επισημάνθηκε ότι η ορθόδοξία, με τις άριστες σχέσεις που διατηρεί με τις ισλαμικές χώρες, μπορεί να γίνει η γέφυρα που θα φέρει σε άμεση επαφή και αλληλουκατανόηση το δυτικό με τον ισλαμικό κόσμο.

Χθές διαβάστηκαν στους συνέδρους μηνύματα του πατριάρχη Αλεξανδρείας, Παρθενίου, του αρχιεπισκόπου Σινά, Δαμιανού, και του πατριάρχη των Κοπτών, Σενούντα.

Το απόγευμα οι σύνεδροι ξεναγήθηκαν στο αρχαιολογικό μουσείο της Θεσσαλονίκης.

“Μακεδονία”
3.7.93

Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΕΙΝΑΙ ΑΝΑΓΚΑΙΟΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ. Η ανάγκη της Ορθοδοξίας να αρθρώσει ένα σύγχρονο πολιτικό λόγο σε ολόκληρη την Ευρώπη, χωρίς να ειφυλισθεί σε ιδεολογία ή σε πολιτική αντιπαράθεσης είτε με τον Καθολικισμό είτε με το λεγόμενο “Νεοοθωμανικό τέξο”, κυριάρχησε στο Πανευρωπαϊκό Πολιτικό Συνέδριο “Η Ορθοδοξία στην νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα” που διεξάγεται στο Πνευματικό Κέντρο “Παναγία η Φιλανθρωπινή” στην Ορμύλια Χαλκιδικής.

Με εισηγήσεις, παρεμβάσεις και συζητήσεις, διακριμένοι Ορθόδοξοι Κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι υπογράμμισαν ότι η Ορθοδοξία μπορεί να δώσει λύσεις στα αδιέξοδα του σύγχρονου ευρωπαϊκού κόσμου, με τον σεβασμό προς τη δημουργία και την ιδιαιτερότητα του προσώπου, και να αντιτάξει προς την καταναλωτική μανία της εποχής το ασκητικό ιδεώδες.

Σε καμία περίπτωση, επισήμαναν, η Ορθοδοξία δεν μπορεί να ταυτιστεί με εθνοφυλετικές επιδιώξεις ή εθνικισμούς, απεναντίας δύναμης μπορεί να οδηγήσει στη

συγκρότηση μιας κοινωνίας εθνών που θα διέπονται από το πνεύμα της αγάπης, της ειρήνης, της δικαιοσύνης και της συνεργασίας.

Όπως δήλωσε άλλωστε ο καθηγητής κ. H. Glotz εκ μέρους του συμβουλίου Ευρωπαϊκών Εκκλησιών, “το συμβούλιο βασίζει στην Ορθοδοξία πολλές ελπίδες για την αντιμετώπιση της Ευρωπαϊκής κρίσης και περιμένει τη συμβολή της στην επίλυση των προβλημάτων».

Στο συνέδριο, 160 εκπρόσωποι Κοινοβουλίων και Εκκλησιών από όλες τις χώρες της Ευρώπης που έχουν Ορθόδοξο πληθυσμό συνέκλιναν στην άποψη ότι είναι αναγκαία πρώτα απ' όλα η ύπαρξη διαρκούς πολιτικής συνεργασίας μεταξύ των Ορθοδόξων λαών και των Κοινοβουλίων τους και η μορφοποίηση της σ' ένα ενιαίο διακοινοβουλευτικό δργανο συντονισμού και ενεργειών.

Να γίνει γέφυρα

Τόνισαν επίσης ότι η Ορθοδοξία, με τις άριστες σχέσεις που διατηρεί με τις ισλαμικές χώρες, μπορεί να γίνει η γέφυρα που θα φέρει σε άμεση επαφή και αλληλοκατανόηση τον δυτικό με τον ισλαμικό κόσμο.

Εκπρόσωποι της Κομισιόν και εκπρόσωποι Κοινοβουλίων και Εκκλησιών υπογράμμισαν την ανάγκη της Πνευματικής Παρουσίας της Ορθοδοξίας στη διαμορφουμένη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα, ώστε ο Δυτικός Ευρωπαϊκός Πολιτισμός που αποτελεί το υπόστρω-

μα της σημερινής ΕΟΚ να εμπλουτισθεί και να διευρυνθεί από την Ορθόδοξη Παράδοση και Πνευματικότητα.

Ο ρόλος της Ελλάδας

Παράλληλα εξετάστηκε ο ρόλος της Ελλάδος ως της μόνης Ορθόδοξης χώρας-μέλους της Κοινότητας, η οποία, δπως ανέφεραν, βαρύνεται με την ευθύνη να προβάλει τους λόγους για τους οποίους επιβάλλεται η ευρωπαϊκή Κοινότητα να διακρίνει την ιδιαιτερότητα των ορθοδόξων πληθυσμών της Ευρώπης.

Μηνύματα έστειλαν ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος, ο Πατριάρχης Αλεξανδρείας Παρθένιος, ο Πατριάρχης των Κοπτών Σενούντα και ο αρχιεπίσκοπος του Σινά Δαμιανός. Στο περιθώριο εξάλλου των εργασιών του συνεδρίου, η υφυπουργός Πολιτισμού κ. Καλλιόπη Μπουρδάρα εγκαινίασε έκθεση φωτογραφίας της “Αγιορείτικης Φωτοθήκης” στο πνευματικό κέντρο “Παναγία η Φιλανθρωπινή”.

“Η Καθημερινή”

3.7.93

Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΓΕΦΥΡΑ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ ΜΕ ΤΟ ΙΣΛΑΜ

Η ορθοδοξία μπορεί να αποτελέσει τη γέφυρα αλληλουατανόησης της Δύσης με τον Ισλαμικό κόσμο, χάρις στις άριστες σχέσεις που διατηρεί με τις ισλαμικές χώρες.

Αυτό τονίστηκε στο συνέδριο για το ρόλο της ορθοδοξίας στη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα. Στη διάρκεια του συνεδρίου τονίστηκε επίσης η ανάγκη το συνέδριο να μετεξελιχθεί σε μόνιμο κοινοβουλευτικό δργανο συντονισμού και ενεργειών. Ακόμα στις εισηγήσεις διακεκριμένων ορθοδόξων κοινοβουλευτικών εκπροσώπων τονίστηκε η ανάγκη να αρθρώσει η ορθοδοξία σε ολόκληρη την Ευρώπη ένα σύγχρονο πολιτικό λόγο χωρίς να εκφυλισθεί σε ιδεολογία ή σε πολιτική αντιπαράθεσης είτε με τον καθολικισμό είτε με το λεγόμενο “Νεοοθωμανικό τόξο”. Η ορθοδοξία, υπογραμμίστηκε, μπορεί να δώσει λύσεις στα αδιέξοδα του σύγχρονου ευρωπαϊκού κόσμου με τον σεβασμό προς την δημιουργία και την ιδιαιτερότητα του προσώπου και να αντιτάξει προς την καταναλωτική μανία της εποχής το ασκητι-

κότιδες. Σε καμία περίπτωση η ορθοδοξία δεν μπορεί να ταυτιστεί με εθνοφυλετικές επιδιώξεις ή εθνικισμούς, απεναντίας μπορεί να οδηγήσει στη συγκρότηση μιας κοινωνίας εθνών που θα διέπονται από το πνεύμα της αγάπης, της ειρήνης, της δικαιοσύνης και της συνεργασίας. Στο συνέδριο απηύθυνε μήνυμα η υψηλούργος Πολιτισμού κα. Κέλλυ Μπουρδάρα και η πρόεδρος του κοινοβουλίου της Φινλανδίας κ.α. Σάρα - Μαρία Παακίνεν και έλαβαν μέρος εκπρόσωποι των ευρωπαϊκών χωρών (από Αρμενία, Γεωργία, Ρωσία, Ουκρανία, Λευκορωσία, Μολδαβία, Ρουμανία, Σερβία, Μαυροβούνιο, Βουλγαρία, Φινλανδία, Πολωνία, Σλοβακία, Κύπρο και Ελλάδα) και έλαβαν μέρος πολυάριθμοι πανεπιστημιακοί καθηγητές, δημοσιογράφοι κλπ.

Μήνυμα απέστειλε ο οικουμενικός πατριάρχης, Βαρθολομαίος, στο οποίο εξαίρει τη σημασία του συνεδρίου και τονίζει: "Η ορθοδοξία ούσα εξ ορισμού η οικουμενική ερμηνεία του χριστιανικού μηνύματος, φυσικόν είναι να διεκδικεί εν τη σταδιακώς συντελουμένη πολιτιστική και κοινωνική κοσμογονία θέσιν περίοπτον ηγετικής διακονίας διά της οποίας θα εξασφαλίζει νέας σελίδας κατά Θεόν κόσμον εις τους μητέρα και τροφόν ταύτην έχοντας λαούς".

Επίσης αναγνώστηκαν μηνύματα των πατριαρχών Ιεροσολύμων Διοδώρου, Μόσχας Αλεξίου και Ρουμανίας Θεοκτίστου, καθώς και του υπουργού Εθνικής

Παιδείας και Θρησκευμάτων Γιώργου Σουφλιά. Εκ μέρους του συμβουλίου ευρωπαϊκών εκκλησιών ο καθηγητής H. Glotz δήλωσε ότι το συμβούλιο βασίζει στην ορθοδοξία πολλές ελπίδες για την αντιμετώπιση της ευρωπαϊκής κρίσης και ότι περιμένει την συμβολή της στην επίλυση των προβλημάτων.

Αναγνώστηκαν επίσης μηνύματα των πατριαρχών Αλεξανδρείας Παρθενίου, Κοπτών Σενούντα και του Αρχιεπισκόπου Σινά Δαμιανού.

“Θεσσαλονίκη”
3.7.93

ΠΡΟΣ ΑΡΣΙΝ ΠΑΡΕΞΗΓΗΣΕΩΝ

Κάποια στιγμή μιλώντας για την ορθοδοξία στο Συνέδριο «Για την ορθόδοξία στην νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα», στην Ορμύλια Χαλκιδικής, ο αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Κατσαρός είπε ότι θα πρέπει να υπερασπίσουμε την Ορθοδοξία και να την προστατεύσουμε από τον Μαμιωνά. Τότε από το ακροατήριο ο συνάδελφός του, βουλευτής Θεσσαλονίκης Ν. Μαμιωνάς, εκμυστηρεύθηκε σε συνάδελφό του: «Και μένα με λένα Μαμιωνά, αλλά ασφαλώς δεν εννοεί εμένα».

Φαίδων Γιαγκιόζης

“Μεσημβρινή”

5.7.93

ΜΟΙΡΑΣΑΝ ΤΟΥΣ ΡΟΛΟΥΣ ΣΕ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΡΩΣΙΑ

Παιχνίδι ισορροπιών στην πρώτη πανευρωπαϊκή ορθόδοξη σύναξη σε επίπεδο πολιτικό. Η Ελλάδα πέρασε τις θέσεις της, πήρε τα εύσημα από τη Σερβία και την Αλβανία, αλλά η Ρωσία, ναι μεν δεν μπόρεσε να ποδηγετήσει το συνέδριο, πέτυχε όμως να συζητηθούν και να μπλοκάρει μια σειρά από ψηφίσματα για τους διωκόμενους ορθόδοξους λαούς.

“Ηταν μια διαρκής πάλη της Ρωσίας να αναγνωρίστει ως κηδεμόνας της Ορθοδοξίας σε πολιτικό επίπεδο”, είπε στην “Ε” βουλευτής του ΠΑΣΟΚ που μετείχε στο συνέδριο, αλλά έσπευσε να παραδεχθεί:

— Η Ελλάδα πέτυχε αυτό που ήθελε. Ήταν μια καλή αρχή.

Σ' αυτή την καλή αρχή:

- Έγινε δεκτή η πρόταση της Ελλάδος για την ίδρυση διακοινοβουλευτικής ορθόδοξης επιτροπής το Σεπτέμβριο στην Αθήνα.

- Ελλάδα και Ρωσία μοιράστηκαν ρόλους στε παγκόσμιο επίπεδο. Η Ελλάδα ως το μοναδικό ορθόδοξο μέλος της ΕΟΚ καλείται να προωθήσει όλες τις προϋ-

ποθέσεις για την αναγνώριση του προοδευτικού ρόλου της ορθόδοξης παράδοσης στη διαμόρφωση του ευρωπαϊκού πολιτισμού. Και η Ρωσία, ως το μοναδικό ορθόδοξο μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, καλείται να υπερασπίζεται στο συμβούλιο τα κοινά συμφέροντα των ορθοδόξων λαών και να μην επιτρέπει διακρίσεις σε βάρος τους.

Τα ψηφίσματα

Στο συνέδριο, με ρωσικό βέτο, δεν πέρασαν ψηφίσματα για Σερβία, Ουκρανία, Γεωργία, Αλβανία και Κύπρο. Έγιναν όμως αναφορές στη διακήρυξη, στο τέλος του συνεδρίου:

— Για τη Σερβία, καλούνται οι χώρες-μέλη του συνέδριου να εναντιωθούν στην υπάρχουσα παραπληροφροση κατά την αναφορά του ρόλου των ορθοδόξων λαών στις περιοχές των συγκρούσεων, και

— Για την Αλβανία, Ουκρανία και Γεωργία εκφράζει την αλληλεγγύη και προς τους διωκόμενους πάσχοντες ορθοδόξους και λοιπούς χριστιανικούς λαούς.

Ομόφωνη υπήρξε η θέση των συνέδρων για τη δράση της Ουνίας στις περιοχές του πρώην ανατολικού συνασπισμού: θεωρεί απαράδεκτες τις προσπάθειες αλλαγής του θρησκευτικού και πολιτιστικού χαρτη της Ευρώπης διά μέσου του προσηλυτισμού και της υποθάλψεως θρησκευτικών ανταγωνισμών.

Στο συνέδριο υπογραμμίστηκε ακόμη “η ικανοποίηση για την πτώση των αθεϊστικών καθεστώτων, αντιθέτων

προς την ανθρώπινη φύση” και εκφράστηκε ικανοποίηση για τις αλλαγές που συντελούνται στη δυτική Ευρώπη, ιδιαίτερα μετά τη συνθήκη του Μάαστριχτ.

Διαφωνίες

Στην πανευρωπαϊκή ορθόδοξη σύναξη δεν έλειψαν και οι δικές μας διαφορές:

— Ο κ. Παπαθεμελής αναφέρθηκε στο Δεκέμβριο του '91, στην απόφαση για διαμελισμό της Γιουγκοσλαβίας κι είχε έναν έντονο διάλογο με τον κ. Ξαρχά και

— ο κ. Καραμάριος έκανε αναφορά στα κομμουνιστικά καθεστώτα και στο ΠΑΣΟΚ και είπε χαρακτηριστικά: “Ο κ. Παπαθεμελής ξέρει πόσο ασφυκτιούσε στα χρόνια που το ΠΑΣΟΚ ήταν στην κυβέρνηση”, προκαλώντας την αντίδραση των εκπροσώπων του ΠΑΣΟΚ.

Ενδιαφέρουσα υπήρξε η ανάλυση της κατάστασης που επικρατεί στην Αλβανία από τον κ. Δήμα, ο οποίος απέδωσε την ένταση στις μυστικές υπηρεσίες που είναι στελεχωμένες με μουσουλμάνους και οι οποίες πέτυχαν να απορροσαν απολίσουν τον πρόεδρο Μπερίσα.

Ικανοποίηση για μας προκάλεσε η αναφορά των Σέρβων, που μόνο τους Έλληνες είδαν συμπαραστάτες στη δοκιμασία τους ρίχνοντας έμμεσα ευθύνη στη Ρωσία που επιδίωξε να εμφανιστεί σαν κηδεμόνας του συνεδρίου.

ΑΡΧΙΣΕ ΝΑ ΞΑΝΑΠΕΦΤΕΙ Η ΝΥΧΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΣΤΗΝ ΑΛΒΑΝΙΑ

“Ο Αρχιεπίσκοπος Αναστάσιος μας λέει να ανάβουμε ένα κερί για να φωτιστεί το σκοτάδι στην Αλβανία. Ακόμη, μας ζήτησε να υπερασπιστούμε την Ορθοδοξία. Βοηθήστε μας, γιατί άρχισε να ξαναπέφτει η νύχτα για τους ορθόδοξους στην Αλβανία”.

Αυτά τόνισε ο εκπρόσωπος των Ελλήνων της Αλβανίας κ. Δήμας στο συνέδριο για την Ορθοδοξία στη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα, που τέλειωσε χθες στην Ορμύλια Χαλκιδικής στη Στέγη της Ιεράς Μονής του Ευαγγελισμού.

Ο κ. Δήμας ακόμη είπε ότι την τελευταία στιγμή τα Τίρανα δεν άφησαν την αλβανική διακοινοβουλευτική επιτροπή να λάβει μέρος στο συνέδριο.

Στο συνέδριο, που σημείωσε απόλυτη επιτυχία και έκλεισε με επίσκεψη των συνέδρων στο Άγιο Όρος, έγιναν σημαντικές ανακοινώσεις κι όλοι συμφώνησαν τελικά ότι είναι αναγκαία η ύπαρξη της Ορθοδοξίας στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι.

Η Ορθοδοξία είναι ο συνδετικός κρίκος Ανατολής

και Δύσης και πρέπει να επιλυθούν τα προβλήματα που ταλαιπωρούν τους ορθόδοξους λαούς.

Το τόνισε στην παρέμβασή του στο συνέδριο ο πρόεδρος της διακοινοβουλευτικής επιτροπής και θρησκευμάτων και Ορθοδοξίας της Βουλής των Ελλήνων κ. Κοραχάης.

Σε μήνυμά του προς το συνέδριο (που μετέφερε και ανάγνωσε ο αντιπρόεδρος του σώματος Γ. Αναστασόπουλος, ο οποίος τον αντιπροσωπεύει), ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Έγκον Κλεπτός τόνισε μεταξύ άλλων: “Είναι αξιοπρόσεκτο το γεγονός ότι στη μελλοντική Ευρώπη το ήμισυ των πολιτών της θα είναι ορθόδοξοι. Και είναι ακριβώς η παράδοση και η πνευματικότητα και ο παγκόσμιος χαρακτήρας της Ορθοδοξίας Εκκλησίας, τα χαρίσματα που καθιστούν την Ορθοδοξία σημαντικότατο συνδετικό κρίκο Ανατολής και Δύσης”.

Ο αντιπρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων κ. Κατσαρός, μιλώντας στο συνέδριο τόνισε: “Η Ορθοδοξία του Χριστιανισμού, δηλαδή της θρησκείας, της αγάπης που περιέχει τον σεβασμό της ανθρώπινης ζωής και της κάθε μορφής συμπαράστασης προς τον πλησίον, νομιμοποιείται περισσότερο από κάθε άλλον να υπηρετήσει την ειρήνη και την προστασία των δικαιωμάτων των λαών”.

Σε παρέμβασή του ο Β' αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Αθ. Ξαρχάς υπογράμμισε ότι η Ορθοδοξία μπορεί και

πρέπει να διαδραματίσει θετικό ρόλο στην ολοκλήρωση της πορείας προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.

Στο συνέδριο παραβρέθηκαν οι βουλευτές κύριοι Στ. Παπαθεμελής, Βυζοβίτης, Κάκκαλος, Κοραχάης, Μαμιωνάς, Ξαρχάς, Σαλίγκας, Σιβένας, Γκλαβίνας, Δαμιανίδης, Λεντάκης και ο ευρωβουλευτής κ. Σαρειδάκης.

Φαίδων Γιαγκιόζης

"Μεσημβρινή"

5.7.93

Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Πάνω από 160 εκπρόσωποι Κοινοβουλίων και Εκκλησιών από όλες τις χώρες της Ευρώπης που έχουν ορθόδοξο πληθυσμό, πήραν μέρος στις εργασίες του Πανευρωπαϊκού Πολιτικού Συνεδρίου, με θέμα “Η Ορθοδοξία στη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα”. Το Συνέδριο διοργάνωσε η Διακοινοβουλευτική Επιτροπή Θρησκευμάτων και Ορθοδοξίας της Βουλής των Ελλήνων και πραγματοποιήθηκε στην Ορμύλια Χαλκιδικής από τις 30 Ιουνίου έως τις 4 Ιουλίου, Οι εισηγήσεις και οι συζητήσεις εστιάστηκαν στην Ορθοδοξία και την πολιτιστική παράδοση της Ευρώπης.

Η Ορθοδοξία, τονίστηκε, πρέπει να αρθρώσει στην Ευρώπη ένα σύγχρονο πολιτικό λόγο χωρίς να εκφυλιστεί σε ιδεολογία ή σε πολιτική αντιπαράθεσης είτε με τον Καθολικισμό είτε με το λεγόμενο “Νεοοθωμανικό τόξο”. Υπογραμμίστηκε, επίσης, πως η Ορθοδοξία δεν μπορεί να ταυτιστεί με εθνοφυλετικές επιδιώξεις ή εθνικισμούς.

“Εθνος”

5.7.93

ΑΝΑΓΚΑΙΑ Η ΥΠΑΡΞΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΙΓΝΕΣΘΑΙ

«Οι κύριοι άξονες του κειμένου εργασίας του συνεδρίου μας είναι τρεις. Η ανάγκη να υπάρξει η ορθοδοξία μέσα στο νέο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι, να επιλυθούν τα προβλήματα που ταλαιπωρούν τους ορθοδόξους λαούς, προβλήματα που δημιουργήθηκαν με την ανοχή της Δύσης, να υπάρξει συνέχεια στην σημερινή προσπάθεια με την σύσταση επιτροπής, ο ρόλος της οποίας θα συζητηθεί τον Σεπτέμβριο».

Αυτό τόνισε σε παρέμβασή του στην χθεσινή συνέδρια του διεθνούς συνεδρίου “Η Ορθοδοξία στη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα”, που πραγματοποιείται στην Ορμύλια, ο πρόεδρος της διακοινοβουλευτικής επιτροπής και θρησκευμάτων και Ορθοδοξίας της βουλής των Ελλήνων Βασ. Κοραχάης.

Σε μήνυμά του προς το συνέδριο που μετέφερε και ανέγνωσε ο αντιπρόεδρος του σώματος Γεωργ. Αναστασόπουλος ο οποίος τον αντιπροσωπεύει, ο πρόεδρος του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου Έγκον Κλεπς τονίζει μεταξύ άλλων.

«Είναι αξιοπρόσεχτο το γεγονός ότι στην μελλοντική Ευρώπη το ήμισυ των πολιτών της θα είναι ορθόδοξοι. Και είναι ακριβώς η παράδοση και η πνευματικότητα και ο παγκόσμιος χαρακτήρας της ορθοδόξου εκκλησίας τα χαρίσματα που καθιστούν την Ορθοδοξία σημαντικότατο συνδετικό κρίκο Ανατολής και Δύσης».

Μιλώντας στο συνέδριο ο Α' αντιπρόσεδρος της βουλής των Ελλήνων Ν. Κατσαρός τόνισε:

“Η Ορθοδοξία ως γνήσιος εκφραστής του Χριστιανισμού δηλαδή της θρησκείας της αγάπης που περιέχει τον σεβασμό της ανθρώπινης ζωής και της κάθε μορφής συμπαράστασης προς τον πλησίον, νομιμοποιείται περισσότερο από κάθε άλλον να υπηρετήσει την ειρήνη και την προστασία των δικαιωμάτων των λαών”.

Σε παρέμβασή του ο Β' αντιπρόσεδρος της βουλής των Ελλήνων Αθ. Ξαρχάς υπογράμμισε ότι η Ορθοδοξία μπορεί και πρέπει να διαδραματίσει θετικό ρόλο στην ολοκλήρωση της πορείας προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.

Ειδικές εισηγήσεις από Έλληνες και ξένους κοινοβουλευτικούς και εκκλησιαστικούς εκπροσώπους έγιναν πάνω στα θέματα “Προβλήματα των ορθοδόξων πληθυσμών στις χώρες του πρώην λεγόμενου υπαρκτού σοσιαλισμού στην Ευρώπη και οι κοινοβουλευτικές πολιτικές δυνάμεις στις χώρες αυτές και οι σχέσεις τους με την Ορθοδοξία».

Στις εργασίες του συνεδρίου φανερώθηκε η κοινή

προσδοκία των ορθοδόξων λαών της ευρωπαϊκής ηπείρου για συνεργασία, αλληλεγγύη, εδραίωση της ειρήνης και επίλυση των προβλημάτων τους.

"Μακεδονία"
5.7.93

ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

ΤΕΣΣΕΡΙΣ χιλιάδες κόσμου κατέκλυσε το γήπεδο της Ορμύλιας, στην Χαλκιδική, για να παρακολουθήσει τη συναυλία του Γιάννη Μαρκόπουλου, το βράδυ της Κυριακής. Ο συνθέτης ήταν προσκαλεσμένος της διακομιατικής επιτροπής της ελληνικής Βουλής, με την ευκαιρία του συνεδρίου που έγινε εκεί, για την Ορθοδοξία στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Το κοινό είχε την ευκαιρία να παρακολουθήσει μια πολύ όμορφη συναυλία, με την ανάλογη ατμόσφαιρα και με συμπαραστάτη το φεγγάρι. Ο συνθέτης, επικεφαλής 35 μελούς συγκροτήματος, με τραγουδιστές, ορχήστρα και χορωδία – ανάμεσά τους και οι κλασικοί ερμηνευτές του, Χαράλαμπος Γαργανουράκης και Βασιλική Λαβίνα – παρουσίασε τραγούδια του από τους κύκλους “Ηλιος ο πρώτος”, “Ιθαγένεια”, “Θητεία”, “Σεργιάνι στον κόσμο”, “Ορίζοντες”, καθώς και καινούριες συνθέσεις του που έχουν έντονο το στοιχείο της φυσικής ζωής, της αγάπης και των συμβόλων της αρχαιότητας και της ορθοδοξίας, σαν κώδικες εμφάσεων στο μέλλον.

“Εθνος”
7.7.93

ΔΥΝΑΜΗ ΕΙΡΗΝΗΣ Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

Σημαντική επιτυχία σημείωσε το πενθήμερο Διεθνές Συνέδριο με θέμα “Η Ορθοδοξία στη νέα Ευρωπαϊκή Πραγματικότητα”, το οποίο πραγματοποιήθηκε από 30 Ιουνίου μέχρι 4 Ιουλίου στο Ξενοδοχείο “GERAKINA BEACH” στη Γερακινή, (όπου έμειναν οι σύνεδροι) και στο Πνευματικό Κέντρο “Παναγία η Φιλανθρωπίνη” στο Βατοπέδι της Ορμύλιας.

Το Συνέδριο διοργανώθηκε από τη Διακοινοβουλευτική Επιτροπή Θρησκευμάτων και Ορθοδοξίας της Βουλής των Ελλήνων, που αποτελείται από 45 βουλευτές όλων των κομμάτων της Βουλής με πρόεδρο τον κ. Βασ. Κοραχάη.

Στο συνέδριο κλήθηκαν να συμμετάσχουν εκπρόσωποι των Εκκλησιών Ελλάδος, Φιλανδίας, Ρουμανίας, Αλεξάνδρειας, Κύπρου, Τσεχοσλοβακίας, Γεωργίας, Πολωνίας, Ρωσίας, Σερβίας και Βουλγαρίας, καθώς επίσης εκπρόσωποι του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Εκκλησιών και του Παγκοσμίου Συμβουλίου των Εκκλησιών — εκπρόσωποι των Κοινοβουλίων Ελλάδος, Ρωσίας, Λευκορωσίας, Ουκρανίας, Γεωργίας, Αρμε-

νίας, Ρουμανίας, Βουλγαρίας, Σερβίας, Μαυροβουνίου, Αλβανίας, Σλοβενίας, Πολωνίας και Φιλανδίας, εκπρόσωποι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, Ελληνικών Υπουργείων, Ελληνικών και Ξένων Ιδρυμάτων των Σχολών και Ελληνικών Παν/μίων, δημοσιογράφοι και άλλοι.

Η εναρκτήρια – πανηγυρική – συνεδρία έγινε την Τετάρτη 30 Ιουνίου στις 7.30 στην αίθουσα “Μακεδονία” του Ξενοδοχείου “Γερακίνα”.

Στην αρχή έγινε Δέηση για την ευόδωση των εργασιών του Συνεδρίου από το Σεβ. Μητροπολίτη Κασσανδρείας κ. Συνέσιο, κατά την οποία έψαλλε η χορωδία “Μακεδονία” με χοράρχη τον Άρχοντα Πρωτοψάλτη της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας και Πρωτοψάλτη του Ι. Ναού της του Θεού Σοφίας Θεσ/νίκης κ. Χαρ. Ταλιαδώρο και ακολούθησε ανάγνωση μηνυμάτων (Κ. Καραμανλή, Κ. Μητσοτάκη και Αρχιεπίσκοπου Σεραφείμ).

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στο μήνυμά του (που διάβασε ο Πρόεδρος της Επιτροπής κ. Β. Κοραχάης) τόνισε ότι στη σημερινή εποχή των κοσμογονικών ανακατατάξεων – θετικών ή αρνητικών – η αποστολή της Ορθοδοξίας γίνεται πιο επίκαιρη και πιο αναγκαία παρά ποτέ. Γιατί είναι μια αποστολή ειρήνης, αγάπης και συνεργασίας μεταξύ όλων των λαών του κόσμου (...) ιδιαίτερα για την προσέγγιση και κατανόηση των

λαών της Ευρώπης.

Ο Πρωθυπουργός Κ. Μητσοτάκης εξάλλου στο μήνυμά του (που διάβασε ο Υφ. Εθνικής Αμύνης κ. Σπηλιωτόπουλος) επισημαίνει το γεγονός ότι η Ελλάδα, μέλος και μέρος της Ενωμένης Ευρώπης, καλείται να διαδραματίσει σημαντικά ρόλο όχι μόνο οικονομικής αλλά και πνευματικής γέφυρας μεταξύ της Δύσης και των χωρών των Βαλκανίων και της Ανατολικής Ευρώπης. Αφού η μόνη ορθόδοξη χώρα η ίδια στην ΕΟΚ είναι ομόδοξης με εκείνες (πρέπει να σημειώσουμε ότι, σύμφωνα με το πρόγραμμα, προβλεπόταν ομιλία του Πρωθυπουργού, που όμως δεν ήρθε λόγω Γιέλτσιν ή... Σαμαρά!).

Ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών, τέλος, στο μήνυμά του (που διάβασε ο Μητροπολίτης Κασσανδρείας Συνέσιος) επευλογεί την κοινοβουλευτική πρωτοβουλία και συνιστά συνεργασία, συνύπαρξη και συνγειτνίαση μεταξύ των Ορθοδόξων λαών και των άλλων λαών, ασχέτως φυλής, θρησκείας ή γλώσσας.

Χαιρετισμούς επίκαιρους με το ίδιο πνεύμα του ρόλου της Ορθοδοξίας στα Βαλκάνια και στην Ευρώπη απήγουναν εκ μέρους του ΠΑΣΟΚ και του Ανδρ. Παπαδρέου, του Συνασπισμού και του ΚΚΕ οι κ.κ. Παπαθεμελής, Νέστορας και Κοσιώνης, ο Πρόεδρος της ΕΔΗΚ κ. I. Ζέγδης και ο Πρόεδρος της ΤΕΔΚ Χαλκιδικής κ. B. Βασιλάκης.

Στην εισαγωγική ομιλία του ο Πρόεδρος του Συνεδρί-

ον Βουλευτής Επικρατείας Β. Κοραχάης, με θέμα: "Η πολιτική σημασία της κοινής παραδόσεως των Ορθοδόξων στη Νέα Ευρωπαϊκή πραγματικότητα", έκανε τη διατίστωση ότι δεν μπορεί να επιτευχθεί η οικονομική και πολιτική ένωση της Ευρώπης εργάζοντας η Θρησκείας – εν προκειμένω και της Ορθοδοξίας – και συνέστησε την ίδρυση Μόνιμης Συντονιστικής Γραμματείας των Κοινοβουλίων των Ορθοδόξων Λαών.

Ο δεύτερος εισηγητής, Καθηγήτης Ιον Βρία, εκπρόσωπος του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών, μίλησε για τη διαχρονική πορεία της Ορθοδοξίας και την ανάγκη ενίσχυσης του συνοδικού θεσμού στη Νέα Ευρωπαϊκή Πραγματικότητα.

Στις παραπάνω εκδηλώσεις διακρίναμε τους βουλευτές Στ. Παπαθεμελή, Αθ. Ξαρχά, Β. Κοραχάη, Ανδρ. Λεντάκη (που ως μέλος της Διακοινοβουλευτικής Επιτροπής μαζί με τον πανεπιστημιακό καθηγητή Αθ. Αγγελόπουλο και τον αρχιτέκτονα - στέλεχος του Συνασπισμού Χαλκιδικής Κ. Μυγδάλη αποτελούσαν το προεδρείο), Αν. Πεπονή, Δ. Αλαμπάνο, Αλ. Δαμιανίδη, Χ. Βυζοβίτη (τ. Νομάρχη Χαλκιδικής), Α. Καραμάριο, Πρ. Σιβένα, Αλ. Παπαδόπουλο, Γ. Πρασιανάκη, Κ. Τριαρίδη, Ι. Γκλαβίνα, Π. Κοσιώνη (που είναι μέλη της Διακοινοβουλευτικής Επιτροπής) και το Βουλευτή Χαλκιδικής κ. Βαρσάμη Γιοβανούδα.

Επίσης διακρίναμε τους μητροπολίτες: Κασσανδρείας Συνέσιο, Ιερισσού Νικόδημο, Νεαπόλεως Διονύσιο,

Λαγκαδά Σπυρίδωνα και Κισσάμου Ειρηναίο, άλλους
κληρικούς, τον ευεργέτη του Οικουμενικού Πατριαρχείου κ. Παν. Αγγελόπουλο, πολλούς καθηγητές Πανεπιστημίου και τον Νομάρχη Χαλκιδικής κ. Μιλτ. Κανώτα.

Η δεύτερη και τρίτη συνεδρίες του Πανευρωπαϊκού Συνεδρίου έγιναν στη συνεδριακή αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου “Παναγία η Φιλανθρωπινή”, που ανήκει στο Ι. Κοινόβιο του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου στο Βατοπέδι Ορμύλιας. Θέματα των παραπάνω συνεδριών ήταν: “Η Ορθοδοξία και η Πολιτιστική Παράδοση της Ευρώπης” και “Η Ορθοδοξία και ο Σύγχρονος Ευρωπαϊκός Πολίτης” αντίστοιχα με ενδιαφέρουσες εισηγήσεις διακεκριμένων ορθοδόξων κοινοβουλευτικών εκπροσώπων (ανάμεσά τους και ο Ανδρ. Λεντάκης), στις οποίες τονίστηκε η ανάγκη να αρθρώσει η Ορθοδοξία σ' ολόκληρη την Ευρώπη ένα σύγχρονο πολιτικό λόγο, χωρίς να εκφυλιστεί σε ιδεολογία ή σε πολιτική αντιπαράθεσης με τον Καθολικισμό ή τον Ισλαμισμό. Η Ορθοδοξία, υπογραμμίστηκε, μπορεί να δώσει λύσεις στα αδιέξοδα του σύγχρονου ευρωπαϊκού κόσμου με το σεβασμό προς τη δημιουργία και την ιδιαιτερότητα του προσώπου και να αντιτάξει προς την καταναλωτική μανία της εποχής μας το ασκητικό ιδεόδεξ.

Τέλος, τονίστηκε, ότι η Ορθοδοξία σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να ταυτιστεί με εθνοφυλετικές επιδιώ-

ξέις ή εθνικισμούς, ενώ, αντίθετα, μπορεί να οδηγήσει στη συγκρότηση μιας κοινωνίας εθνών, που θα διέπονται από το πνεύμα της αγάπης, της ειρήνης, της δικαιοσύνης και της συνεργασίας.

Μετά τη δεύτερη συνεδρία έγιναν τα εγκαίνια της Έκθεσης παλιών φωτογραφιών της Αγιορείτικης φωτοθήκης σε αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου από την Υφυπουργό Πολιτισμού κ. Κέλλυ Μπουρδάρα. Την έκθεση οργάνωσε το Πολιτιστικό Κέντρο της Εθνικής Τράπεζας, Αυτή εξέδωσε και το Λεύκωμα “Αγιορείτικη Φωτογραφία 1”, που διασώζει σπάνιους αγιορείτικους φωτογραφικούς θησαυρούς και προσφέρθηκε στους Συνέδρους.

Στην συνεδρία απηύθυνε μήνυμα η Υφυπουργός Πολιτισμού κ. Κέλλυ Μπουρδάρα και η Πρόεδρος του Κοινοβουλίου της Φιλανδίας κ. Saara - Marta Paakkinem.

Μήνυμα απέστειλε ο Οικουμενικός Πατράρχης Βαρθολομαίος, στο οποίο εξαίρει τη σημασία του Συνεδρίου και τονίζει: “Η Ορθοδοξία ούσα εξ ορισμού η οικουμενική ερμηνεία του Χριστιανικού μηνύματος, φυσικόν είναι να διεκδικεί εν τη σταδιακώς συντελουμένη πολιτιστική και κοινωνική κοσμογονία θέσιν περίοπτον ηγετικής διακονίας, διά της οποίας θα εξασφαλίζῃ νέας σελίδας κατά Θεόν Κόσμον εις τους μητέρα και τροφόν αυτής έχοντας λαούς”.

Επίσης διαβάστηκαν μηνύματα των Πατριαρχών:

Ιεροσολύμων Διοδώρου, Μόσχας Αλεξίου και Ρουμανίας Θεοκτίστου, καθώς και του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων Γιώργου Σουφλιά. Εκ μέρους του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Εκκλησιών ο καθηγητής H. Glotz δήλωσε ότι το Συμβούλιο βασίζει στην Ορθοδοξία πολλές ελπίδες για την αντιμετώπιση της Ευρωπαϊκής κρίσης και ότι περιμένει την συμβολή της στην επίλυση των προβλημάτων.

Η τέταρτη και η πέμπτη συνεδρίες του Συνεδρίου για την Ορθοδοξία έγιναν στην ίδια αίθουσα την Παρασκευή 2 Ιουλίου με θέματα: "Οι Ορθόδοξες χώρες της Ευρώπης και οι σχέσεις τους με την Ε.Ο.Κ." και "Η Ορθοδοξία γέφυρα της Ευρώπης στην Ανατολή" αντίστοιχα.

Εκπρόσωποι της Κομισιόν και εκπρόσωποι Κοινοβουλίων και Εκκλησιών, ανάμεσα στους συνέδρους και ο βουλευτής Αλέξ. Παπαδόπουλος, τόνισαν στις εισηγήσεις τους την ανάγκη της πνευματικής παρουσίας της Ορθοδοξίας στη διαμορφουμένη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα, ώστε ο Δυτικός Ευρωπαϊκός Πολιτισμός, που αποτελεί το υπόστρωμα της σημερινής Ε.Ο.Κ., να εμπλουτισθεί και να διευρυνθεί από την Ορθόδοξη Παράδοση και Πνευματικότητα. Μέσα στην Ευρώπη των λαών ο ρόλος αυτός μπορεί να αποβεί ευεργετικός προς αμοιβαία ωφέλεια.

Ο σεβασμός προς τη δημιουργία, το ανθρώπινο πρόσωπο, το ασκητικό και κοινοβιακό ιδεώδες, η πίστη στη

- δικαιοσύνη, στην αγάπη και στην ειρήνη και στο γνήσιο κοινωνικό πνεύμα αποτελούν τις προτάσεις της Ορθοδοξίας για διέξοδο από τη σύγχρονη κρίση, δύο οδηγησέ ο υπερκαταναλωτισμός και ο υλισμός.

Επίσης, όπως τονίσθηκε από κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους, είναι αναγκαία πρώτα από όλα η ύπαρξη διαρκούς πολιτικής συνεργασίας μεταξύ των ορθοδόξων λαών και των Κοινοβουλίων τους και η μορφοποίησή της σε ενιαίο διακοινοβουλευτικό όργανο συντονισμού και ενεργειών.

Η Ορθοδοξία, εξάλλου, με τις άριστες σχέσεις που διατηρεί με τις ισλαμικές χώρες, μπορεί να γίνει η γέφυρα που θα φέρει σε άμεση επαφή και αλληλοκατανόηση το Δυτικό με τον Ισλαμικό κόσμο.

Το απόγευμα, οι σύνεδροι επισκέφτηκαν τα αξιοθέατα της Θεσσαλονίκης (Αρχαιολογικό Μουσείο, Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου, Άνω Πόλη - Κάστρα, Ι.Μ. Βλατάδων), και παρακάθησαν σε δεύπτο που τους παρέθεσε το Υπουργείο Μακεδονίας - Θράκης στη Λέσχη Αξιωματικών Φρουράς Θεσσαλονίκης.

Κατά τη διάρκεια των εργασιών διαβάστηκαν μηνύματα που έστειλαν ο Πατριάρχης Αλεξανδρείας Παρθένιος, ο Πατριάρχης των Κοπτών Σενούντα και ο Αρχιεπίσκοπος Σινά Δαμιανός.

Το Σάββατο 3 Ιουλίου στην ίδια αίθουσα πραγματοποιήθηκαν μέχρι το μεσημέρι η έκτη και η έβδομη συνέδριες με ειδικές εισηγήσεις από Έλληνες και ξένους

κοινοβουλευτικούς και εκκλησιαστικούς εκπροσώπους πάνω στα θέματα: "Προβλήματα των ορθοδόξων πληθυσμών στις χώρες του πρώην λεγόμενου υπαρκτού σοσιαλισμού στην Ευρώπη" και "Οι κοινοβουλευτικές πολιτικές δυνάμεις στις ευρωπαϊκές χώρες του πρώην λεγόμενου υπαρκτού σοσιαλισμού και η σχέση τους με την Ορθοδοξία" και πολλές παρεμβάσεις.

Στην αρχή της έβδομης συνεδρίας ο Πρόεδρος της Διακοινοβουλευτικής Επιτροπής της Βουλής κ. Β. Κοραχάης έκανε μια πρόσθετη αναφορά στους σκοπούς του Συνεδρίου, οι οποίοι πρέπει να προστεθούν στη Διακήρυξη, τονίζοντας ότι οι άξονες του κειμένου εργασίας του Συνεδρίου είναι τρεις: α) ανάγκη ύπαρξης της Ορθοδοξίας στη νέα Ευρώπη, β) επίλυση προβλημάτων που ταλαιπωρούν τους ορθοδόξους λαούς με την ανοχή της Δύσης και γ) ύπαρξη συνέχειας της σημερινής προσπάθειας με τη σύσταση συντονιστικής επιτροπής.

Σε μήνυμά του προς το Συνέδριο, που μετέφερε και ανέγνωσε ο Έλληνας Αντιπρόεδρος του Σώματος κ. Γεώρ. Αναστασόπουλος, ο οποίος αντιπροσωπεύει τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Egen Klepsh, τονίζει μεταξύ άλλων:

"Είναι αξιοπρόσεχτο το γεγονός ότι στη μελλοντική Ευρώπη το ήμισυ των πολιτών της θα είναι Ορθόδοξοι. Και είναι ακριβώς η παράδοση, η πνευματικότητα και ο παγκόσμιος χαρακτήρας της Ορθοδόξου Εκκλησίας τα

χαρίσματα που καθιστούν την Ορθοδοξία σημαντικότατο συνδετικό κρίκο Ανατολής και Δύσης".

Μιλώντας στο Συνέδριο ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων κ. Ν. Κατσαρός τόνισε: "Η Ορθοδοξία ως γνήσιος εκφραστής του Χριστιανισμού, δηλαδή της θρησκείας της αγάπης, που περιέχει το σεβασμό της ανθρώπινης ζωής και της κάθε μορφής συμπαράστασης προς τον πλησίον, νομιμοποιείται περισσότερο από κάθε άλλον να υπηρετήσει την ειρήνη και την προστασία των δικαιωμάτων των λαών".

Στις 7.30 μ.μ. άρχισε στην αίθουσα συνεδρίων του Ξενοδοχείου "Γερακίνα" η σύδιο (καταληκτική Συνέδρια), στην οποία συμμετείχαν και συζήτησαν παρουσία όλων των συνέδρων οι:

-επίσκοπος Αμβρόσιος, της Φιλανδικής Εκκλησίας

-Nicole Fontaine, Αντιπρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

-Γιασισλάβ Πολοσίν, ιερέας, βουλευτής του Ρωσικού Κοινοβουλίου

-Ντραγκάν Ντραγκόγλοβιτς, Υπουργός Θρησκευμάτων της Σερβίας

-Γιώργος Παπανδρέου, βουλευτής, τ. Υπουργός Παιδείας, μέλος της Διακοινοβουλευτικής Επιτροπής

-Προκόπιος Σιβένας, βουλευτής - μέλος της έδιας επιτροπής.

Στις 8.50 ήρθε καθυστερημένα η Υψηλούργος Εξωτερικών κ. Βιργινία Τσουδερού και αμέσως απηύθυνε

χαιρετισμό, τονίζοντας ότι το Συνέδριο είναι πολύ σημαντικό και γίνεται για το καλό της ειρήνης και της Ορθοδοξίας.

Στη συνέχεια ο κ. Κοραχάης διάβασε το τελευταίο κείμενο της Διακήρου Χαλκιδικής των μελών του Συνεδρίου, που εγκρίθηκε ομόφωνα με μερικές επιφυλάξεις από κάποιους εκπροσώπους και το οποίο περιστρέφεται γύρω απ' τους άξονες που αναφέρθηκαν παραπάνω.

Στο τέλος απήγθυνε χαιρετισμό ο βουλευτής Χαλκιδικής κ. Βασ. Βαρδαρινός και ο Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Ξαρχάς κήρυξε τη λήξη των εργασιών του Συνεδρίου.

Ακολούθησε δεξιώση στην ταβέρνα του ξενοδοχείου, η οποία ήταν προσφορά της ΤΕΔΚ Χαλκιδικής. Κατά τη διάρκεια της δεξιώσης εμφανίσθηκε το χορευτικό συγκρότημα της Κασσάνδρειας και το γλέντι συνεχίσθηκε μέχρι αργά τα μεσάνυχτα με χορευτικές εκδηλώσεις από τις χώρες προέλευσης των συνέδρων.

Την Κυριακή 4 Ιουλίου έγιναν οι παρακάτω εκδηλώσεις με τη συμμετοχή των συνέδρων:

-Θεία Λειτουργία στο Καθολικό της Ι. Μονής Ευαγγελισμού της Θεοτόκου (κοντά στην Ορμύλια) και παράθεση Τράπεζας απ' τη Μονή.

-Προσκυνηματική επίσκεψη των συνέδρων στο Άγιον Όρος με πρεσβίτερα απ' τον Όρμο της Παναγίας (Άγιου Νικολάου) προς τα "Καρούλια" και τη Μονή Ξενοφώντος με επιστροφή στον Όρμο της Παναγίας. Στη Μονή

Έξενοφώντος έγινε υποδοχή απ' τον Ηγούμενο Αρχιμ. Αλέξιο, ενώ χτυπούσαν χαρμόσυνα οι καμπάνες. Στη συνέχεια έγινε Δοξολογία στο Καθολικό της Μονής χοροστατούντος του Μητροπολίτη Μαυροβουνίου και Σερβίας Ειρηναίου. Ο Ηγούμενος της Μονής προσφώνησε τους συνέδρους και αντιφώνησε ο Μητροπολίτης Ειρηναίος. Ακολούθησε ξενάγηση στο Ναό και προσκύνηση των ιερών λειψάνων, που φυλάγονται στη Μονή.

Μετά η Μονή πρόσφερε κέρασμα και ένα αναμνηστικό δώρο στους επισκέπτες, ενώ ο Ηγούμενος προσέφερε στον Πρόεδρο της Επιτροπής κ. Κοραχάη μια εικόνα της Παναγίας, που φιλοτέχνησε μοναχός της Μονής. (Στη Μονή Ξενοφώντος αποβιβάστηκαν μόνο οι άνδρες, λόγω του γνωστού “αβάτου” για τις γυναίκες).

Κατά την επιστροφή δόθηκε δεξίωση πάνω στο πλοίο, η οποία ήταν προσφορά του Δικηγορικού Συλλόγου Χαλκιδικής.

Τέλος, το βράδυ οι σύνεδροι παρακολούθησαν τη Συναυλία του Γιάννη Μαρκόπουλου στο στάδιο της Ορμύλιας.

Κλείνοντας θα πρέπει να σημειώσουμε ότι την Οργανωτική Επιτροπή του Συνεδρίου αποτελούσαν οι: Σεραπίων Σιμωνοπετρίτης, Ιερομόναχος, Αθαν. Αγγελόπουλος, Καθηγητής Παν/μίου και Κ. Μυγδάλης, Αρχιτέκτονας.

Παραλειπόμενα

Η Κοινότητα Ορμύλιας προσέφερε στους συνέδρους μια τσάντα με προϊόντα της περιοχής (ελιές, μέλι, ούζο, κρασί)...

Ο βουλευτής Χαλκιδικής κ. Χρ. Πάχτας δεν παραβρέθηκε, γιατί απουσίαζε στο Στρασβούργο.

Το αναμενόμενο για την εναρκτήρια συνεδρία μήνυμα του Πατριάρχη Βαρθολομαίου ήρθε την επόμενη μέρα.

Μορφή του Συνεδρίου αναδείχτηκε ο Μητροπολίτης Μαυροβουνίου κ. Ειρηναίος, ο οποίος είναι απόφοιτος της Θεολογικής Σχολής Αθηνών και γνωρίζει άπταιστα την Ελληνική (τόσο τη νεοελληνική, όσο και την αρχαία) ομορφιά.

Η συνέντευξη τύπου, που προγραμματίσθηκε να γίνει μέσα στο πλοίο κατά την επιστροφή από το Άγιον Όρος, ματαιώθηκε λόγω έλλειψης δημοσιογράφων.

Το κείμενο της Διακήρου ξηγώθηκε μεν ομόφωνα, αλλά υπήρχαν παράπονα, γιατί προηγουμένως δεν διαβάστηκε ούποιο σχέδιο, αλλά διαβάστηκε κατευθείαν το τελικό κείμενο, χωρίς να υπάρχει δυνατότητα τροπο-

ποίησης, αφαιρεσης ή πρόσθεσης λέξεων ή φράσεων.

Απροσδόκητη και διωρηγείας αποκλειστική συνάντηση είχε ο συντάκτης του ρεπορτάξ αυτού και ο εκδότης της συναδέλφου "Αλλαγής" με τον πρόεδρο της ΕΔΗΚ κ. Ι. Ζίγδη, ο οποίος είπε πολλά και φοβερά για δλους τους πολιτικούς, τα οποία δεν γράφονται!

Δημήτρης Κύρου

"Γνώμη"

7.7.93

ΑΛΛΑΓΗ ΕΙΚΟΝΑΣ

Ακούγοντας κανείς τους κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους των Βαλκανικών Χωρών και των λαών της πρώην Σοβιετικής Ενώσεως, ακόμη και της Ανατολικής Ευρώπης να μιλάνε στο 4ήμερο συνέδριο της Ορμύλιας της Χαλκιδικής για την Ορθοδοξία στη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα, αισθανόταν, κυρίως ότι ζει σε ένα όνειρο. Άλλα και ότι έχει μπροστά του ακριβώς, μιαν άλλη αισιόδοξη εικόνα ζωής.

Ας δούμε πριν απ' όλα τι ήταν αυτό το συνέδριο, που έγινε με την πρωτοβουλία της Βουλής των Ελλήνων και χάρις στη διορατικότητα και την υπεράνθρωπη προσπάθεια ορισμένων ατόμων, κοινοβουλευτικών και μη, που έδωσαν την ψυχή τους γι' αυτό. Δεν θα πούμε ονόματα γιατί μπορεί να θεωρηθεί πως αυτό είναι και το ερέθισμα της αναφοράς. Η επιτροπή λοιπόν Θρησκευμάτων και Ορθοδοξίας, στην οποία μετέχουν όλα τα κόμματα με ομολογουμένως εκλεκτούς αντιπροσώπους, που είχαν, και το απέδειξαν, διάθεση να επιτύχει η αποστολή τους, κατάφεραν να γίνει κάτι που δεν είχε ποτέ στο παρελθόν συμβεί. Να συγκεντρωθούν “επί τω αυτώ”,

ορθόδοξοι πολιτικοί, – αυτό έχει σημασία – και να πουν τις σκέψεις τους, τον πόθο τους αλλά και τους φόβους τους για το μέλλον της Εκκλησίας μας, του κοινού και αδιάρρητου πνευματικού μας συνδέσμου και θησαυρού στην χοντινή και την ευρύτερη περιοχή μας.

Πολλές φορές συναντήθηκαν και συναντώνται οι εκκλησιαστικοί αντιπρόσωποι, με την πρωτοβουλία του Οικουμενικού Πατριαρχείου για θέματα της Ορθοδοξίας και της πορείας της και για τη ρύθμιση όσων προβλημάτων υπάρχουν, διοικητικών και πνευματικών και που μοιραίως έχουν δημιουργηθεί από τον χρόνο και την Έλλειψη Οικουμενικών Συνόδων επί 13 αιώνες. Και εκείνες οι συναντήσεις, σημαντικές και σπουδαίες, κατεθύνουν τα βίγματα των κατά τόπους Εκκλησιών και του συνόλου της Ορθοδοξίας, αλλά είναι έργο και προστάθεια των ποιμένων της Εκκλησίας. Αυτό το συνέδριο όμως, μοναδικό μέχρι σήμερα, ήταν μια κίνηση των πολιτικών, οι οποίοι εκπροσωπούν στα κοινοβούλια των χωρών τους, τους ορθόδοξους λαούς και κοινότητες. Και για τούτο ακριβώς, ήταν πολύ δύσκολο το έργο τους. Ήταν αρκετά δύσκολο για πολλούς αντιπρόσωπους, κυρίως κληρικούς, που στις χώρες τους έχουν τη διπλή ιδιότητα, του ιερωμένου και του βουλευτή. Αυτό ήταν ένα ευαίσθητο σημείο, μια αδύνατη συνάντηση, που δεν άφηνε περιθώρια υπανά, ώστε οι διαπερπείς αυτοί αντιπρόσωποι να μπορούν να ξεχωρίζουν τα ποιμαντικά της αποστολής από την πολιτική τους

παρουσία, και που ανάγκαζε συχνά και τον πρόεδρο της επιτροπής κ. Β. Κοραχάη και τον διευθύνοντα το δύσκολο αυτό συνέδριο αντιπρόσεδρο της Βουλής, κ. Αθ. Ξαρχά, να υπενθυμίζουν πως η σύναξη “δεν είναι εκκλησιαστική, αλλά μόνο πολιτική”. Ακριβώς μάλιστα επειδή ήταν και ήταν το εντελώς νέο, ήταν και δύσκολο. Ανά πάσα στιγμή κινδύνευε να τιναχθεί στον αέρα, γιατί και οι πολιτικοί των χωρών του πρώην “υπαρκτού σοσιαλισμού” μετά τα γνωστά διαλείμματα 50 ή 70 χρόνων, ελλείψεως διαλόγου και ελευθέρας παρουσίας, έδειχναν πως τα σημεία αυτής της απειρίας δυσκολεύονταν καταστάσεις που τους επιτρέπουν να μπορούν να εκφράζονται ελεύθερα. Εμείς δεν το νιώθουμε αυτό, γιατί δεν περάσαμε από τη φοβερή τυραννία του κομμουνισμού και δεν ξέρουμε τι θα πει μισός αιώνας σωπής και καταναγκασμού. Όμως, παρ’ όλες αυτές και άλλες εγγενείς αδυναμίες, το συνέδριο πέτυχε και απέδωσε καρπούς, αφού έβαλε ένα σύγουρο θεμέλιο για τη μόνιμη συνεργασία των πολιτικών δυνάμεων των γύρω και μακρύτερα ευρισκομένων χωρών μας με βάση το κοινό και ισχυρό χαρακτηριστικό, την ορθόδοξη εκκλησιαστική μας καταβολή, την απαρχής και από αιώνων αδιασάλευτης στις αρχές της Ορθοδοξίας. Ασφαλώς και θα ξαναμιλήσουμε για το τεράστιο αυτό θέμα που, επειδή ακριβώς είναι μεγάλο, δεν είναι εύκολο να περιορισθεί σε μια μόνο παρουσία. Θα τα ξαναπούμε λοιπόν. Επανερχόμαστε όμως στην αρχική μας παρατή-

ρηση για το δνειρό και την πραγματικότητα.

Έτυχε στο πολυετές, επαγγελματικό μας παρελθόν να ξήσουμε διεθνείς συναντήσεις με θρησκευτικά ή και άλλα θέματα και ακούγαμε με θλίψη και συμπόνια τους εκπροσώπους των Ανατολικών Χωρών, να εκφράζονται με τρόμο και πολλή προσοχή σε δ.τι μπορούσε να ληφθεί ως ύποπτο, κατά των καθεστώτων που τους είχαν διά της βίας επιβληθεί. Διατύπωναν τις θέσεις τους, πάντα με τα απαραίτητα σοσιαλιστικά συνθήματα για τις "βόμβες νετρονίου", για τα "ιμπεριαλιστικά" σχέδια της Αμερικής, για την "ειρήνη" του κόσμου, που τάχα μόνο αυτοί υποστήριζαν. Τώρα λοιπόν, ελεύθεροι και αδέσμευτοι οι πολιτικοί και εκκλησιαστικοί, που πλαισιώνουν το συνέδριο της Ορμύλιας λες και ήθελαν να βγάλουν το άχτι τους, για τα τόσα χρόνια σιωπής, παρουσίαζαν με τους λόγους τους την εικόνα του θαύματος που έχει συντελεσθεί. Και ήταν, σαν να ζούσε ο ακροατής ένα δνειρό. Να βλέπει τον θρίαμβο της Ορθοδοξίας και να νοιώθει τον καταποντισμό του υλισμού, κατά τρόπο αντίθετο απ' δ.τι γινόταν στο παρελθόν. Δηλαδή, χωρίς μνησικάκια και διάθεση ρεβανσισμού. Με αξιοπρέπεια και αυτοκυριαρχία, οι νικητές ορθόδοξοι πολιτικοί, του εντός του παραπετάσματος χώρου, δεν επαίρονταν για τη σροφή των πραγμάτων, αλλά επεσήμαιναν την ανάγκη της πανορθόδοξης συνοχής, για να είναι η θρησκευτική μας παρουσία, μια νέα ευρωπαϊκή δύναμη σταθερή και καλά οργανωμένη,

ώστε να μη χάσει τη μοναδική ευκαιρία που της παρέχεται σήμερα.

ΣΗΜ: Ας μη παραξενευτούν οι αναγνώστες μας ότι σήμερα δεν ασχοληθήκαμε με τη “δίωξη” του Αρχιεπισκόπου και τα άλλα “θεολογικά”. Επειδή ακριβώς το θέμα της Ορμύλιας είναι και ιστορικό και σπουδαίο.

“Η Καθημερινή”

8.7.93

Ο ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ ΤΡΑΓΟΥΔΗΣΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

Το φεγγάρι αναδύεται πίσω από τη σκηνή. Όρα 10.10. Οι μουσικές του Γιάννη Μαρκόπουλου αρχίζουν. Το συνέδριο για την “Ορθοδοξία στην νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα” τελειώνει.

Το συνέδριο που διοργάνωσε η διακομματική επιτροπή της Βουλής στις 2, 3 και 4 Ιουλίου και στο οποίο συμμετείχαν εκπρόσωποι των Κοινοβουλίων και άλλοι από διάφορες χώρες της Ευρώπης, έπαιρνε με αυτό τον πρωτότυπο μουσικό τρόπο τη λήξη του.

“Ευχαριστώ που δεχτήκατε τη μουσική μου σ’ αυτό το ιστορικό για την Ορθοδοξία συνέδριο”, είπε συγκινημένος ο συνθέτης, λόγο πριν δώσει το έναυσμα στα μέλη της ορχήστρας “Παλίντονος Αρμονία”.

“Η Ορθοδοξία είναι η γλώσσα που ενώνει, μαζί με τη μουσική, την ελληνοσύνη”, συνέχισε ο Γιάννης Μαρκόπουλος, προκαλώντας τον ενθουσιασμό και το χειροκρότημα των πολιτών της Ορμυλίας που είχαν γεμίσει το 4.000 θέσεων στάδιο της περιοχής.

Στη σημασία του συνεδρίου αναφέρθηκαν επίσης

τόσο ο πρόεδρος της Κοινότητας Ορμυλίας Γιάννης Τσαμαγδάς όσο και ο βουλευτής Επικρατείας κ. Κοραχάης.

“Ευχαριστώ το Θεό”, είπε χαρακτηριστικά ο κ. Κοραχάης, “που μας έδωσε τη δύναμη και μας φώτισε να έρθουμε εδώ, στην ευλογημένη γη της Μακεδονίας, για να ενώσουμε με αυτό το συνέδριο τις ψυχές των ορθοδόξων λαών”.

Τα τραγούδια του Γ. Μαρκόπουλου ερμήνευσαν η Βασιλική Λαβίνα, με λυρισμό και καθαρότητα, ο Χαράλαμπος Γαργανουράκης, με κρητική λεβεντιά, ο Νίκος Ζιώγουλας που εξέπληξε με το κέφι που προσέγγισε τραγούδια, που δεν τον έχουμε συνηθίσει να τραγουδά, η Ρούλα Μανισάνου από τους “Άγαμους θύτες” και ο Νίκος Ανδρουλάκης.

Ο κόσμος της Ορμύλιας χειροκροτούσε, τραγουδούσε, φώναζε “μπράβο”. Ο Γιάννης Μαρκόπουλος αφήνει το πιο ωραίο για το τέλος. Παίρνει το μικρόφωνο και τραγουδά: “Ζαβαρακατρανέμια!”. Συνεχίζει με τη “Μακεδονία”, τραγουδά τη “Λέγκω”.

Ο κόσμος χειροκροτούσε και το φεγγάρι είχε πια ανέβει ψηλά...

Δέσποινα Σαββοπούλου

“Ελ. Τύπος”

9.7.93

ΔΥΝΑΜΗ ΕΙΡΗΝΙΚΗ Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

Λν το συνέδριο, των αντιπροσώπων των Ορθοδόξων Κοινοβουλίων, που έγινε στην Ορμύλια της Χαλκιδικής, από 30/6 ως 4/7, γινόταν όπου αλλού, σε οποιοδήποτε άλλο χώρο και σε μια άλλη, έστω καθιερωμένη, συνεδριακή μονάδα, χωρίς καμιά αμφιβολία δεν θα είχε τη μεγάλη επιτυχία που σημείωσε και δεν θα ήταν δυνατόν να είχε αυτά τα αποτελέσματα που είναι πραγματικά ιστορικής σημασίας, τα οποία κατά κοινή ομολογία επιτέύχθηκαν.

Όπως με αρκετή προσοχή και ευσυνειδησία παρουσίασαν το θέμα οι συνάδελφοι του έντυπου και ηλεκτρονικού λόγου, η συνάντηση αυτή είναι η μοναδική μέχρι σήμερα στην ιστορία της Ανατολικής Εκκλησίας. Γιατί ήταν σύναξη πολιτικών και όχι εκκλησιαστικών, που με τόση φροντίδα και επιτυχία προετοίμασαν οι βουλευτές και άλλοι παράγοντες της διακοινοβουλευτικής επιτροπής. Αν, λοιπόν, η ίδια η επιτροπή είχε επιλέξει έναν άλλο χώρο και οι συνεδριάσεις γίνονταν σε μια "ψυχρή" αίθουσα κάποιου ξενοδοχειακού συγκροτήματος, αντί της μοναστηριακής ειδικής στέγης της

“Παναγίας της Φιλανθρωπινής”, που ανήκει στη μονή της Ορμύλιας, ασφαλώς τα πράγματα θα ήταν διαφορετικά. Σ’ αυτές τις περιπτώσεις, το περιβάλλον παιζει ιδιαίτερο ρόλο, και όταν ακριβώς το θέμα των συζητήσεων είναι έντονα εθνικοθρησκευτικό, για όλες τις χώρες, που οι αντιπρόσωποί τους το επισήμαναν με τις ομιλίες τους και τις παρεμβάσεις τους.

Το συνέδριο της Ορμύλιας, όπως υποστηρίχθηκε από τους Έλληνες και τους άλλους ορθοδόξους βουλευτές και διαπρεπείς θεολόγους, κοινωνιολόγους και έμπειρους αναλυτές της σύγχρονης ευρωπαϊκής πραγματικότητας, δεν είχε, και κατάφερε αυτό να το αποδείξει, καμιά πρόθεση να καυχηθεί πως η Ορθοδοξία συμμαχεί και συσπειρώνεται για να αντικρούσει κάποια άλλη θρησκευτική ή και ομολογιακή επεκτατική διάθεση. Όχι. Ούτε επίθεση, ούτε άμυνα. Δεν της χρειάζεται ούτε το ένα, ούτε το άλλο. Θέλησε μόνο, όπως έχει από τη σύστασή της και την ιστορία της δικαιώματα να φανερώσει στον ευρωπαϊκό κυρίως χώρο την παρουσία της. Ότι δηλαδή είναι η πνευματική δύναμη που εκπροσωπεί το μισό ευρωπαϊκό πληθυσμό, όπως παραδέχθηκε και ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κ. Κλεπτς, στο μήνυμά του που προσωπικά μετέφερε ο αντιπρόεδρος του σώματος κ. Γ. Αναστασόπουλος. Και αυτή η δύναμη, δεν έχει καμιά σοβινιστική διάθεση, ούτε καν την πρόθεση να “τιμωρήσει” κάποιους, που επί πολλές δεκαετίες προσπάθησαν, φαλκιδεύοντας τις

αξίες της, να την εξαφανίσουν.

Επέτυχε, λοιπόν, το συνέδριο της Ορμύλιας να συμφωνήσουν όλοι οι ορθόδοξοι πολιτικοί, άνδρες και γυναίκες, πως η Ορθοδοξία είναι δύναμη ειρηνική, ακατάλυτη και διά του συνδέσμου της αγάπης θα επιδιώξει να ακουσθεί ο λόγος της, με τρόπους πρακτικούς και μεθοδευμένους, διά της συνεργασίας των ορθοδόξων κρατών στη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα. Και αυτό το σπουδαίο και μεγάλο επέτυχε το συνέδριο που είχε ως θέμα του “η Ορθοδοξία στη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα”. Αρκεί νομίζουμε, αυτός ο σύντομος λόγος για να γίνει κατανοητό το συμπέρασμα που αναφέρεται σε λεπτομερή ανακοινωθέντα και αποφάσεις.

Ας ξαναγρίσουμε, λοιπόν, στο χώρο. Πρώτα ας αναφέρουμε ότι ανήκει στη γη της Μακεδονίας. Ένα ενασθητό για την Ορθοδοξία γεωγραφικό σημείο, αφού αντίκρου στον βόρειο της Σιθωνίας βρίσκεται η χερσόνησος του Άθωνα, το τρίτο ποδάρι της Χαλκιδικής, που εκεί ζει χίλια και πλέον χρόνια η ζωντανή παράδοση της Ορθοδοξίας, το Βυζάντιο, η αυτοκρατορία που είτης επί άλλα χίλια χρόνια κατάφερε και κράτησε ενωμένη την Ορθοδοξία με τον ελληνισμό, σε μια θαυμαστή, αλλά και τολμηρή συνάντηση, που έδωσε άλλη μιօρφή στην ανθρωπότητα, μετά από εκείνη την πορεία ελευθερίας και πολιτισμού, που είχε επιτύχει ο Μέγας Αλέξανδρος, ξεκινώντας και αυτός από το χώρο της Μακεδονίας.

Ακόμη, πιο συγκεκριμένα, το συνέδριο έγινε στο ίδρυμα, που ανήκει στο Μοναστήρι της Ορμύλιας. Ένα γυναικείο πνευματικό συγκρότημα, θαυμαστό για τη σύστασή του και τη λειτουργία του. Είναι (σως το μοναδικό μοναστήρι, που εγκαταβιώνουν σ' αυτό γυναίκες και υπάγεται οργανικά ως μετόχι στο Άγιον Όρος, στη Μονή Σέμωνος Πέτρα. Εκατό και πλέον μοναχές με ηγουμένη την αδελφή Νικοδήμη, μια προσωπικότητα ξεχωριστή στο μοναχικό άδσμο. Μια μοναχή που διευθύνει αυτόν τον τεράστιο σε δραστηριότητες πνευματικό οργανισμό, μέσα στα αυστηρά πλαίσια του αγιορείτικου τυπικού, με ένα διαρκές φυσικό και ειλικρινές χαμόγελο.

Μοναχές νέες, επιστήμονες, που συντρέχουν ως ματροί, τεχνικοί, κοινωνιολόγοι τους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής και που όπως ο Απόστολος Παύλος, δούλευε τη νύχτα και δίδασκε την ημέρα για να μην επιβαρύνει κανένα στην αποστολή του, έτσι και οι μοναχές της Ορμύλιας, δουλεύουν και μάλιστα σκληρά για να δίνουν και όχι να παίρνουν. Σ' αυτό, λοιπόν, το περιβάλλον και με ζωντανή την απόδειξη της μαρτυρίας για το τι μπορεί να καταφέρουν δύοι εμπνέονται από το ιδανικό της Ορθοδοξίας, έγινε και περάτωσε τις εργασίες της η ιδιότυπη και πρωτότυπη πανευρωπαϊκή σύναξη των πολιτικών, με πλήρη επιτυχία.

Δεν μπορούσε να γίνει αλλιώς. Το πνεύμα της Ορμύλιας, του Αγίου Όρους και της Μακεδονίας επέδρασε

ευεργετικά και αποφασιστικά. Και εκτός των άλλων, αξίζει ο δίκαιος ἔπαινος σε όσους συνέλαβαν την ιδέα να γίνει το συνέδριο εκεί και ασφαλώς θα έχουν μετανιώσει, όσοι εκκλησιαστικοί κυρίως, αντέδρασαν ζωηρά προς τούτο, αλλά ευτυχώς χωρίς επιτυχία.

Σπύρος Αλεξίου

"Μεσημβρινή"
10.7.93

ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΤΗΣ ΟΡΜΥΛΙΑΣ

Η ενότητα των πολιτικών δυνάμεων, όχι μόνο των Βαλκανίων, αλλά ολόκληρης της Χαλκιδικής και διατρανώθηκε ομόφωνα με τη λήξη των εργασιών την περασμένη Κυριακή στο Μοναστήρι της Ορμύλιας, και μάλιστα κατα τρόπο παραδοσιακά ορθόδοξο στην κοινή τράπεζα, μετά τη λειτουργεία, όπως έκαναν με τις αγάπες οι Χριστιανοί των πρώτων αιώνων, είναι ένα γεγονός κολοσσιαίας σημασίας. Ορθόδοξοι αντιπρόσωποι 16 κοινοβουλίων, για πρώτη φορά στην ιστορία, συναντήθηκαν και μίλησαν για την κοινή μας εκκλησιαστική καταγωγή και παράδοση, με σκοπό, αυτή μας η ταυτότητα, να αποτελέσει κοινό σημείο παρουσίας στο χώρο της ηπείρου μας και στην παγκόσμια σκηνή, με προθέσεις ειρηνικές και διόλου επιθετικές ή ανταγωνιστικές. Η Ορθοδοξία, άλλωστε, από τη φύση της είναι η ομολογία που μόνη αυτή, εκφράζει την αρχαία Εκκλησία, και που ποτέ σε είκοσι αιώνων πορεία, δεν έγινε ποτέ θύτης. Πρόσφερε θυσίες μαρτύρων και ηρώων της πίστεως και ποτέ δεν “έβαψε τα χέρια της” με αίμα αλλοθρήσκων και αλλοδόξων.

Η προσπάθεια της κοινοβουλευτικής μας ομάδας, που την απαρτίζουν επίλεκτα στελέχη δλων των παρατάξεων, ακόμη και του ΚΚΕ, με την ηγετική θέση σε αυτήν του Βασίλη Κοραχάη, που πήρε ζεστά το θέμα, εστέφη κατά κοινή ομολογία από επιτυχία τόση που ίσως να μην πίστευαν σε αυτόν και οι πρώτοι που συνέλαβαν την ιδέα, να συναντηθούν οι πολιτικοί ορθόδοξοι των Βαλκανίων, Ρωσίας και άλλων χωρών της Ευρώπης και να χαράξουν μια μόνιμη τακτική συνεργασία, στην οποία θα κυθριαρχεί η ιδέα της παρουσίας της Ορθοδοξίας ως συνόλου. Είμαστε ορθόδοξοι, ο μισός πληθυσμός της Ευρώπης. Το ξέρουν όσοι κατευθύνουν τις τύχεις μας και τις πιο πολλές φορές το περνάνε με κάποια αδιαφορία. Αυτό γίνεται ακριβώς, γιατί σήμερα στα κέντρα αποφάσεων της Κοινότητας, είμαστε η μόνη ορθόδοξη χώρα. Και που να μπουν και οι άλλες και να γίνουμε μια πανίσχυρη δύναμη. Χρειαζόμαστε αυτή την απ' έξω ενίσχυση των άλλων ορθοδόξων.

Τούτο το σημαντικό κερδήθηκε, αποφασίσθηκε και μπήκε ως όρος στην κοινή διακήρυξη. Στην ΕΟΚ, λοιπόν, την Ορθοδοξία ολόκληρη θα εκπροσωπεί η Ελλάδα, με την εξουσιοδότηση της Ορμύλιας στο Συμβούλιο Ασφαλείας η Ρωσία που είναι επίσης το μόνο μόνιμο μέλος του οργανισμού. Ελλάδα λοιπόν και Ρωσία είναι οι βασικοί μέχρι στιγμής αντιπρόσωποι της ορθοδόξου Ευρώπης στους ισχυρότερους πολιτικούς σχηματισμούς του κόσμου. Και μόνο αυτό, αν συνειδητοποιήσουμε,

είναι απλό για να καταλάβουμε το έργο αυτού του συνεδρίου. Η ένωση των ορθοδόξων πολιτικών δυνάμεων της Ευρώπης, είναι το γιγαντιαίο επίτευγμα των ημερών μας. Και είναι πολύ σημαντικό γιατί, τέτοια σύναξη δεν ξανάγινε ποτέ πριν.

Η Ορθοδοξία, όπως είπε ο καθηγητής κ. Βλ. Φειδάς στο συνέδριο, “είναι στα Βαλκάνια και στην Ανατολική Ευρώπη ένας “κοιμώμενος γίγαντας”. Και είναι κοιμώμενος γιατί επί 200 χρόνια τρεφόταν με το “όπιο” της απολυταρχικής αυθεντίας του κρατισμού, ο οποίος κρατισμός, επέτυχε την εσωτερική διάσπαση και την κοινωνική αδρανοποίηση της Ορθοδοξίας μέσα στον κρατικό μηχανισμό”. “Ομως η Ορθοδοξία τα κατάφερε να ξεφύγει από αυτόν τον θανάσιμο εναγκαλισμό. Είναι, για να πούμε πιο απλά τα πράγματα μια θλιβερή ιστορία υποταγής της Εκκλησίας στο Κράτος, σαν αυτό που γίνεται τελευταία σε μας εδώ με αποφάσεις του Συμβουλίου Επικρατείας οι εισαγγελικές διώξεις κατά του προκαθημένου, σε θέματα καθαρά κανονικής ή πνευματικής δικαιοδοσίας της ιεραρχίας της Συνόδου.

Αυτόν λοιπόν τον “κοιμώμενο γίγαντα” άρχισε να ξυπνάει η πολιτική συνάντηση των Ορθοξόδων. Είναι αυτή ακριβώς η ενέργεια κεφαλαιώδους σημασίας πράξη. Μπήκαν σταθερά τα θεμέλια και θα συνεχισθούν οι συναντήσεις και οι επαφές, με πρώτη τη συγκρότηση μόνιμης επιτροπής από όλα τα κοινοβούλια που έστειλαν αντιπροσώπους στην Ορμύλια και που τον

προσεχή Σεπτέμβριο στην Αθήνα θα συγκροτηθεί σε σώμα και ως επίσημο όργανο να ενεργεί διεθνώς, επί πολιτικού επιπέδου πάντοτε, αλλά με την ενίσχυση του κύρους του από τις κατά τόπους Εκκλησίες.

Τα μηνύματα που έστειλαν στο συνέδριο, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Καραμανλής, ο Οικουμενικός Πατριάρχης, ο Πρωθυπουργός, ο Αρχιεπίσκοπος Σεραφείμ και οι προκαθήμενοι των Εκκλησιών, αλλά και οι διεθνείς ευρωπαϊκοί οργανισμοί και προσωπικότητες με επίσημους μάλιστα αντιπροσώπους, φανερώνουν πως δύο οι υπεύθυνοι και ηγετικοί παράγοντες κατανόησαν τη σημασία αυτή του γεγονότος. Είδαν πως η ενότητα των κοινοβουλίων, μέσω της Ορθοδοξίας είναι πολύ σοβαρή και με μεγάλες προοπτικές κίνηση, σε μια στιγμή που αναταράσσεται η περιοχή μας και που οι πνευματικές δυνάμεις μπορεί να αποδειχθεί πως είναι ισχυρότερες από εκείνες των όπλων.

Αλλά χρειάζεται, όπως επίσης επισημάνθηκε στο συνέδριο πολλή προσοχή για κάτι αλλο.

Να μη μετατρέψουμε την Ορθοδοξία σε πολιτική ιδεολογία όπως έχει γίνει με θρησκείες και δοξασίες. Γι' αυτό και η συμμετοχή χορυφαίων θεολόγων και εκκλησιαστικών ανδρών στη συνάντηση θεωρείται σαν μια σίγουρη δικλίδα ασφαλείας ώστε να μείνει η όλη προσπάθεια, στα προκαθορισμένα πλαίσια της φιλοσοφίας της Ορθοδοξίας που είναι η αγάπη, η πραότης, η ειλικρίνεια και κλείνοντας να εξάρουμε τον τρόπο με τον

οποίο ο αντιπρόεδρος της Ελληνικής Βουλής κ. Ξαρχάς διηγήθυνε το συνέδριο ώστε να μη ξεφύγει από τον πολιτικό του χαρακτήρα και να περάσει στα εκκλησιαστικά δεδομένα. Γιατί τότε δεν θα μιλούσαμε για επιτυχία.

Σπύρος Αλεξίου

"Η Καθημερινή"

11.7.93

Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

Πανευρωπαϊκό συνέδριο ορθοδοξίας. Σε επίπεδο λαϊκών, με κληρικούς παρατηρητές, για πρώτη φορά. Στο Βατοπέδι της Χαλκιδικής, με Έλληνες, Ρώσους, Ουκρανούς, Ρουμάνους, Αλβανούς, Σέρβους, Βουλγάρους, Γεωργιανούς, Κύπριους κοινοβουλευτικούς να ψάχνουν να βρουν για κοινά σημεία δράσης πάνω σ' έναν άξονα βασικό και αποδεκτό απ' όλους: την ορθόδοξη πίστη. Πρώτη σύναξη και κατέληξαν σε αποφάσεις σημαντικές:

1. Για το ρίζωμα αυτής της λαϊκής ορθόδοξης πανευρωπαϊκής διάσκεψης μ' ένα ακόμη συνέδριο, το Σεπτέμβριο, στην Αθήνα. Εκεί θα οριστεί μια διαρκής κοινοβουλευτική γραμματεία, ορθόδοξη φυσικά.
2. Με αναγνωρισμό του ρόλου που μπορεί να παίξουν:
  - α. η Ελλάδα ως το μοναδικό ορθόδοξο μέλος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και
  - β. η Ρωσία ως το μοναδικό ορθόδοξο μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ.
3. Με καταδίκη των μεθόδων που ακολουθεί η ουνία για την αλλαγή του θρησκευτικού χάρτη στις πρώην

χώρες του υπαρκτού σοσιαλισμού. Βρισκόμαστε δηλαδή μπροστά σε μια ορθόδοξη λαϊκή διεθνή. Πριν από τις ομδφωνες αυτές αποφάσεις υπήρξαν και προσπάθειες να ποδηγετηθεί το συνέδριο αλλά και προσπάθειες να προωθηθούν εθνικά ζητήματα σε προχωρημένες μιρφές. Προσπάθησε η Ρωσία, ως η μόνη μεγάλη δύναμη, να παρουσιαστεί ως ο εκφραστής της ορθοδοξίας στην Ευρώπη, ένας ρόλος που χωρίς πολλή προσπάθεια αναγνωρίστηκε στην Ελλάδα.

Προσπάθησαν ορισμένοι δικοί μας, στο πλαίσιο πλειοδοσίας εθνικών θεμάτων για εσωτερική κατανάλωση, να καταδικάσουν... αλλόθρησκους σε Αλβανία και Κύπρο και να περάσουν ακραίες φραστικές καταδίκες για τη δοκιμασία που περνά ο σερβικός λαός.

Οι εχέφρονες επέπλευσαν και δεν επέτρεψαν να παρασυρθεί το συνέδριο σε μια βιομηχανία ψηφισμάτων.

Γιατί το “εν Θεσσαλονίκη” ασχολείται μ’ ένα τόσο γενικό θέμα; Μα γιατί το συνέδριο έγινε στα χωρικά μας ύδατα.

Κ. Λασκαρέλιας

“Ελευθεροτυπία”

14.7.93

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΑ ΠΡΟΩΘΟΥΝ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ

"Η γνωριμία με την Ορθοδοξία θα μάθει στη Δύση να ακούει και θα την αναγνάσει να ξαναδιαβάσει την Ιστορία".

MARC LUYCKX, Σύμβουλος επί θρησκευτικών θεμάτων του προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Zax Ntelόρ.

ΠΟΛΛΟΙ Έλληνες μελαγχολούν όταν αναλογίζονται ότι εξαιτίας μιας ψήφου ενός εκ των ιδρυτών των ΗΠΑ η ελληνική γλώσσα έχασε την ευκαιρία να καθιερωθεί ως η επίσημη γλώσσα της πολυπληθούς χώρας που εξελίχθηκε σε Υπερδύναμη. Κι όμως ορισμένες εξελίξεις στον χώρο της μετακομιουνιστικής Ανατολικής Ευρώπης φέρνουν και πάλι στο προσκήνιο την εξω-ελλαδική εμβέλεια της ελληνικής γλώσσας και του ελληνικού πολιτισμού γενικότερα.

Ήταν, λοιπόν, μία ευχάριστη έκπληξη αυτή που αισθανθήκαμε προσφάτως στην Ορμύλια της Χαλκιδικής, όταν ακούγαμε Σέρβους, Βουλγάρους, Γεωργιανούς, Αρμενίους, Τσέχους κ.ά., να συνεννοούνται μετα-

ξύ τους στα Ελληνικά. Φυσικά σ' αυτό συνετέλεσε το γεγονός ότι οι συνομιλητές συνεδέοντο από τον κοινό δεσμό της Ορθοδοξίας, ένα δεσμό που λαμβάνει δόλο και ουσιαστικότερο, καθημερινό θα έλεγε κανείς, περιεχόμενο όπως απέδειξαν οι πρόσφατες σκέψεις που διετύπωσε ο Οικουμενικός Πατριάρχης στη Μόσχα (Σημ. Ο.Τ.: Στο θέμα αυτό, της άσκησης μιας “διαφορετικής” κριτικής κατά της διαδικασίας της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης όπως αυτή προχωρεί, θα επανέλθουμε διεξοδικά). Ο λόγος της συναντήσεως αυτής ήταν πολύ ενδιαφέρον: Η Διακομματική Επιτροπή Θρησκευμάτων και Ορθοδοξίας της Ελληνικής βουλής οργάνωσε από 30/6 έως και 4/7 ένα διεθνές πολιτικό Συνέδριο με θέμα: “Η Ορθοδοξία στη Νέα Ευρωπαϊκή πραγματικότητα”. Το Συνεδριακό Κέντρο “Παναγία Φιλανθρωπίνη” της Ι. Μονής Ευαγγελισμού της Θεοτόκου (γυναικείο πρωτοποριακό μοναστήρι) απεδείχθη ιδανικός χώρος για τις εργασίες του Συνεδρίου. Περίπου 120 προσκεκλημένοι εξέφρασαν τις απόψεις τους με εισηγήσεις, παρεμβάσεις και κατ' ιδίαν συζητήσεις. Είχαν κληθεί βουλευτές και κληρικοί από 15 χώρες του ευρύτερου ευρωπαϊκού χώρου, στις οποίες ζουν Ορθόδοξες πλειοψηφίες, αλλά και μειοψηφίες (π.χ. Αλβανία, Φινλανδία, Πολωνία, Τσεχία, Σλοβακία). Παραβρέθηκαν επίσης εκπρόσωποι της Αρμενικής και της Κοπτικής Εκκλησίας, οι οποίες έχουν προσεγγίσει πάρα πολύ την Ορθοδοξία σε θεολογικό επίπεδο, καθώς επίσης και

εκπρόσωποι της ΕΟΚ.

Η τελική απόφαση έγινε δεκτή από όλες τις αντιπροσωπείες, με την επιφύλαξη της Ρουμανικής (δεν υπήρχε η τυπική εξουσιοδότηση από την Ρουμανική Γερουσία) και καθιερώνει για πρώτη φορά την πολιτική συνεργασία των Ορθοδόξων λαών. Το σκεπτικό της αποφάσεως μπορεί να αποδοθεί χαρακτηριστικά από τα λόγια του Ρώσου ιερέως και βουλευτή Π. Πολόσσιου: “Ο Ισλαμικός κόσμος γίνεται σεβαστός από τις ΗΠΑ, διότι εμφανίζεται ενωμένος. Ενώ ο μεταβυζαντινός κόσμος δεν πρόκειται να ληφθεί σοβαρά υπ’ όψιν αν δεν βρει μορφές ενότητος και συνεργασίας”. Το δργανό που προτάθηκε από το Συνέδριο θα είναι μία Ορθόδοξη Διακονοβουλευτική Επιτροπή με εκπροσώπηση και των 15 Κοινοβουλίων, της οποίας η Ιδρυτική Συνέλευση θα πραγματοποιηθεί στην Αθήνα τον Σεπτέμβριο του τρέχοντος έτους.

Σημειώνουμε ορισμένες ακόμη ενδιαφέρουσες προτάσεις της τελικής αποφάσεως: Καλείται η Ελλάς να προωθεί τα συμφέροντα των Ορθοδόξων λαών μέσα στην ΕΟΚ και η Ρωσία να πράξει το ίδιο στα πλαίσια του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ.

Εκφράζεται εναντίωση στην παραπληροφόρηση εις βάρος των Ορθοδόξων λαών που μετέχουν σε πολεμικές συγκρούσεις.

Ενθαρρύνεται η ομόθυμη συμμετοχή των Ορθοδόξων λαών στις Ευρωπαϊκές εξελίξεις.

Οι Ορθόδοξοι λαοί πρέπει να διατηρήσουν την ιδιαίτερη ταυτότητά τους και να ξεπεράσουν τις εθνοφυλετικές αντιθέσεις και τις εγωιστικές αυταρέσκειες επί τη βάσει της κοινής πνευματικής κληρονομιάς.

Δεν μπορεί να γίνει δεκτή η αλλαγή του Ευρωπαϊκού Χάρτη μέσω προσηλυτισμών και θρησκευτικών ανταγωνισμών.

Η Ορθοδοξία μπορεί να αποτελέσει την γέφυρα της Δυτικής Ευρώπης με άλλους πολιτισμούς (π.χ. τον κόσμο της Μέσης Ανατολής).

Από τις ομιλίες των συνέδρων και από τις κατ' ιδίαν συζητήσεις σταχυολογούμε τις εξής ειδήσεις και επισημάνσεις:

Χιλιάδες Προτεστάντες Ιεραπόστολοι εκπαιδεύονται στην Ατλάντα των ΗΠΑ έτοιμοι να αποσταλούν προς εκχριστιανισμόν της... ήδη χριστιανικής Ρωσίας.

Ο πρώην υπουργός Αμύνης της Βουλγαρίας κ. Λούντζεφ παρεδέχθη δημοσίως σε συνέντευξή του ότι η “Ενωση Δημοκρατικών Δυνάμεων” της Βουλγαρίας χρηματοδοτήθηκε από Προτεσταντικές προπαγανδιστικές κινήσεις, σε μία χώρα όπου ζουν κατά 90% Ορθόδοξοι και κατά 10% Μουσουλμάνοι.

Στο Νοσοκομείο της Μπάνια-Λούκα, στην σερβική ζώνη της Βοσνίας, πέθαναν 12 βρέφη από έλειψη φαρμάκων λόγω του αποκλεισμού εις βάρος της Νέας Γιουγκοσλαβίας.

Στην Αλβανία πολλοί Ορθόδοξοι Ναοί χρησιμοποιού-

νται ακόμη σαν σταύλοι ή καφενεία, ενώ προς τους Μουσουλμάνους και τους Καθολικούς η συμπεριφορά της Κυβερνήσεως είναι πολύ ευνοϊκότερη. Η παλαιά Ορθόδοξη Μονή της Αρδενίτσας χρησιμοποιείται ακόμη σαν τουριστικό περίπτερο.

Το Πανεπιστήμιο της Γεωργίας ονομάζεται “Αριστοτέλης”, ενώ η λέξη ‘Ελληνας στα γεωργιανά είναι ακριβώς η ίδια με την λέξη “σοφός”. Οι Γεωργιανοί θεωρούν εαυτούς πνευματικά τέκνα της Κλασικής Ελλάδος και του Βυζαντίου.

Οι ‘Ελληνες Ευρωβουλευτές επέτυχαν να καταστήσουν ηπιότερα αρκετά ψηφίσματα κατά της Σερβίας στο Ευρωκοινοβούλιο.

Σε γενικές γραμμές επρόκειτο για μία επιτυχή πρωτοβουλία και αξέζουν συγχαρητήρια στους πρωτεργάτες και οργανωτικούς μοχλούς κ.κ. Βασ. Κοραχάη (βουλευτή Ν.Δ.), Στ. Παπαθεμελή (βουλευτή ΠΑΣΟΚ) και Κ. Μυγδάλη, ο οποίος μάχθησε για τις λεπτομέρειες.

Εν τω μεταξύ το ιλίμα της συσφίγξεως των σχέσεων μεταξύ των Ορθοδόξων λαών και Εκκλησιών καλλιεργήθηκε θετικά κατά την πρόσφατη επίσκεψη του Οικουμενικού Πατριάρχη Βαρθολομαίου στη Μόσχα. Οι πολιτικές παράμετροι της επισκέψεως έγκεινται μεταξύ άλλων και στο γεγονός ότι ο Πατριάρχης Πασών των Ρωσιών Αλέξιος αποκτά καθημερινώς μεγαλύτερη επιρροή στην ρωσική εξωτερική πολιτική και ήδη έχει “φρενάρει” τις φιλοσκοπιανές και πανσλα-

βίζουσες τάσεις που εξεδήλωσε πέρσι το καλοκαίρι το Επιτελείο του Γιέλτσιν.

Ενδιαφέρον να σημειωθεί είναι και το προγραμματισμένο για τις 5/8 ταξίδι του Οικουμενικού Πατριάρχη στην Σερβία, γεγονός που ήδη έχει εκτιμηθεί εντός και εκτός Σερβίας ως ιδιαιτέρως σημαντικό, λόγω του γνωστού embargo κατά των Σέρβων.

Κωνσταντίνος Χολέβας

"Οικ. Ταχυδρόμος"

15.7.93

Η ΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΠΙΚΡΑΝΕ ΤΟ ΛΑΟ

Παραγόντα ισχυρού πολιτικού λόγου θεωρεί την Ορθόδοξη Εκκλησία ο βουλευτής της Ν.Δ. κ. Βασίλης Κοραχάνης, σε συνέντευξή του προς την “Α”, στην οποία αναφέρεται και στη σημερινή κρίση της Εκκλησίας της Ελλάδος.

Το πλήρες κείμενο της συνέντευξης του κ. Κοραχάνη στην “Α”:

— Τι έμεινε από την κρίση στην Εκκλησία;

“Εμεινε η πικρία του ελληνικού λαού. Διότι, δεν μπορεί ο λαός αυτός που είναι βαθύτατα θρησκευόμενος, που σέβεται και τιμά την Εκκλησία, να κατανοήσει ότι είναι δυνατόν τα εκκλησιαστικά πράγματα ή προβλήματα να επιλύονται με διενέξεις και αντιδικίες. Και αυτό πρέπει να το λάβουν υπόψη τους ιδιαίτερα οι Ιεράρχες, οι οποίοι καλούνται μέσα σε πνεύμα ομόνοιας και σοβαρότητας να αντιμετωπίσουν και να επιλύσουν τις όποιες διαφορές τους. Αμέσως τώρα. Περθόρια για διαμάχες και στην Εκκλησία δεν υπάρχουν”.

— Τι θα πρέπει να γίνει, για να μην υπάρχουν παρ-

μοια φαινόμενα στο μέλλον;

“Πρέπει το ταχύτερο δυνατόν να τερματισθεί η διένεξη μεταξύ των τριών Μητροπολιτών και του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος. Να γίνει από την πλευρά τους αποδεκτή η λύση του Προκαθημένου της Εκκλησίας. Μπορεί να μην είναι η καλύτερη. Άλλα, πάντως δίνει λύση στο αδιέξοδο.

Η κυβέρνηση από την άλλη πλευρά πρέπει να προχωρήσει σε νομοθετική ρύθμιση του ζητήματος. Με άλλα λόγια να καλύψει με νόμο την ίδρυση των “προσωποπαγών” Μητροπόλεων, για την τακτοποίηση των εκπτώτων Αρχιερέων και να τονίσει ότι τούτο αποτελεί παραδεκτή συμμόρφωση της διοικήσεως της Εκκλησίας στις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Αυτό προέχει πάνω απ' όλα. Καθόσον αφορά τα προβλήματα που ενδεχομένως να υπάρχουν στις σχέσεις Εκκλησίας-Κράτους, αυτά μπορεί να συζητηθούν και από τα δύο μέρη με ψυχραιμία και αίσθημα ευθύνης.

Θέλω να προσθέσω και τούτο: “Οσοι μιλούν για χωρισμό Εκκλησίας-Κράτους, πρέπει να ξέρουν ότι τούτο είναι μια πολύ δύσκολη υπόθεση.

Διότι ο χωρισμός θα επέλυε ορισμένα προβλήματα αλλά θα δημιουργούσε άλλα απρόβλεπτα, οξύτερα και σοβαρότερα. Και κάτι αλλο. Για να γίνει χωρισμός πρέπει να αλλάξει δύο το συνταγματικό πλαίσιο για τις σχέσεις Εκκλησίας και Πολιτείας. Γι' αυτό χρειάζεται αναθεώρηση του Συντάγματος. Και αυτή η ώρα, είναι η

πιο ακατάλληλη για να τεθεί και να συζητηθεί το πρόβλημα”.

— Σεις που μετείχατε στο τελευταίο Συνέδριο στην Ορμύλια της Χαλκιδικής και ως πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θρησκευμάτων και Ορθοδοξίας της Βουλής των Ελλήνων, πως βλέπετε την πορεία της Ορθοδοξίας;

“Μετά το Συνέδριο στην Ορμύλια της Χαλκιδικής μπορώ να πω ότι ξύπνησε ένας “κοιμώμενος γίγαντας”. Η Ορθοδοξία στα Βαλκάνια είναι μια γιγαντιαία πολιτική δύναμη. Η οποία ενωμένη θα προχωρήσει ως παράγων διαμορφώσεως ισχυρού πολιτικού λόγου στην Ευρώπη.

“Απογευματινή”

17.7.93

Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Ο αντιπρόδεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κ. ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ/ΝΔ μετέφερε μήνυμα του Προέδρου του Ε. Κ. κ. EGEN KLEPSCH στο συνέδριο που πραγματοποιήθηκε με πρωτοβουλία του Ελληνικού Κοινοβουλίου στην Ορμύλια Χαλκιδικής από τις 30 Ιουνίου έως τις 4 Ιουλίου 1993 με θέμα “Η Ορθοδοξία στη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα”. Το μήνυμα του Προέδρου KLEPSCH έχει ως εξής: “Θα ήθελα να σας συγχαρώ θερμά για την πρωτοβουλία σας να συγκαλέσετε συνέδριο με θέμα: ‘Η Ορθοδοξία στη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα’. Η πτώση του σιδηρού παραπετάσματος, που τεχνητά διαιρούσε την Ευρώπη, άλλαξε την πολιτική φυσιογνωμία της ηπείρου μας και επανέφερε στο προσκήνιο πνευματικές και πολιτιστικές αξίες με μακρά και γόνιμη παράδοση. Η Ορθοδοξία συνέβαλε αποφασιστικά στη διατήρηση της πολιτιστικής ταυτότητας των λαών της Ανατολικής Ευρώπης κατά τη διάρκεια μακράς περιόδου στερήσεως των δημοκρατικών ελευθεριών και βίαιας επιβολής των αθεϊστικών αντιλήψεων του μονοκρατικού κομμουνιστικού καθεστώτος. Σήμερα το θρησκευτικό συναίσθημα

τών λαών αυτών είναι ελεύθερο να εκδηλωθεί και η Ορθοδοξία έχει αναδειχθεί σε ένα πρωταρχικό παράγοντα αναβαθμίσεως των κοινωνιών των χωρών αυτών.

»Στη σημερινή Ευρωπαϊκή Κοινότητα των Δώδεκα, η Ορθοδοξία εκπροσωπείται ήδη επαξίως από την ελληνική εκκλησία μετά την προσχώρηση της Ελλάδας στην ΕΟΚ το 1981. Στο χώρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου – ευρωπαϊκό θεσμό όπου κατ' εξοχήν εκφράζονται δημοκρατικά όχι μόνο οι πολιτικές άλλα και οι πνευματικές και πολιτιστικές αντιλήφεις των ευρωπαίων πολιτών και των δώδεκα κρατών μελών – η Ορθοδοξία προβάλλεται με διαφόρους τρόπους και εκδηλώσεις. Επιτρέψατε μου να αναφέρω το παράδειγμα του βυζαντινού όρθρου, ο οποίος τελείται – κατόπιν πρωτοβουλίας ελλήνων ευρωβουλευτών – κάθε Τρίτη της εβδομάδας Συνόδου της Ολομέλειας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο Στρασβούργο.

»Μετά τις κοσμογονικές αλλαγές των τελευταίων ετών η Ευρωπαϊκή Κοινότητα έθεσε σε νέα βάση τις σχέσεις της με τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης. Νέες διμερείς συμφωνίες προβλέπουν την ενίσχυση των οικονομικών και πολιτικών σχέσεων και ανοίγουν θετικές προοπτικές προς μία στενότερη συνεργασία που μπορεί να οδηγήσει σε μια ενωμένη Δυτική και Ανατολική Ευρώπη. Είναι αξιοπρόσεκτο το γεγονός ότι στη μελλοντική αυτή Ευρώπη το ίμισυ των πολιτών της είναι ορθόδοξοι. Η Ορθοδοξία δεν περιορίζεται άλλωστε μόνο στην ευρωπαϊκή ήπειρο αλλά επεκτείνεται στη

Μέση Ανατολή (Ασία και Βόρειο Αφρική), Αμερική, Αυστραλία, και άλλους γεωγραφικούς χώρους όπου η παρουσία της Ευρωπαϊκής Κοινότητας εκδηλώνεται με διάφορα μέσα. Είναι ακριβώς η παράδοση, η πνευματικότητα και ο παγκόσμιος χαρακτήρας της Ορθοδόξου Εκκλησίας – της οποίας ηγείται ο παναγιότατος Πατριάρχης Κωνσταντινούπολεως – τα χαρίσματα που καθιστούν την Ορθοδοξία σημαντικότατο συνδετικό κρίκο Ανατολής και Δύσεως.

»Είμαι βέβαιος ότι το συνέδριο σας θα εξετάσει διεξοδικά τον παρόντα και μέλλοντα ρόλο της Ορθοδοξίας στο πλαίσιο μιας ενωμένης Ευρώπης. Οι ανειλημμένες μου υποχρεώσεις δεν μου επιτρέπουν δυστυχώς να συμμετάσχω προσωπικώς στο Συνέδριο. Για το λόγο αυτό παρακάλεσα τον αντιπρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κ. ΓΙΩΡΓΟ ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟ να με αντιπροσωπεύσει. Σας εύχομαι καλή επιτυχία».

Αίσθηση προκάλεσε επίσης, η παρέμβαση της αντιπροέδρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και μέλους της Ομάδας του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος κ. NICOLE FONTAINE, η οποία τόνισε ότι η είσοδος της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα την 1η Ιανουαρίου 1981 αποτέλεσε ιστορική στιγμή στην ευρωπαϊκή οικοδόμηση διότι η Ελλάδα έδωσε στην Κοινότητα ένα ξεχωριστό πλούτο που δεν υπήρχε σε καμία από τις χώρες μέλη: την πλούσια θρησκευτική παράδοση της Ορθόδοξης Εκκλησίας με την ανεκτίμητη ιστορική εμπειρία, η οποία “αποσχισμένη εδώ και χλια περίπου

χρόνια από τη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία, για να μην πούμε αποδιωγμένη, αντιμετώπισε εδώ και πολλούς αιώνες μια αναγκαστική συμβίωση με το Ισλάμ και ανέπτυξε τις καλύτερες σχέσεις με τις άλλες ορθόδοξες εκκλησίες οι οποίες, μετά την απελευθέρωση από τον τουρκικό ξυγό, αναγκάστηκαν να ζήσουν και να επιβιώσουν υπό το ναζισμό και τον κομμουνισμό". Η Ελλάδα, εύτε ακόμη η κ. FONTAINE, έδωσε τη δυνατότητα στη Δυτική Ευρώπη να γνωρίσει τον άγνωστο μέχρι τότε χώρο της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Έτσι σήμερα μετά από 12 χρόνια η Ελλάδα γίνεται η "αιχμή" της Κοινότητας για τη δημιουργία μιας μεγάλης ενωμένης Ευρώπης όπου αύριο το ήμισυ των πολιτών της θα είναι χριστιανοί ορθόδοξοι.

Αξιοσημείωτη υπήρξε η αναφορά της κ. FONTAINE στο πρόβλημα των Σκοπίων για το οποίο δήλωσε: "στην Κοινότητα πολλοί από μας συμμεριζόμαστε την ανησυχία σας για τους κινδύνους που εμπεριέχει μακροπρόθεσμα ο σφετερισμός του ονόματος της Μακεδονίας από τα Σκόπια, και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με τη φιλική αλλά και δυναμική παραίνεση των Ελλήνων ευρωβουλευτών, εξέφρασε κατ' επανάληψιν την υποστήριξή του στο δίκαιο αγώνα σας".

"Ευρωπ. Κοινοβούλιο"
Ιούλιος 1993

ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΗ

Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΑΡΙΣΤΗ ΕΥΚΑΙΡΙΑ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΟΥΣ ΛΑΟΥΣ
ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

ΤΙΣ πρώτες ημέρες του Ιουλίου έλαβε χώρα ένα πολιτικό γεγονός ιδιαίτερης σημασίας. Το Συνέδριο που οργάνωσε η Βουλή των Ελλήνων στην Ορμύλια της Χαλκιδικής στο Πνευματικό Κέντρο, “Παναγία η Φιλανθρωπινή”, με θέμα “Η Ορθοδοξία στη νέα Ευρωπαϊκή Πραγματικότητα”.

Η σπουδαιότητά του θα μπορούσε να εξαντληθεί και μόνο στο γεγονός της συνεύρεσης για 4 μέρες δύο κοινοβουλευτικών εκπροσώπων κάθε Κοινοβουλίου των ευρωπαϊκών χωρών όπου διαβιούν Ορθόδοξοι πληθυσμοί, ήτοι 15 χώρες, εκκλησιαστικές προσωπικότητες των αντιστοίχων Εκκλησιών, εκπρόσωποι των πνευματικών ιδρυμάτων τους, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Ευρωκοινοβουλίου, ξένοι δημοσιογράφοι, από τη χώρα μας δε υπουργοί, βουλευτές μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θρησκευμάτων και Ορθοδοξίας και εκπρόσωποι ιδρυμάτων.

Όμως οι συζητήσεις που διεξήχθησαν και οι αποφάσεις που πάρθηκαν ξεπερνούν κατά πολύ τη σημασία του γεγονότος.

Τα σοβαρά προβλήματα που κυριαρχούν στις χώρες των Ορθοδόξων που χρονίζουν χωρίς να επιλύονται, έδειξε να καθιστούν επιφυλακτικούς τους λαούς αυτούς απέναντι στην ευρωπαϊκή πραγματικότητα. Επιπλέον η έλλειψη επαρκούς πληροφόρησης γύρω από τα συντελούμενα σήμερα στην ΕΟΚ και τις δυνατότητες που υπάρχουν, ώστε και μέσ' από τα δραγανά της να αναδειχθεί η Ορθοδοξία ως πολιτιστικό αγαθό που αφορά τη μισή Ευρώπη και ως δύναμη ειρήνης, καταλλαγής και συνεννόησης με τους εξωευρωπαϊκούς λαούς της ανατολής συντελεί σ' αυτήν την επιφυλακτικότητα. (Ιδιαίτερα εργάσθηκε η αντιπροσωπεία της Κομισιόν και της Ευρωβουλίας, ώστε οι σύνεδροι ν' αποκτήσουν την αναγκαία πληροφόρηση γύρω από αυτές τις δυνατότητες). Αυτό νομίζω πως ήταν και το μήνυμα που το Συνέδριο έστειλε προς την ΕΟΚ. Ότι δηλαδή αυτή δεν έχει κερδίσει την εμπιστοσύνη των λαών αυτών των χωρών και βέβαια, η εν τοις πράγμασι “αναγνώριση” της Ορθοδοξίας ως υποστατό πνευματικό και πολιτιστικό αγαθό της Ευρώπης, αποτελεί γι' αυτήν μια άριστη ευκαιρία επικοινωνίας με αυτούς τους λαούς.

Ίσως, δικαιολογημένα εν μέρει, όμως, οι ομόδοξοί μας φαίνεται ν' αδυνατούν να διαχειρίσουν ακόμη τη σχέση Ευρώπης - Ορθοδοξίας μια και δεν έχουν ζήσει

ανάλογες εμπειρίες με αυτήν που ζούμε εμείς δντας μέσα στην ΕΟΚ.

Κοινή ήταν η πεποίθηση πως η δημιουργία ενός οργάνου, ενός διαρκούς forum, όπου θα συμβρίσκονται οι Ορθόδοξοι λαοί, αποτελεί απαίτηση των καιρών, ο ρόλος του οποίου δε μπορεί να είναι ουσιαστικός στα ευρωπαϊκά πράγματα. Κάτι που άλλωστε αποφασίσθηκε να γίνει το φθινόπωρο στην Αθήνα από τους εκπροσώπους των Κοινοβουλίων και που πρέπει να έχει ακριβώς τη δυναμική που έχουν τα ίδια τα Κοινοβούλια. Και βέβαια, δύο πιστεύουν στον εξέχοντα ρόλο που έχει να διαδραματίσει η χώρα μας σ' ένα τέτοιο όργανο, όχι μόνο ως συμμετέχουσα στην ΕΟΚ, αλλά διότι της αναγνωρίζεται ο πρωταγωνιστικός της ρόλος μέσα στην Ορθόδοξη πραγματικότητα.

Σήμερα οι πρώην κοιμουνιστικές χώρες της Ευρώπης, αν για τη λύση των οικονομικών τους προβλημάτων προσβλέπουν προς την Αμερική, για την επιβεβαίωση της ευρωπαϊκής πολιτιστικής τους ταυτότητας προσβλέπουν προς την Ελλάδα.

Η διαπραγμάτευση του θέματος της παρουσίας της Ορθοδοξίας στη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα παρουσιάζει προφανείς δυσκολίες, μια και ενώ σήμερα δύοι μιλούμε για την Ορθοδοξία, οι πολιτικοί δεν έχουν στα χέρια τους επεξεργασμένες απόψεις από διανοούμενους για το ποιος τέλος πάντων είναι ο σύγχρονος λόγος της Ορθοδοξίας, ποια είναι τα στοιχεία που τον

συνθέτουν και με ποιον τρόπο μπορεί να αρθρωθεί στον σύγχρονο ευρωπαϊκό κόσμο.

Ειδικότερα, ποια είναι τα στοιχεία εκείνα που ενδιαφέρουν τον σύγχρονο άνθρωπο; Πώς η Ορθοδοξία αναδεικνύουσα τον οικουμενικό της χαρακτήρα υπερβαίνει εθνικισμούς, εσωστρέφειες και γίνεται γέφυρα της Ευρώπης με την Ανατολή; Πώς η ΕΟΚ μπορεί διά της Ορθοδοξίας και κατ' επέκταση διά της Ελλάδας να επικοινωνήσει με τους άλλους ορθοδόξους λαούς; Είναι ξητήματα πάνω στα οποία όλοι καλούμαστε να προβληματισθούμε εγκαταλείποντας τις περί Ορθοδοξίας γενικόλογες αναφορές.

Έτσι λοιπόν, ενώ στις εισηγήσεις ακούσθηκαν και απόψεις για τη δημιουργία αντιτρέψων απέναντι στο μουσουλμανικό ή τη δημιουργία συνδέσμου ή μόνιμης διάσκεψης όπως των αραβικών ή των μουσουλμανικών χωρών, με τις εισηγήσεις και παρεμβάσεις της ελληνικής αντιπροσωπείας της οργανωτικής επιτροπής και του προέδρου της, αλλά και με την ουσιαστική συμβολή της ρωσικής αντιπροσωπείας, το Συνέδριο αποφάσισε πως πρωτεύον και αναγκαίο είναι μέσα στη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα να καταγραφεί η πνευματική και πολιτιστική άποψη της Ορθοδοξίας και πως ο δρόμος της μαρτυρίας των Ορθοδόξων στην Οικουμένη περνά μέσα από την Ευρώπη.

Το τελικό κείμενο, που ψηφίστηκε ομόφωνα, ενώ επισημαίνει όλα τα προβλήματα που ταλαιπωρούν τους

ορθόδοξους πληθυσμούς, δίνει συνάμα και την ευρωπαϊκή προοπτική της Ορθοδοξίας.

Η συνέχεια του τόσο σημαντικού γεγονότος το φθινόπωρο πρέπει ν' αναμένεται μ' ενδιαφέρον.

Κώστας Μυγδάλης

"Ta Nέa"
18.8.93

Ο ΑΠΟΗΧΟΣ ΤΗΣ ΟΡΜΥΛΙΑΣ

Η πρωτοβουλία της επί της Ορθοδοξίας Επιτροπής της Βουλής των Ελλήνων για τη σύναξη των κοινοβουλευτικών εκπροσώπων από τις Βαλκανικές χώρες, τις χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης και της Ανατολικής Ευρώπης στην Ορμύλια της Χαλκιδικής χαρακτηρίστηκε από επιφανή δημοσιογράφο ως όνειρο: Η επιτροπή κατάφερε “να γίνει κάτι που δεν είχε ποτέ στο παρελθόν συμβεί. Να συγκεντρωθούν επί το αυτό ορθόδοξοι πολιτικοί... και να πουν τις σκέψεις τους”.

Συνήθως αυτού του είδους τα γεγονότα τα χαρακτηρίζουμε “ιστορικά”. Στην συγκεκριμένη περίπτωση το γεγονός ανήκει στη σφαίρα του ονείρου, του πολύ ευχάριστου ονείρου, μια γεύση που λαμβάνουμε όταν πηγαίνουμε σ' ένα πανηγύρι της Εκκλησίας μας. Συμμετέχουμε στον εσπερινό, στην αρτοκλασία, στο κήρυγμα, στην τιμή του εορταζομένου αγίου και μετά συναστρεφόμεθα με τους πανηγυριστές, αγοράζουμε μικροαντικείμενα, παρακολουθούμε δημοτικούς χορούς, τρώμε, πίνουμε, κι όλα αυτά μέσα στη γιορταστική ατμόσφαιρα που μεθά τους πιστούς.

Παρόμοια αίσθηση μπορεί να ισχυριστεί κανείς ότι δημιουργούσε η σύναξη της Ορμύλιας. Πρέπει εδώ να σημειώσουμε τα εξής:

α) Η εκδήλωση γίνεται μετά την πτώση του υπαρκτού σοσιαλισμού και οι εκπρόσωποι των χωρών του πρώην ανατολικού συνασπισμού ήταν ελεύθεροι να μιλήσουν όπως σκέπτονταν κι όχι υπό τη δαμόκλειο σπάθη της πολιτικής ηγεσίας.

β) Τα σφάλματα του παρελθόντος που διαιρούσαν παλαιότερα τους ορθοδόξους λαούς πρέπει να αποφευχθούν.

γ) Η σύναξη διακήρυξε πολύ σωστά ότι δεν λειτουργεί ως κατασκευάστρια ορθόδοξου τόξου, αντιπάλου του ισλαμικού ή του ρωμαιοκαθολικού. Είχε όμως κάθε δικαίωμα να λειτουργήσει ως ενωτική δύναμη των συμφερόντων των ορθοδόξων λαών, π.χ. η Ελλάδα να συνηγορήσει στην ΕΟΚ για την αναγνώριση της ορθόδοξης παράδοσης ως πολιτιστικού και συνεκτικού παράγοντος, η Ρωσία να υπερασπίζεται τα κοινά συμφέροντα των ορθόδοξων λαών ενώπιον του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, του οποίου τυγχάνει μόνιμο μέλος.

δ) Η πρόταση για την ίδρυση διακοινοβουλευτικής ορθόδοξης Επιτροπής στην Αθήνα το Σεπτέμβρη, η οποία έγινε δεκτή, θέτει τις βάσεις για περαιτέρω συνεργασία και ανάπτυξη των σχέσεων των ορθόδοξων λαών. Επ' αυτού υπάρχει αποστολική επιταγή: "Παρα-

καλώ δε υμάς, αδελφοί, ίνα το αυτό φρονήτε...”. Κι ακόμη η ευαγγελική εντολή της προς αλλήλους αγάπης χαράσσει το δρόμο που πολύ σωστά ακολουθούν οι ορθόδοξοι κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι.

Δεν μισούμε τους Μουσουλμάνους. Ούτε βέβαια τους Ρωμαιοκαθολικούς με τους οποίους έχουμε κοινή την πίστη στη θεότητα του Χριστού. Αμυνόμεθα όταν απειλούμεθα. Επιζητούμε να λύσουμε τις διαφορές μας με το διάλογο και εργαζόμεθα ώστε πρώτα εμείς να δώσουμε το παράδειγμα του χριστιανικού βίου: “Ούτω λαμψάτω το φως υμών έμπροσθεν των ανθρώπων, όπως έδωσιν υμών τα καλά έργα και δοξάσωσι τον Πατέρα υμών των εν τοις ουρανοίς”.

Δ. Βαμβακάς

“Θεσσαλονίκη”

20-8-93

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΣΤΗ ΝΕΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΣΤΗΝ ΟΡΜΥΛΙΑ
ΑΠΟ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ -
ΙΔΡΥΕΤΑΙ ΠΑΝΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΔΙΑΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Με θέμα “Η Ορθοδοξία στην Νέα Ευρωπαϊκή Πραγματικότητα” η Βουλή των Ελλήνων και συγκεκριμένα η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θρησκευμάτων και Ορθοδοξίας πραγματοποίησε με τη συμμετοχή εκπροσώπων των Κοινοβουλίων των Ευρωπαϊκών Χωρών στις οποίες διαβιούν Ορθόδοξοι πληθυσμοί, ήτοι της Ρωσίας, της Λευκορωσίας, της Ουκρανίας, της Γεωργίας, της Αρμενίας, της Ρουμανίας, της Βουλγαρίας, της Σερβίας, του Μαυροβουνίου, της Αλβανίας, της Σλοβενίας, της Πολωνίας και της Φιλανδίας, Διεθνές Συνέδριο στην Ορμύλια από τις 30 Ιουνίου ως τις 4 Ιουλίου.

Επίσης έλαβαν μέρος εκκλησιαστικές προσωπικότητες καθ' υπόδειξη των εκκλησιών της Ρωσίας, της Γεωρ-

γίας, της Φιλανδίας, της Βουλγαρίας, της Σερβίας, της Κύπρου, της Αλβανίας, της Τσεχοσλοβακίας, της Πολωνίας και της Ελλάδος, εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και του Ευρωκοινοβουλίου, Διεθνών Οργανισμών και Ιδρυμάτων όλων των χωρών της Ευρώπης (συνολικά άνω των 160 εκπρόσωποι).

Την Εκκλησία της Ελλάδος εκπροσώπησαν με απόφαση της Δ.Ι.Σ., οι Σεβ. Μητροπολίτες Κασσανδρείας κ. Συνέσιος, Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως κ. Διονύσιος, Ιερισσού κ. Νικόδημος, ο Γραμμ. Της Συνοδ. Επιτροπής επί των Διορθοδόξων Σχέσεων π. Στ. Αβραμίδης και ο Διευθυντής της “Ε.Α.” κ. Ι.Μ. Χατζηφώτης.

Στην πανηγυρική πρώτη συνεδρίαση που έγινε στο ξενοδοχείο “Γερακίνα” αναγνώσθηκαν μηνύματα του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Καραμανλή, του Πρωθυπουργού Κ. Μητσοτάκη, του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος Σεραφείμ. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στο μήνημά του τόνισε ότι “στη σημερινή εποχή των κοσμογονικών ανακατατάξεων – θετικών ή αρνητικών – η αποστολή της Ορθοδοξίας γίνεται πιο επίκαιρη και πιο αναγκαία παρά ποτέ. Γιατί είναι μία αποστολή ειρήνης, αγάπης και συνεργασίας μεταξύ όλων των λαών του κόσμου... Ιδιαίτερα για την προσέγγιση και κατανόηση των λαών της Ευρώπης”. Ο Πρωθυπουργός Κ. Μητσοτάκης, εξ άλλου, επισημαίνει το γεγονός ότι η Ελλάδα, μέλος και μέρος της Ενωμένης Ευρώπης, καλείται να διαδραματίσει σημαντούτα ρόλο

όχι μόνο οικονομικής, αλλά και πνευματικής γέφυρας μεταξύ της Δύσης και των χωρών των Βαλκανίων και της Ανατολικής Ευρώπης. Αφού η μόνη ορθόδοξης χώρα η ίδια στην ΕΟΚ είναι ομόδοξης με εκείνες. Ο Αρχιεπίσκοπος Σεραφείμ, τέλος, ευλογεί την κοινοβουλευτική πρωτοβουλία και συνιστά συνεργασία, συνύπαρξη και συνγειτνίαση μεταξύ των Ορθοδόξων λαών και των άλλων λαών, ασχέτως φυλής, θρησκείας και γλώσσας. Το μήνυμα ανέγγινωσε ο Μητροπολίτης Κασσανδρείας. Χαιρετισμούς επίκαιρους με το ίδιο πνεύμα του ρόλου της Ορθοδοξίας στα Βαλκάνια και της Ευρώπης απήγγιναν εκ μέρους του ΠΑΣΟΚ, του Συνασπισμού και του ΚΚΕ οι κ. Παπαθεμελής, Νέστορας και Κοσιώνης.

Στην εισαγωγική ομιλία του ο Πρόεδρος της Διακοινοβουλευτικής Επιτροπής κ. Βασ. Κοραχάνης, με θέμα "Η πολιτική σημασία της κοινής παραδόσεως των Ορθοδόξων στην Νέα Ευρωπαϊκή πραγματικότητα" έκανε την διαπίστωση ότι δεν μπορεί να επιτευχθεί η οικονομική και πολιτική ένωση της Ευρώπης, ερήμην της Θρησκείας – εν προκειμένω και της Ορθοδοξίας – και συνέστησε την 'Ιδρυση Μόνιμης Συντονιστικής Γραμματείας των Κοινοβουλίων των Ορθοδόξων Λαών.

Ο δεύτερος εισηγητής, Καθηγητής Ion Brăia, εκπρόσωπος του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών, μίλησε για την διαχρονική παρουσία της Ορθοδοξίας και την ανάγκη ενίσχυσης του συνοδικού θεσμού στην νέα

ευρωπαϊκή πραγματικότητα.

Η πρώτη συνεδρία

Η Ορθοδοξία και η πολιτιστική παράδοση της Ευρώπης ήταν το θέμα γύρω από το οποίο εστιάσθηκαν οι εισηγήσεις, παρεμβάσεις και συζητήσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά την πρώτη συνεδρία που έγινε στο Πνευματικό Κέντρο “Παναγία η Φιλανθρωπινή” της Ι. Μ. Ευαγγελισμού Ορμύλιας Χαλκιδικής.

Στην συνεδρία απηύθυνε μήνυμα η Υφυπουργός Πολιτισμού κ. Κέλλυ Μπουρδάρα και η Πρόεδρος του Κοινοβουλίου της Φιλλανδίας κ. Saara Maria Paakkinen και έλαβαν μέρος εκπρόσωποι των Ευρωπαϊκών χωρών και πολυάριθμοι πανεπιστημιακοί καθηγητές, δημοσιογράφοι κ.λπ.

Μήνυμα απέστειλε ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος, στο οποίο εξαίρει τη σημασία του Συνεδρίου και τονίζει: “Η Ορθοδοξία ούσα εξ ορισμού η οικουμενική ερμηνεία του Χριστιανικού μηνύματος, φυσικόν είναι να διεκδικεί εν τη σταδιακώς συντελουμένη πολιτιστική και κοινωνική κοσμογονία θέσιν περίοπτον ηγετικής διακονίας διά της οποίας θα εξασφαλίζῃ νέας σελίδας κατά Θεόν Κόσμον εις τους μητέρα και τροφόν ταύτην έχοντας λαούς”. Επίσης αναγνώσθηκαν μηνύματα των Πατριαρχών Ιεροσολύμων Διοδώρου, Μόσχας Αλεξίου και Ρουμανίας Θεοκτίστου, καθώς και του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρη-

σκευμάτων Γιώργου Σουφλιά. Εκ μέρους του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Εκκλησιών ο καθηγητής H. Glotz δήλωσε ότι το Συμβούλιο βασίζει στην Ορθοδοξία πολλές ελπίδες για την αντιμετώπιση της Ευρωπαϊκής κρίσης και ότι περιμένει την συμβολή της στην επίλυση των προβλημάτων.

Στις εισηγήσεις διακεκριμένων Ορθοδόξων Κοινοβουλευτικών εκπροσώπων τονίστηκε η ανάγκη να αρθρώσει η Ορθοδοξία σε ολόκληρη την Ευρώπη ένα σύγχρονο πολιτικό λόγο χωρίς να εκφυλισθεί σε ιδεολογία ή σε πολιτική αντιπαράθεσης είτε με τον Καθολικισμό είτε με το λεγόμενο “Νεοοθωμανικό τέξο”. Η Ορθοδοξία, υπογραμμίστηκε, μπορεί να δώσει λύσεις στα αδιέξοδα του σύγχρονου ευρωπαϊκού κόσμου με τον σεβασμό προς την Δημιουργία και την ιδιαιτερότητα του προσώπου και να αντιτάξει προς την καταναλωτική μανία της εποχής το ασκητικό ιδεώδες. Σε καμία περίπτωση η Ορθοδοξία δεν μπορεί να ταυτιστεί με εθνοφυλετικές επιδιώξεις ή εθνικισμούς, απεναντίας μπορεί να οδηγήσει στη συγκρότηση μιας κοινωνίας εθνών, που θα διέπονται από το πνεύμα της αγάπης, της ειρήνης, της δικαιοσύνης και της συνεργασίας.

Μετά το πέρας της συνεδρίας έγιναν τα εγκαίνια της Αγιορείτικης Φωτοθήκης, όπου εκτίθενται παλιές φωτογραφίες εργαστηρίων του Αγίου Όρους. Οι εργασίες του Συνεδρίου συνεχίζονται αύριο και το Σάββατο και λίγουν την Κυριακή με την εξέταση του προβλήμα-

τος της συνεργασίας των Ορθοδόξων πολιτικών δυνάμεων της Ευρώπης.

Η Καταληκτήρια

“Οι κύριοι αξόνες του κειμένου εργασίας του Συνέδριου μας είναι τρεις: 1) Η ανάγκη να υπάρξει η Ορθοδόξια μέσα στο νέο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι. 2) Να επιλυθούν τα προβλήματα που ταλαιπωρούν τους Ορθόδοξους λαούς, προβλήματα που δημιουργήθηκαν με την ανοχή της Δύσης. 3) Να υπάρξει συνέχεια στη σημερινή προσπάθεια με την σύσταση επιτροπής, τον ρόλο της οποίας θα συζητήσουμε τον Σεπτέμβριο”, τόνισε ο Πρόεδρος της Διακοινοβουλευτικής Επιτροπής Θρησκευμάτων και Ορθοδόξιας της Βουλής των Ελλήνων, Βασίλειος Κοραχάης.

Σε μήνυμά του προς το Συνέδριο, που μετέφερε και ανέγνωσε σήμερα, ο Έλληνας Αντιπρόεδρος του Σώματος Γεώργιος Αναστασόπουλος, ο οποίος τον αντιπροσωπεύει, ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Egen Klepsh τονίζει μεταξύ άλλων:

“Είναι αξιοπρόσεχτο το γεγονός ότι στη μελλοντική Ευρώπη το ήμισυ των πολιτών της θα είναι Ορθόδοξοι. Και είναι ακριβώς η παράδοση, η πνευματικότητα και ο παγκόσμιος χαρακτήρας της Ορθόδοξης Εκκλησίας τα χαρίσματα που καθιστούν την Ορθοδόξια σημαντικότατο συνδετικό κρίκο Ανατολής και Δύσης”.

Ειδικές εισηγήσεις από Έλληνες και ξένους κοινο-

βουλευτικούς εκπροσώπους έγιναν πάνω στα θέματα “Προβλήματα των Ορθοδόξων πληθυσμών στις χώρες του πρώην λεγόμενου υπαρκτού σοσιαλισμού στην Ευρώπη” και “Οι κοινοβουλευτικές πολιτικές δυνάμεις στις χώρες αυτές και οι σχέσεις τους με την Ορθοδοξία”. Ο Πρωτ. Στέφανος Αβραμίδης έκανε εισήγηση για τη βοήθεια της Εκκλησίας της Ελλάδος προς τις ομόδοξες Εκκλησίες της Ανατολικής Ευρώπης. Στις εργασίες του Συνεδρίου φανερώθηκε η κοινή προσδοκία των ορθοδόξων λαών της Ευρωπαϊκής Ήπειρου για συνεργασία, αλληλεγγύη, εδραίωση της ειρήνης και επίλυση των προβλημάτων τους.

Στην απογευματινή συνεδρία ψηφίσθηκε ομόφωνα διακήρυξη των συνέδρων, – βλ.. δύπλα το πλήρες κείμενο, – που καταλήγει με την βούληση να ιδρυθεί Διακοινοβουλευτική Επιτροπή για μια συνεχή επαφή του ορθοδόξου κόσμου της Ευρώπης. Η ιδρυτική συνέλευσή της θα γίνει τον προσεχή Σεπτέμβριο στην Αθήνα.

Η δεύτερη

Στη δεύτερη συνεδρία οι εισηγήσεις περιστράφηκαν γύρω από τα θέματα: “Οι ορθόδοξες χώρες της Ευρώπης και οι σχέσεις τους με την ΕΟΚ” και “Η Ορθοδοξία γέφυρα της Ευρώπης στην Ανατολή”. Αναγνώσθηκαν μηνύματα που έστειλαν στο μεταξύ ο Πατριάρχης Αλεξανδρείας Παρθένιος, ο Πατριάρχης των Κοπτών Σενούντα και ο Αρχιεπίσκοπος του Σινά Δαμιανός.

Εκπρόσωποι της Κομισιόν και εκπρόσωποι Κοινοβουλίων και Εκκλησιών τόνισαν την ανάγκη της Πνευματικής Παρουσίας της Ορθοδοξίας στην διαμορφούμενη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα, ώστε ο Δυτικός Ευρωπαϊκός Πολιτισμός που αποτελεί το υπόστρωμα της σημερινής Ε.Ο.Κ. να εμπλουτισθεί και να διευρυνθεί από την Ορθόδοξη Παράδοση και Πνευματικότητα. Μέσα στην Ευρώπη των λαών, ο ρόλος αυτός μπορεί να αποβεί ευεργετικός προς αμοιβαία ωφέλεια.

Επίσης, όπως τονίσθηκε από κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους, είναι αναγκαία πρώτα από όλα η ύπαρξη διαρκούς πολιτικής συνεργασίας μεταξύ των Ορθόδοξων λαών και των Κοινοβουλίων τους και η μορφοποίησή της σε ένα ενιαίο διακοινοβουλευτικό δργανο συντονισμού και ενεργειών. Τονίσθηκε, επίσης, ότι η Ορθοδοξία με τις άριστες σχέσεις που διατηρεί με τις Ισλαμικές χώρες μπορεί να γίνει η γέφυρα που θα φέρει σε άμεση επαφή και αλληλοκατανόηση τον Δυτικό με τον Ισλαμικό κόσμο. Εισήγηση για τις σχέσεις της Εκκλησίας της Ελλάδος με το Ισλάμ έκανε ο Διευθυντής της "Ε.Α." κ. Ι. Μ. Χατζηφώτης.

Το βράδυ, οι σύνεδροι επισκέφθηκαν τα αξιοθέατα της Θεσσαλονίκης και παρακάθησαν σε δείπνο που τους παρέθεσε το Υπουργείο Μακεδονίας - Θράκης στη Λέσχη Αξιωματικών Φρουράς Θεσσαλονίκης.

Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε στο ξενοδοχείο "Γερακίνα" στρογγυλό τραπέζι με θέμα "Η Οικουμενι-

κότητα της Ορθοδοξίας ως Παράγοντας Ειρήνης στην Ενωμένη Ευρώπη” και τη συμμετοχή πολιτικών και εκκλησιαστικών προσωπικοτήτων από διάφορες ευρωπαϊκές χώρες. Το παρακολούθησε μεταξύ άλλων η Υφυπουργός Εξωτερικών κ. Βιργινία Τσουδερού. Το βράδυ οι σύνεδροι παρευρέθηκαν σε δεξίωση που παρέθεσε προς τιμήν τους η Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων του Νομού Χαλκιδικής.

Στο Άγιον Όρος

Την Κυριακή 4 Ιουλίου οι σύνεδροι παρακολούθησαν τη Θ. Λειτουργία στον Ι. Ναό της Μονής Ευαγγελισμού στην Ορμύλια, στην οποία προέστη ο Σεβ. Μητροπολίτης Κασσανδρείας, ο οποίος μίλησε κατάλληλα, περιστοιχιζόμενος από τους Σεβ. Νεαπόλεως και Σταυρούπολεως, Νεοφύτου και Μπάτσκας και τον Θεοφ. Κρουπνικίου κ. Ναθαναήλ. Στη συνέχεια παρακάθησαν σε γεύμα στην Τράπεζα του Κοινοβίου. Παρέστη και ο Υπουργός Προεδρίας κ. Σωτήρης Κούβελας. Μετά με το πλοίο “Πορτοκαλής Ήλιος” μετέβησαν στο Άγιον Όρος, όπου οι άνδρες εξήλθαν στη Μονή Ξενοφώντος, όπου εψάλη Δοξολογία προεξάρχοντος του Σεβ. Νεοφύτου και Μπάτσκας κ. Ειρηναίου. Το συνέδριο έκλεισε με συναυλία του Γιάννη Μαρκόπουλου στο Στάδιο της Κοινότητας Ορμύλιας, που ζητώντας στο τέλος “Ζήτω η Ορθοδοξία”.

“Εκκλ. Αλήθεια”

16-7/1-16.8.93

ΝΕΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

Η Ορθοδοξία και η πολιτιστική παράδοση της Ευρώπης ήταν το θέμα γύρω από το οποίο εστιάσθηκαν οι εισηγήσεις, παρεμβάσεις και συζητήσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά την 1η συνεδρία του Πανευρωπαϊκού Πολιτικού Συνεδρίου “Η Ορθοδοξία στη Νέα Ευρωπαϊκή Πραγματικότητα” που οργάνωσε η Διακοινοβουλευτική Επιτροπή Θρησκευμάτων και Ορθοδοξίας της Βουλής των Ελλήνων στο Πνευματικό Κέντρο “Παναγία η Φιλανθρωπινή” στην Ορμύλια Χαλκιδικής.

Στη συνεδρία απηύθυναν μήνυμα η Υφυπουργός Πολιτισμού κα. Κέλλυ Μπουρδάρα και η Πρόεδρος του Κοινοβουλίου της Φιλλανδίας κα. Saara-Maria Paakkinnen και έλαβαν μέρος εκπρόσωποι των Ευρωπαϊκών χωρών (από Αρμενία, Γεωργία, Ρωσία, Ουκρανία, Λευκορωσία, Μολδαβία, Ρουμανία, Σερβία, Μαυροβούνιο, Βουλγαρία, Φιλλανδία, Πολωνία, Σλοβακία, Κύπρο και Ελλάδα) και πολυάριθμοι πανεπιστημιακοί καθηγητές, δημοσιογράφοι κ.λπ.

Μήνυμα απέστειλε ο οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος, στο οποίο εξαίρει τη σημασία του Συνεδρίου

ου και τονίζει: “Η Ορθοδοξία ούσα εξ ορισμού η οικουμενική ερμηνεία του Χριστιανικού μηνύματος, φυσικόν είναι να διεκδική εν τη σταδιακώς συντελουμένη πολιτιστική και κοινωνική κοσμογονία θέσιν περίοπτον ηγετικής διακονίας διά της οποίας θα εξασφαλίσῃ νέας σελίδας κατά Θεόν Κόσμον εις τους μητέρα και τροφόν ταύτην έχοντας λαούς”.

Επίσης αναγνώστηκαν μηνύματα των Πατριαρχών Ιεροσολύμων Διοδώρου, Μόσχας Αλεξίου και Ρουμανίας Θεοκτίστου, καθώς και του υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων Γιώργου Σουφλιά. Εκ μέρους του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Εκκλησιών ο καθηγητής H. Glotz δήλωσε ότι το Συμβούλιο βασίζει στην Ορθοδοξία πολλές ελπίδες για την αντιμετώπιση της ευρωπαϊκής κρίσης και ότι περιμένει τη συμβολή της στην επίλυση των προβλημάτων.

Στις εισηγήσεις διακεκριμένων Ορθοδόξων Κοινοβουλευτικών εκπροσώπων τονίστηκε η ανάγκη να αρθρώσει η Ορθοδοξία σε ολόκληρη την Ευρώπη ένα σύγχρονο πολιτικό λόγο χωρίς να εκφυλισθεί σε ιδεολογία ή σε πολιτική αντιπαράθεσης είτε με τον Καθολικισμό είτε με το λεγόμενο “Νεοοθωμανικό τόξο”. Η Ορθοδοξία, υπογραμμίστηκε, μπορεί να δώσει λύσεις στα αδιέξοδα του σύγχρονου ευρωπαϊκού κόσμου με το σεβασμό προς τη δημιουργία και την ιδιαιτερότητα του προσώπου και να αντιτάξει προς την καταναλωτική μανία της εποχής το ασκητικό ιδεώδες. Σε καμία περίπτωση η Ορθοδοξία δεν μπορεί να ταυτιστεί με εθνο-

φυλετικές επιδιώξεις ή εθνικισμούς, απεναντίας μπορεί να οδηγήσει στη συγκρότηση μιας κοινωνίας των εθνών που θα διέπονται από το πνεύμα της αγάπης, της ειρήνης, της δικαιοσύνης και της συνεργασίας.

Πάνω από 160 εκπρόσωποι Κοινοβουλίων και Εκκλησιών από όλες τις χώρες της Ευρώπης που έχουν ορθόδοξο πληθυσμό έλαβαν μέρος στο Πανευρωπαϊκό Πολιτικό Συνέδριο. Ένα συνέδριο που διακεκριμένοι Ευρωπαίοι πολιτικοί και εκλησιαστικοί εκπρόσωποι χαρακτήρισαν αναγκαίο και ιστορικό.

Στις 2-7-93 οι εισηγήσεις περιστράφηκαν γύρω από τα θέματα “Οι ορθόδοξες χώρες της Ευρώπης και οι σχέσεις τους με την ΕΟΚ” και “Η Ορθοδοξία γέφυρα της Ευρώπης στην Ανατολή”. Αναγνώσθηκαν μηνύματα που έστειλαν στο μεταξύ ο Πατριάρχης Αλεξανδρείας Παρθένιος, ο Πατριάρχης των Κοπτών Σενούντα και ο Αρχιεπίσκοπος του Σινά Δαμιανός.

Εκπρόσωποι της Κομισιόν και εκπρόσωποι Κοινοβουλίων και Εκκλησιών τόνισαν την ανάγκη της Πνευματικής Παρουσίας της Ορθοδοξίας στη διαμορφούμενη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα ώστε ο Δυτικός Ευρωπαϊκός Πολιτισμός που αποτελεί το υπόστρωμα της σημερινής ΕΟΚ να εμπλουτισθεί και να διευρυνθεί από την Ορθόδοξη Παράδοση και Πνευματικότητα. Μέσα στην Ευρώπη των λαών, ο ρόλος αυτός μπορεί να αποβεί ευεργετικός προς αιμοιβαία ωφέλεια.

Ο σεβασμός προς τη δημιουργία, το ανθρώπινο πρόσωπο, το ασκητικό και κοινοβιακό ιδεώδες, η πίστη στη

δικαιοσύνη, την αγάπη και την ειρήνη και το γνήσιο κοινοτικό πνεύμα αποτελούν τις προτάσεις της Ορθοδοξίας για διέξοδο από τη σύγχρονη κρίση όπου οδηγήσει ο υπερκαταναλωτισμός και ο υλισμός.

Επίσης, όπως τονίσθηκε από κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους, είναι αναγκαία πρώτα απ' όλα η ύπαρξη διαρκούς πολιτικής συνεργασίας μεταξύ των Ορθοδόξων λαών και των Κοινοβουλίων τους και η μορφοποίησή της σε ένα ενιαίο διακοινοβουλευτικό δργανο συντονισμού και ενεργειών.

Τονίσθηκε, επίσης, ότι η Ορθοδοξία με τις άριστες σχέσεις που διατηρεί με τις ισλαμικές χώρες μπορεί να γίνει η γύψυρα που θα φέρει σε άμεση επαφή και αλληλοκατανόηση τον Δυτικό με το Ισλαμικό κόσμο.

Οι κύριοι άξονες του κειμένου εργασίας του Συνεδρίου ήταν τρεις: 1) Η ανάγκη να υπάρξει η Ορθοδοξία μέσα στο νέο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι, 2) Να επιλυθούν τα προβλήματα που ταλαιπωρούν τους Ορθόδοξους λαούς, προβλήματα που δημιουργήθηκαν με την ανοχή της Δύσης. 3) Να υπάρξει συνέχεια στην προσπάθεια με τη σύσταση επιτροπής, το ρόλο της οποίας θα συζητήσουμε το Σεπτέμβριο τόνισε σε παρέμβασή του ο Πρόεδρος της Διακοινοβουλευτικής Επιτροπής Θρησκευμάτων και Ορθοδοξίας της Βουλής των Ελλήνων, Βασίλειος Κοραχάης.

"Χριστιανική"

2.9.93

ΜΙΑ ΠΟΛΥ ΧΡΗΣΙΜΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Η ΔΙΑΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ Επιτροπή “Θρησκευμάτων και Ορθοδοξίας” που λειτούργησε άτυπα μεν αλλά με πλούσιο έργο κατά την περασμένη βουλευτική περίοδο έκανε έργο ουσίας. Από τη στιγμή που συστάθηκε ως όργανο πάτησε με σίγουρα βήματα, σε σωστούς δρόμους, και έτσι έχει να επιδείξει σπουδαία αποτελέσματα.

Πρέπει ιδιαίτερα να σημειώσουμε πως, παρά το γεγονός ότι δεν προβλέπεται η σύστασή της από τον Κανονισμό της Βουλής, λειτούργησε άφογα και κατά γενική ομολογία υπεράνω κομματικών απόψεων και επιδιώξεων. Σε τούτο κυρίως συνέβαλε πρώτα η προσοχή όλων των κομμάτων να μην έλθουν σε κάποια κρίση με την Εκκλησία και μάλιστα σε θέματα διεθνούς φύσεως, αλλά και οι επιμέρους απόψεις των συνέδρων βουλευτών, που όλοι τους είχαν μπει απολύτως στο πνεύμα της αποστολής της Επιτροπής, την κοινή παρουσία της ευρωπαϊκής ορθοδοξίας στα μεγάλα προβλήματα της ηπείρου μας. Και η χώρα μας, ως μοναδική περάπτωση με συμπαγή ορθόδοξο λαό, μέλος του ΝΑΤΟ και της

Ευρωπαϊκής Ένωσης, είχε όλο το βάρος αλλά και την ευθύνη να διεξαγάγει αυτή την, ας την πούμε, διαπραγμάτευση μεταξύ των ομοδόξων λαών. Αυτή λοιπόν η ευθύνη αλλά και η σύνεση των βουλευτών συνέδρων όλων των κομμάτων στην εθνική αντιπροσωπεία συνέτειναν ώστε αυτή η Επιτροπή να κινηθεί και να αποδώσει ίσως περισσότερο από οποιοδήποτε άλλο κοινοβουλευτικό τμήμα.

Ο τότε πρόεδρος της Επιτροπής κ. Β. Κοραχάης δεν παρέλειπε στις συζητήσεις του γύρω από αυτό το θέμα να τονίζει πως η αξιωματική αντιπολίτευση, τότε του ΠΑΣΟΚ, είχε επιλέξει βουλευτές που ήταν από τα καλύτερα και πιο αποδοτικά στελέχη του κόμματος. Αρκεί σήμερα να αναφέρουμε πως ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Απ. Κακλαμάνης και οι υπουργοί κκ. Παπαθεμελής, Τριαρίδης, Αλ. Παπαδόπουλος και Γεωργακόπουλος υπήρξαν μέλη της Επιτροπής, με ιδιαίτερη μάλιστα προσοχή και απόδοση στο τεράστιο έργο του σώματος.

Ζήσαμε από κοντά το όλο έργο της κοινοβουλευτικής αυτής ομάδας ως μέλος συμβουλευτικό μαζί με εξαίρετους πρέσβεις και καθηγητές και έτσι έχουμε από πρώτο χέρι την εμπειρία αυτή του σημαντικού για τα αποτελέσματά του έργου.

ΤΗΝ η εποχή που πολλά ακούγονταν και λέγονταν για τη σύσταση ενός “τόξου μουσουλμανικού” που με την έμπνευση και την καθοδήγηση της Τουρκίας θα μας

Έκλεινε τον ζωτικό μας προς Βορράν χώρο αρχίζοντας από την Αλβανία και με πορεία προς τα Σκόπια, τη Βουλγαρία και φυσικά την Τουρκία, ώστε να μένουμε κλεισμένοι και απομονωμένοι στις εθνικές μας διαστάσεις. Η Επιτροπή συνέλαβε τη σύσταση ενδιαφέροντος στο οποίο θα μετείχαν ορθόδοξοι πολιτικοί – το τονίζουμε ιδιαιτέρως αυτό –, πολιτικοί που θα έθεταν το θέμα αυτό προς συζήτηση όχι από πλευράς εθνικής, ελληνικής, αλλά από όψεως πανορθοδόξου.

Και έγινε αυτό το συνέδριο, και μάλιστα στη Μακεδονία, στη Χαλκιδική, σε έναν χώρο τέλειο που ανταποκρινόταν, στις παραφές του Αγίου Όρους και μέσα σε ένα γνήσιο μοναστηριακό περιβάλλον, της Μονής της Ορμύλιας. Υποθέτω πως ήταν πρόταση του κ. Παπαθεμελή να γίνει εκεί, και πρέπει να πούμε πως ένα μεγάλο μέρος της επιτυχίας οφείλεται στη θέση όπου έγινε αυτό το πρωτότυπο συνέδριο. Τι αποφασίστηκε εκεί και ποιοι τα αποφάσισαν;

Πριν δώσουμε αυτές τις καίριες απαντήσεις είναι ανάγκη να κάνουμε μια δυσάρεστη διαπίστωση για μας. Επίταμε πως όλοι οι εκπρόσωποι στο συνέδριο της Χαλκιδικής ήταν μόνο πολιτικοί. Και όλες αυτές τις ημέρες, από τις 30 Ιουνίου ως και τις 4 Ιουλίου του 1993, στο βήμα ανέβαιναν μόνο πολιτικοί. Αυτό όμως δεν σημαίνει πως πολλοί από αυτούς δεν ήταν και κληρικοί. Ήταν βουλευτές, ακόμη και υπουργοί στις χώρες τους, όπως Ρωσία, Ρουμανία, Σερβία και Βουλγαρία. Σε μας

αυτός ο συνδυασμός δεν έχει εμφανισθεί ακόμη και αυτή την ενοχή πρέπει να την “εισπράξει” ο συντηρητισμός της ελληνικής εκκλησίας, η οποία, ενώ έδωσε μετά την απελευθέρωση σπουδαίους αληρικούς στην υπηρεσία της πολιτικής, όπως του Παπαφλέσσα, και μάλιστα ως υπουργό Ασφαλείας, Άνθιμο Γαζή, Παλαιών Πατρών Γερμανό, Ρωγών Ιωσήφ, Βρεσθαίνης Θεοδώρητο κ.ά., δεν επιτρέπει τώρα πια την ανάμειξη των αληρικών μας στην πολιτική. Είδαμε αυτούς τους σπουδαίους άνδρες των Βαλκανίων, της Ρωσίας, της Αρμενίας, της Γεωργίας και άλλων χωρών να μιλάνε ως πολιτικοί αλλά και ως επίσκοποι και απλοί ποιμένες στο συνέδριο της Ορμύλιας και ζηλεύαμε: Γιατί να μην έχει και η ελλαδική Ορθοδοξία αληρικούς στη Βουλή; Ας είναι. Κάποτε θα γίνει και αυτό. Και αυτό το συνέδριο, που εκπροσωπούσε 400 εκατ. ορθοδόξων στην Ευρώπη, έστειλε τότε το μήνυμα πως η Ορθοδοξία είναι ενωμένη πως δεν χαράσσει τόξα και μέτωπα, αλλά ότι η ίδια είναι σε θέση να αντιμετωπίσει αυτά τα τόξα και τα μέτωπα όταν χρειαστεί. Και αποφάσισε να ορίσει την Ελλάδα ως εκπρόσωπο της Ανατολικής Εκκλησίας, της Ορθοδοξίας δηλαδή, στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στο ΝΑΤΟ. Αυτό το σημαντικό γεγονός δεν το έχουμε συλλάβει ακριβώς. Γιατί αλλιώς δεν εξηγείται το γεγονός ότι οκτώ μήνες τώρα και καμία εθνική μας αντιπροσωπεία και στους δύο αυτούς οργανισμούς δεν έχει μαλήσει και έτσι δεν έχει παρουσιασθεί και ως

· εκπρόσωπος των ανά την Ευρώπη ορθοδόξων. Επίσης ορίστηκε και η Ρωσία να είναι η εκπρόσωπος της Ορθοδοξίας στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ, όπου ως μόνιμο μέλος μετέχει.

ΚΑΙ ΕΡΧΟΜΑΣΤΕ τώρα στο συμπέρασμα αυτής της ιστορίας. Ερχόμαστε δηλαδή στους λόγους που μας έκαναν σήμερα να θυμηθούμε αυτή την ιστορία, που τιμά τη χώρα μας αλλά και την επιφορτίζει με ένα υψηλό καθήκον και μία, μοναδική, αποστολή. Ρωτάμε λοιπόν: Υπάρχει σήμερα και πάλι ενεργός αυτή η επιτροπή για να παρακολουθεί και να συνεχίσει το σπουδαίο έργο της περασμένης χρονιάς; Δεν υπάρχει. Και τούτο όχι ότι δεν το θέλησε ο Πρόεδρος της Βουλής, ο κ. Κακλαμάνης, που μετείχε στην προηγούμενη, αλλά προφανώς γιατί δεν μπόρεσε να βρει τον απαιτούμενο χρόνο ώστε να προχωρήσει στη σύσταση αυτής της τόσο πολύτιμης και αποδοτικής Επιτροπής. Με την ευκαιρία αυτή, λοιπόν, το θυμίζουμε στον κ. Κακλαμάνη αλλά και στον Κοραχάη, που ασφαλώς πονάει το θέμα περισσότερο από κάθε άλλον, γιατί ήταν σκέψη και έργο δικό του, να “κινήσουν τα νήματα”, να συσταθεί και από την παρούσα εθνική αντιπροσωπεία το δργανό της Επιτροπής Θρησκευμάτων και Ορθοδοξίας, όχι μόνο για να παρακολουθήσει το έργο που χάραξε η προηγούμενη, αλλά και για να προωθήσει νέες πτυχές, μετά μάλιστα από την πρόοδο που έκανε ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος με τη διάσκεψη στην Πόλη

ορθοδόξων, Εβραίων και μουσουλμάνων που χάραξαν
μια νέα πορεία στον δρόμο των μονοθεϊστικών θρη-
σκειών, πορεία ειρήνης και αγάπης.

Σπύρος Αλεξίου

"To Βήμα"

13.2.94

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- ΠΡΟΛΟΓΟΣ	7
- Η ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ	9
- ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ	13
- ΟΙ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ	19

ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ	21
ΧΩΡΙΣ ΤΙΤΛΟ	23
ΧΩΡΙΣ ΤΙΤΛΟ	24
Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΔΕΝ ΜΕΝΕΙ ΑΔΡΑΝΗΣ	26
ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΣΤΗΝ ΟΡΜΥΛΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ..	30
ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΚΑΙ ΝΕΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ..	32
ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	
ΑΡΧΙΖΕΙ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΗΝΟΡΜΥΛΙΑ	33
ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ: ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΗ ..	36
ΑΝΑΒΑΘΜΙΖΕΤΑΙ Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΣΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ ..	37
ΑΛΒΑΝΟΙ ΣΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ..	39
ΑΡΧΙΣΕ ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ	41
ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΟΡΜΥΛΙΑ ΤΟ ΠΑΝΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ	43

ΕΚΘΕΣΗ ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ	46
ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ	47
Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΕΙΡΗΝΗΣ	49
ΣΥΝΕΔΡΙΟ: Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΣΤΗ ΝΕΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	51
ΜΗΝΥΜΑ ΨΗΛΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ	53
Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΓΕΦΥΡΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗ	54
Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ	56
Ο ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΗΝ ΟΡΜΥΛΙΑ ΚΛΕΙΝΕΙ ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ	60
Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ	61
Η ΑΝΑΓΚΗ ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΛΑΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΩΝ ΤΟΝΙΣΤΗΚΕ ΣΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ	63
Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΕΝΑΙ ΑΝΑΓΚΑΙΟΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ	65
Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΓΕΦΥΡΑ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ ΜΕ ΤΟ ΙΣΛΑΜ	68
ΠΡΟΣ ΑΡΣΙΝ ΠΑΡΕΞΗΓΗΣΕΩΝ	71
ΜΟΙΡΑΣΑΝ ΤΟΥΣ ΡΟΛΟΥΣ ΣΕ ΕΛΛΑΣ ΚΑΙ ΡΩΣΙΑ	72
ΑΡΧΙΣΕ ΝΑ ΞΑΝΑΠΕΦΤΕΙ Η ΝΥΧΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΣΤΗΝ ΑΛΒΑΝΙΑ	75
Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ	78
ΑΝΑΓΚΑΙΑ Η ΥΠΑΡΞΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΙΓΝΕΣΘΑΙ	79
ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ	82

ΔΥΝΑΜΗ ΕΙΡΗΝΗΣ Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ	83
ΑΛΛΑΓΗ ΕΙΚΟΝΑΣ	97
Ο ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ ΤΡΑΓΟΥΔΗΣΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ	102
ΔΥΝΑΜΗ ΕΙΡΗΝΙΚΗ Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ	104
ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΤΗΣ ΟΡΜΥΛΙΑΣ	109
Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ	114
ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΑ ΠΡΟΩΘΟΥΝ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ	116
Η ΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΠΙΚΡΑΝΕ ΤΟ ΛΑΟ	122
Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ	125
ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΗ	129
Ο ΑΠΟΗΧΟΣ ΤΗΣ ΟΡΜΥΛΙΑΣ	135
ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΣΤΗ ΝΕΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	137
ΝΕΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ	146
ΜΙΑ ΠΟΛΥ ΧΡΗΣΙΜΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	150

Το βιβλίο
ΠΑΝΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ -
Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΣΤΗ ΝΕΑ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ -
ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

τυπώθηκε στη Θεσσαλονίκη τον Οκτώβριο του 1994
για λογαριασμό των εκδόσεων "Παναέληνος".
Την επιμέλεια της εκδόσεως είχε ο Δ. Βαμβακάς
Η φωτοστοιχειοθεσία, η σελιδοποίηση,
τα φίλμ και το μοντάζ
έγιναν από τη GRAFOMANAGER O.E.,
η εκτύπωση έγινε στη GRAFO A.E.

